ଚନ୍ଦ୍ରିକା

ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଉପନ୍ୟାସ ମାସିକ

• ସଂପାଦକ
ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

• ପରିଚାଳନା ସଂପାଦକ
ନରେନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି

ସହ ସମ୍ପାଦକ—ବଂଶୀଧର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

୨ୟ ବର୍ଷ * ୨ୟ ଓ ୩ୟ ସଂଖ୍ୟା * ମେ-ଜୁନ୍ ୧୯୭୪ * ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା

ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ

* ଆହତ ମୂର୍ଚ୍ଛନା
(ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଉପନ୍ୟାସ) — ଯଯାତିକେଶରୀ ସାମନ୍ତରାୟ ।

* ଅମିତାଭର ସ୍ୱଗତୋକ୍ତି — ପଳାତକ
(ଛୋଟଗପ)

* ମହିଳାମହଲ
ମେଘ (ଛୋଟଗପ) — ଅର୍ଚ୍ଚନା ନାୟକ
ଖରାଦିନର ପାଟି ସୁଆଦ — ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରୀତିମଞ୍ଜରୀ ମହାନ୍ତି

* ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର
କଳାକାର ଗୀତା ଓ ଅକ୍ଷୟ

* ସିନେମା ସମ୍ବାଦ

* ଖେଳଖବର

* ଏ ସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଶିଳ୍ପୀ—ଦାଶରଥି ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନୀ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

ଆପଣମାନଙ୍କ ଲାଗି କେତୋଟି ମହାର୍ଘ କବିତା ସଙ୍କଳନ :—

କବିତା ୧୯୫୦—୧୯୭୦

ଅଧ୍ୟାପକ—ଗୁରୁ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

କୋମଳ ଗାନ୍ଧାର

ଅଧ୍ୟାପକ—ସୌଭାଗ୍ୟକୁମାର ମିଶ୍ର

ସାମାନ୍ୟ କଥନ

(ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଥରପାଇଁ କ୍ୟୁବିକ୍ କବିତାର ପରୀକ୍ଷା ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁ କବିତାର ସଙ୍କଳନ)

ବଂଶୀଧର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

ରଜ ପର୍ବରେ ପ୍ରିୟଜନମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାଲାଗି ବା ଆପଣଙ୍କ କ୍ଲବରେ ଅଭିନୟ କରିବା ଲାଗି ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ନାରୀ ଚରିତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସଫଳ ନାଟକ ନାଟ୍ୟକାର

ଡାକ୍ତର—ବସନ୍ତକୁମାର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ

ଝରା ବଉଳ

କିରଣ ପ୍ରକାଶନ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

ମାସକୁ ଟ ୬୦୦୲ ଉପାର୍ଜନ କରନ୍ତୁ

ଇଲେଷ୍ଟ୍ରେଟେଡ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଷ୍ଟର ଗାଇଡ୍

ଆପଣ ନିଜର ପକେଟ ବା ଟେବୁଲ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଷ୍ଟାର ରେଡ଼ିଓ ମରାମତ କରିବାରେ ଏହା ପ୍ରଧାନ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୲ଙ୍କା ।

	ମୂଲ୍ୟ
ଏମ୍ବ୍ରୋଡ଼ରି ଡିଜାଇନ୍ ବୁକ୍ (ଦୁଇଶହ ପଚିଶ ରକମ ସୁନ୍ଦର ଛୁଞ୍ଚି ହାତକାମ ଶିକ୍ଷା)	... ଟ ୫.୦୦
ଡ୍ରଇଂ ଏବଂ ପେଣ୍ଟିଂ ଗାଇଡ୍	... ଟ ୬.୦୦
ଟେଲରିଂ ଏବଂ କଟିଂ ଗାଇଡ୍	... ଟ ୪.୦୦
ଫଟୋଗ୍ରାଫି ଗାଇଡ୍	... ଟ ୩.୦୦
ମଟର ମେକାନିକ୍ ଗାଇଡ	... ଟ ୬.୦୦
ରେଡିଓ ଗାଇଡ୍	.. ଟ ୬.୦୦
ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଗାଇଡ୍	... ଟ ୬.୦୦
ମଟର ଡ୍ରାଇଭିଂ ଗାଇଡ୍	... ଟ ୪.୦୦

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବହିରେ ଡାକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୧.୦୦ ଅଧିକ । ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

I L F A BOOK DEPOT (AK-1)

RAFATGANJ, ALIGARAH (U.P.)

ଯାହା ଚାହିଁବେ--ତାହା ପାଇବେ

ଆପଣ ନିରାଶ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କର ଆଶା ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଏଇ ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମ୍ୟାଜିକ ମୁଦ୍ରିକା ପରିଧାନ କଲେ ଯେ କୌଣସି ନିଷ୍ଠୁର ପୁରୁଷ କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀ ଯେତେଦୂରରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଆପଣଙ୍କ ପାଦତଳେ ଆସି ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶତ୍ରୁତା ଭାବ ଭୁଲିଯାଇ ଆପଣଙ୍କର କଥାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବ ଓ ଆପଣଙ୍କ ଇପ୍ସିତ ତାଂ କାମନା ସିଦ୍ଧି ଲଭ ହୋଇପାରିବ । ଆପଣଙ୍କ ଇପ୍ସିତ ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କୁ ଆପଣ ସହଜରେ ବଶ ହୋଇପାରିବେ । ଆପଣ ବାଣିଜ୍ୟ, ପରୀକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସଫଳତା ଲଭ କରିବେ । ଖରାପ ଗ୍ରହ ସବୁ ଦୂର ହୋଇ ଆପଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଅପୂର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ ଏବଂ ଜୀବନ ଆପଣଙ୍କର ସୁଖ, ଖୁସି, ଶାନ୍ତିରେ କଟିଯିବ । ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧.୯୪ ପଇସା, ସ୍ପେଶାଲ ମୁଦ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩.୧୪ ପଇସା । ଏହା ବିଦ୍ୟୁତ ପରି କାମ କରେ । ଆପଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହେଲେ ଦାମ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯାଏ ।

ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ—ସାଇନିଂ ମେସ୍‌ମେରିଜିମ ହାଉସ

PRINCIPAL, SHINING MESMERISM HOUSE. [L.N.]

(CHC) 12,K STREET, ALIGARAH

ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ...ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ରୂପ ମନ୍ଦିର

ପୌରାଣିକ, ଐତିହାସିକ, ସାମାଜିକ ଆଦି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ନାଟକ ଏବଂ ନୃତ୍ୟ ନାଟିକା ପ୍ରଭୃତି ଲାଗି ଆଧୁନିକ ଧରଣର ସିନ୍, ମେକପ୍, ଡ୍ରେସ୍ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ମଂଚଉପକରଣ ଭଡ଼ାରେ ଯୋଗାଇ ଦେବା ଲାଗି ଏକମାତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ରୂପ ମନ୍ଦିର
ଦୋଲମୁଣ୍ଡାଇ, କଟକ-୧

ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତି ଆଉ କଳାକାର ମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖି ଜାତିକୁ ସମ୍ମାନ ଆଉ କିଏ ଦିଏ ?

ପତ୍ରିକା

ଆପଣ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଠାରୁ ପୁରାତନ ସାମ୍ପ୍ରତ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା ଡଗର ପ୍ରତି ମାସରେ ପଢ଼ନ୍ତି ତ ?

ଆଜି ଲେଖନ୍ତୁ ।

ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦକ 'ଡଗର'
ପିଠାପୁର, କଟକ-୧

ମୃତ୍ୟୁର ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶ ନର୍ତ୍ତକୀ ହେଲେନ୍‌ର ଶରୀରକୁ ନିର୍ଜୀବ ବରଫଖଣ୍ଡ ଭଳି ଜଡ଼ କରି ଦେଲା ।

ଏହା ହତ୍ୟା ନା ଆତ୍ମହତ୍ୟା ?

ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ?

ହିମାଂଶୁ ? ଦେବବ୍ରତ ? ଜୀତେନ୍ଦ୍ର ? ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ? ଊଷା ? କଲ୍ୟାଣୀ ବାସନ୍ତୀ ? ନା ଆଉ କେହି ?

ନର୍ତ୍ତକୀ ହେଲେନ୍‌ର ରହସ୍ୟମୟ ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ପୃଷ୍ଠା ଉଦ୍ଭାବନ କରି ରହସ୍ୟ କୁହେଳୀ ଭିତରୁ ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଜାଣିବା ଲାଗି ପଢ଼ନ୍ତୁ—

ହେଲେନ୍ ମର୍ଡର କେଶ

ଦେଢ଼ ଟଙ୍କା ଡ଼ାକଯୋଗେ ପଠାଇ ଆଜିହିଁ ଆପଣଙ୍କ କପି ରିଜର୍ଭ କରନ୍ତୁ ।

ଟେରର ପବ୍ଲିଶର୍ସ

c/o କଟକ ବୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ, ବାଲୁବଜାର, କଟକ-୨

For

YOUR WALL &
DRAWING ROOM DECORATION

Always insist on

MONA ISA Products

MONALISA

AN UNIQUE ORGANISATION
FOR ARTISTIC GOODS,

MONALISA—Undertakes to produce shortly

* Greetings
* Invitation Cards
* Photo albums etc.

for first time in Orissa

ଆହତ ମୂର୍ଚ୍ଛନା

ଯଯାତି କେଶରୀ ସାମନ୍ତରାୟ

ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନୀ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

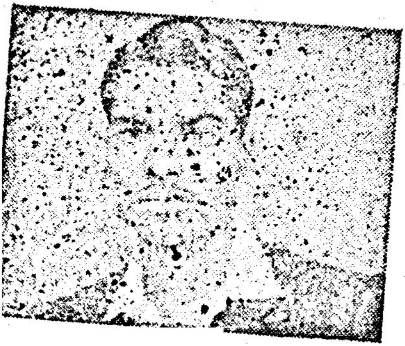

ତରୁଣ ଔପନ୍ୟାସିକ
ଶ୍ରୀ ଯଯାତି କେଶରୀ-
ସାମନ୍ତରାୟଙ୍କର ଏହା
ପ୍ରଥମ ଉପନ୍ୟାସ ।

ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତରାୟଙ୍କ
ଭାଷା ଓ ପ୍ରକାଶ
ଭଙ୍ଗୀ ତାଙ୍କ ରଚନାର
ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

ସୁପ୍ତ ଆଗ୍ନେୟଗିରିର ବକ୍ଷରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସ୍ପନ୍ଦନ ଜାଗୁଥିଲା । ଧୂଆଁ ଧୂଆଁ ପୁଣି ଥରେ ସେ ଚେଇଁ ଉଠିଲା । ମାଟିତଳ ଧାତୁ ଆଉ ମାଟିତଳେ ରହି ପାରିଲାନି । ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦେଖି, ଦୁର୍ବଳ ପଥ ଦେଇ ସେ ନିଜକୁ ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଦେଲା । ସମତଳ ମାଟି ଉପରେ ମାଇଲ ମାଇଲ ଧରି ସେ ତାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିଚାଲିଲା । ଏବେବି ତାର ଉତ୍ତପ୍ତ ଗ୍ୟାସ ମୋ ନାକରେ ବାଜିବା ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଛି । କି ଉତ୍କଟ । କି ଭୟଙ୍କର ତାର ସ୍ପର୍ଶ । ଯେ ଥରେ ତା ସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଛି, ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସେ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ୁଛି । ଯେଉଁ ମାଟି ତାକୁ ଚାପେଇ ରଖିଥିଲା, ସେ ନିଜେ ଛପି ଯାଉଛି ।

ହାଓଡ଼ା ପୁରୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ହୁଇସିଲ ମାରି ଚାଲିଗଲା । ଷ୍ଟେସନ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଭିଡ଼ ବି କମି ଆସୁଛି । କିଏ ଆସିଥିଲା ନିଜର ନୂଆ ବନ୍ଧୁକୁ ପାଛୋଟି ନେବାପାଇଁ କିଏ ବା ଆସିଥିଲା ବିଦାୟ ଦେବା ପାଇଁ ।

ଶେଷଦୃଶ୍ୟର ଯବନିକା ପତନମୁଖୀ । ଦର୍ଶକଙ୍କ କାମ ସରି ଯାଉଛି କାହାର ସୁଖରେ ଓ କାହାର ଦୁଃଖରେ । ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଠିଆ ହୋଇ ଜଣେ ହସୁଛି ଓ ଆଉ ଜଣେ କାନ୍ଦୁଛି । ଜଣେ ଫେରି ଆସିଛି ତୋପ ମୁହଁରୁ ଜଣେ ଯାଉଛି ତୋପ ମୁହଁକୁ ।

କାଶ୍ମୀର, ଲଦାକ, ବମଡ଼ିଲା, ସୁଏଜ, ବା ପଶ୍ଚିମ ବର୍ଲିନ କେଉଁ ତୋପ ମୁହଁକୁ ସେ ନିଜେ ଜାଣେ । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ଯାଉଛି ଯାଣିନି ?

କାଲି ତାର କଅଣ ହେବ···?

ହୁଏତ ନେପୋଲିୟନ, ହିଟ୍‌ଲର, ଆଲେକଜାଣ୍ଡର ବା ଅଶୋକ ମାନଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିରୁ ଫେରି ଅସିପାରେ କିମ୍ବା କାଶ୍ମୀର ବରଫ ତଳେ, ସୁଏଜ୍‌କେନାଲର କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ତରଙ୍ଗ ସାଥୀରେ ପଶ୍ଚିମ ବର୍ଲିନ, ବମଡ଼ିଲା, ଲଦାକର ସାମ୍ୟବାଦ କିମ୍ବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ, ମଧ୍ୟରେ ହଜି ଯାଇପାରେ । ତେଣିକି ତା ଭାଗ୍ୟ···

ଏକ୍‌ସପ୍ରେସ ସବୁଦିନ ପରି ଅସି ଚାଲିଗଲା । କିନ୍ତୁ ମୋ ମନରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣୀବାୟୁର ପ୍ରଭାବ । କଟକ ଷ୍ଟେସନରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରାଜସ୍ଥାନ ମରୁଭୂମିର ବାଲିଝଡ଼ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲି ।

ପୁଣି ଏକ୍‌ସପ୍ରେସ ହିନା ହିଁ ଧାରେ ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନର କୃତ୍ରିମ ଆଭରଣ ତଳ୍ପ ଅନ୍ତରର ମଣିଷଟିକୁ ଜୋର କରି ଟାଣି ବାହାର କରିଦେଲା । ସେ କାନ୍ଦିଲା । କେତେ ଆପତ୍ତି କଲା । ଠିକ୍ ଯେପରି ମାଡମାସ ଶୀତରାତିରେ ଖୋଲା ଦେହରେ ନରମ ଆତ୍ମାଟା କାନ୍ଦି ଉଠି ପ୍ରକୃତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କରେ । ଦରଦ କଣ୍ଠରେ ନୂତନ ଅନୁଭୂତିରୁ ସେ ଖାନ୍ତ ହେବାକୁ ଚାହେଁ । ଏ ଦୁର୍ବୋଧ ଭାଷା ସମସ୍ତେ ବୁଝନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୋ ମନ ମଣିଷ କଥା କେହି ବୁଝନ୍ତିନି । ଶୁଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଧେ ।

ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ଶୁଣି ପାରୁଛି । ଅନୁଭବ କରୁଛି ତା ବ୍ୟଥା । ସେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ହେଉଛି । ସେ କାନ୍ଦ ଯେପରି ବନ୍ଦ ହେବାର ନୁହେଁ ।

ଲୁହାକୁ ଲୁହା କୋହ ଉଠୁଛି । ଜାପାନର ଦୈନନ୍ଦିନ ଭୂମିକମ୍ପ ପରି ଏ କାନ୍ଦ ମୁଁ ନିତି ଜାଣେ । ସବୁବେଳେ ଶୁଣେ ଏହି କୋହ । ଅଧା ଶୁଖିଲା ଘାର ଖୋଳପା ଅଜାଣତରେ ଯେତେଥର ଛୁଏଁ ସେଥିରୁ ସେତେଥର ରକ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବି ବେଶ୍ ଉପଲବ୍ଧି କରି ହୁଏ । ସେ ମୋ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ କରୁଡ଼ି କାନ୍ଦେ । ଶିବଙ୍କ ଜଟା ଦେଇ ଗଙ୍ଗା ପୃଥିବୀକୁ ଆସିବା ପରି ମୋରି ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ସବୁକିଛି ଦୁଃଖ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଦିଏ । ଗାଧୁଆ ଘାଟର ଲୁଠ ପଥର ସବୁକିଛି ସହିବାକୁ ଯେମିତି ବାଧ୍ୟ ସେହିପରି···

ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଉପରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ମୋର ସମୟ କମ୍ପା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ମରୁଭୂମିର ମରୁଝଡ଼ ମନରେ ନେଇ ମୁଁ ଫେରିଲି । ମୋ ମରୁଦ୍ୟାନକୁ କବାଟ ଖୋଲିଲି ମାତ୍ରେ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା ଟେବୁଲ ଉପର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଉପରେ । ଗ୍ରେଟ କଣ୍ଟାଟିରେ ସେ ଝୁଲି ପଡ଼ୁଛି ।

ନିହାତି ଗ୍ରେଟ କଣ୍ଟାଟିଏ । କିନ୍ତୁ କେବେଠୁଁ ପୋତାହେଲାଣି ମୁଁ ଜାଣିନି । ତେବେ ବାପା ମା'ଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଲା ଦିନୁ ଦେଖୁଛି ସେ କଣ୍ଟା ସେଇଠି ସେମିତି ପୋତା ହୋଇ ରହିଛି । ସତେ ଯେପରି ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ସେ ପୋତା ହୋଇ ରହିବ । ଏମିତି ଗୋଟି ଗୋଟି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ଝୁଲେଇ ରଖିବା ପାଇଁ ଗ୍ରେଟ କଣ୍ଟାଟିର ଏ ସାହସ ଦେଖି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲିନି । ମହାମାନବ ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କୁ ବି କଣ୍ଟା ଓ କାଠ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଏମିତି ଝୁଲେଇ ରଖିଥିଲେ ।

ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି । ସୁର ଓ ସାଙ୍ଗର ନାୟକ ଓମରଖାୟାମଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ୟାଂଶର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ । ଓମରଖାୟାମ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ସବୁକିଛି ଆଶା ମେଣ୍ଟେଇ ଦେଇଥିଲେ ବୋଧେ ।

କମ୍ଵା କଟୁ ନ ପାଇ ସବୁ ପାଇବାର ଅଭିନୟ କରି ଚାଲିଗଲେ···
ଏଇଟା ହେଉଛି ଚୌଧୁରୀ ଲୁଗା ମିଲ୍‌ର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ।

ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଏଇ କଣ୍ଟାରେ ଝୁଲିଯାଇଥିବା ଆଉ କେତୋଟି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର କଥା ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଲା ।

"ଓଡ଼ିଶା ଏଜେନ୍‌ସିସ୍", "ମହାନ୍ତି ଏଣ୍ଡ ପାର୍ଟନର", "ନିଉ ଉତ୍କଳ କଲେଜ ବୁକ୍‌ଷ୍ଟୋର"···'ଦାସ ବ୍ରଦର୍ସ' ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏଇ କଣ୍ଟା ଉପରେ ଝୁଲୁଥିବା ସେ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି । ଦାସ-ବାବୁ ନିଜେ ମୋତେ ସେ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି ଦେଇ ପଚାରି ଥିଲେ, 'କିପରି ହୋଇଛି କୁମାରବାବୁ—"

"ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ।"

ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ସେ ଦିନ ଖୁବ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତରଟିଏ ମୁଁ ଦେଇ-ଥିଲି । ଦାସବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମୋର ଏବେ ଆଉ ଦେଖା ହୁଏନି । ଶୁଣିଲି ବ୍ୟବସାୟ ତାଙ୍କର ଉଠି ଗଲାଣି ।

ସେ କଣ୍ଟାରୁ ତାକୁ ମିଶାଇ କୋଡ଼ିଏଟି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ମୁଁ ପରି-ବର୍ତ୍ତନ କରି ସାରିଲଣି । ତଥାପି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି କଥା ଭୁଲି ପାରିନି । ଏବେବି ସେହି ଅଚିହ୍ନା ଶିଳ୍ପୀର ଅତୃପ୍ତ ତୁଳୀର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅଙ୍କନଟି ମୋ ଆଖି ଆଗରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଇନି । ସୁନ୍ଦର ସେ ଆଙ୍କିଥିଲି ଚକୁଆ ଚକୋଇ ଦୁଇଟିର ବିଚ୍ଛେଦ ସ୍ୱର । ପ୍ରତି ଗାଲରେ ଭରି ଦେଇଥିଲି କରୁଣତା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିନ୍ଦୁ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଯାଏ ମୁଁ ବୁଝିନି କାହାର ସେ କରୁଣତା ?

ଶିଳ୍ପୀ ଅମ୍ବାର କି ଦାସବାବୁଙ୍କ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ମନର, ବା ମୋ ଜୀବନର କମ୍ଵା ଚକୁଆ ଚକୋଇ ବିଚ୍ଛେଦର···

ଯାହାର ହେଉ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ କରୁଣତା ଆସିଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନ ବ୍ୟର୍ଥତା ଦେଇ ଗଡ଼ିକରି ଚାଲିଗଲା । ଶିଳ୍ପୀ ଆଜି ତୁଳୀ ଧରି ତ, ପଇସା ଅଭାବରୁ ଦାସବାବୁ ଆଜି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଛାପି ନାହାନ୍ତି । ଯେମିତି ଚକୁଆ ଚକୋଇଙ୍କ ପାଇଁ ରାତି ଆଉ ଚାହାନି । ଆଜି ମୋ ପାଇଁ···

ବାପା ବୋଉଙ୍କର ହଁ ନାହିଁ ଏବଂ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଜିଦିଗିର ବରାଦ ନେଇ ଯୋଧପୁର ଫ୍ଲାଇଙ୍ଗ କଲେଜରେ ଇଣ୍ଟରଭିଉ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୁଁ କଟକ ଛାଡ଼ିଲି । ଯୋଧପୁର ରାଜସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସହର । ତନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ମୋର ତା ସହିତ ପରିଚିତ ଯାହାକିଛି ହୋଇଥିଲା । କୌଣସି ବନ୍ଧୁ ପରିଚିତ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ନ ଥିଲେ । ତେଣୁ କେତୋଟି ହୋଟେଲର ଠିକଣା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବୁଝି ନେଇଥିଲି ।

ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ରେଲରେ ଯାତ୍ରା କରିଥିବା ମୋ କ୍ଲାନ୍ତ ଶରୀରକୁ ନେଇ "ପାଇଲଟସ୍ ହୋଟେଲ୍" ପାହାଚରେ ମୁଁ ପାଦ ଦେଲି । ବୁଝିଲି ଯେ ଫ୍ଲାଇଙ୍ଗ କଲେଜ ଏଠୁ ଖୁବ୍ କମ ବାଟ । ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେଇଠି ରହିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିନେଲି ।

ଗାଧୋଇ ଖାଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ନିଦ ଭାଙ୍ଗୁ ଭାଙ୍ଗୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପାଞ୍ଚ । ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ଚା' ପିଇସାରି ଯୋଧପୁର ଟାଉନ୍ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲି । କେତେଥର ଟାଙ୍ଗାରେ ବସିଛି, କେତେ ବାଟ ବୁଲିଛି ମୋର ଠିକ୍ ମନେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବୁଲି ବୁଲି

ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କ୍ଳାନ୍ତ ଅନୁଭବ କଲି ଘଣ୍ଟାକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲି ସାଢ଼େ ବାର । ଯୋଧପୁର ଶେଷ ସୀମାରେ ମୁଁ ଠିଆ ହୋଇଛି । ମୋତେ ଜଣା ଯାଉଥିଲା ବସି ବସି ମୁଁ କୋଉଁଠି ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି । ହୋଟେଲ ଗେଟ ବୋଧେ ବନ୍ଦ ହେବଣି । ଟାଙ୍ଗା କିମ୍ବା ଟାକ୍ସି କାହାରି ଦେଖା ନାହିଁ । ବାଧହୋଇ ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲି ।

ଆଗରେ ଗୋଟେ ଛକ । ହୋଟେଲକୁ କେଉଁ ରାସ୍ତା ମୁଁ ଜାଣିନି । ଏତେ ରାତିରେ କାହାକୁ ପଚାରିବ ? ନିଜ ଉପରେ ନିଜେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲି । ଛକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ଦେଖିଥିଲି । ତେଣୁ ସେଇଠି ଆସି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲି ।

ନିକଟରେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଆସିବାର ଶବ୍ଦ । ହଇରାଣରୁ ଭଗବାନ ବଞ୍ଚେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଭାବି ମୁହଁ ମୋର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟି ଏହାମଧ୍ୟରେ ମୋର ବହୁତ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲା ।

"ଏ ଟାଙ୍ଗା ଯିବୁ ?"

ପାଟିରୁ ମୋର ଓଡ଼ିଆ ବାହାରି ପଡ଼ିବାରୁ ଏତେ ହଇରାଣରେ ବି ମୁଁ ଟିକେ ହସି ଦେଲି । ଏଠି ଓଡ଼ିଆ ବୁଝିବ କିଏ ? ମୋ ଭାଷା ମରାଠୀ କିମ୍ବା ସଖାଓ୍ୱାଟୀ କଚୁଆନ ନିକଟରେ ଅବୋଧ । ଅଜଣା ମୂଲକରେ ଦର୍ପଣ । ଗୁଡ଼ାଏ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ପାଟିରୁ ମୋର ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଭାଷା ବାହାରି ପଡ଼ୁଛି । ଟାଙ୍ଗାଟା କିଛିଦୂର ଆଗକୁ ଯାଇ ରହିଗଲା । କଚୁଆନକୁ ହିନ୍ଦିରେ ପଚାରିବାକୁ ଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ଟାଙ୍ଗା ଭିତରୁ ମୋର ଭାଷା ଶୁଣିଲି । ମୋ ମାଟିର କେହି ଜଣେ କହୁଛି । ଗୋଟିଏ ନାରୀ କଣ୍ଠ । ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷୀ ଝିଅର ସହାନୁଭୂତି ସୂଚକ ପ୍ରଶ୍ନ ।

"ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ ?"

ରାସ୍ତାରେ ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ ମଶା କାମୁଡ଼ିଲେ ଅଜାଣତରେ ଆମେ ତାକୁ ଆଘାତ କଲା ପରି ଜଣେ ନାରୀର ହଠାତ୍ ପ୍ରଶ୍ନରେ ମୋ ପାଟିରୁ ବାହାରି ଆସିଲା, "ପାଇଲଟସ୍ ହୋଟେଲ" ଏହା ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଟାଙ୍ଗାର ବହୁତ ନିକଟକୁ ଆସିଯାଇଥିଲି ।

ଗାଡ଼ି ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ କହି ସେ ଫାଟକ ଖୋଲିଦେଲା ।

"ନାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ, ଆପଣ ଦୟାକରି ମୋତେ ବାଟ ଦେଖେଇ ଦେଲେ ମୁଁ ଚାଲିଯିବି । ମିଛଟାରେ ମୋ ପାଇଁ କଷ୍ଟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ !"

"ଆରେ ଏଠି ଉଚିତ ଆଉ ଅନୁଚିତର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି କାହିଁକି ? ଗୋଟିଏ ଧନ୍ଦାରୁ ଆମେ ଆସିଛୁ । ଆପଣ ତ ଏଠି ନୂଆ ନିଶ୍ଚୟ । ତେଣୁ ମୋ ସାହାଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ହେବନି ବୋଧେ । ତା' ବ୍ୟତୀତ ଆମ ଘରଟା ଆପଣଙ୍କ ହୋଟେଲ ନିକଟରେ ।"

ଶେଷକଲୁ କୁଣିଆ ପରି ଆଉ ଆପତ୍ତି ନକରି ଗାଡ଼ି ଭିତରକୁ ଉଠିଗଲି । ସ୍ତ୍ରୀଅଟି ଖାପସୁରତ ଯୁବତୀ । ମୋର ସମସ୍ତ ପରିଚୟ ଆଦାୟ କରି ସେ ତାର ପରିଚୟ ବି ମୋତେ ଦେଇ ସାରିଥିଲା । ବାପାଙ୍କ ନାମ ତାର ଅଟେ ବହାରୀ ତ୍ରିପାଠୀ । ଯୋଧପୁର ଟାଉନ ଭିତରେ ତାଙ୍କର ଗୋଟେ ଖୁବ୍ ବଡ ମନୋହର ଦୋକାନ ଅଛି । ଆଉ ତା ନାଁ ରୂମେଲି । ବାପ ମାଙ୍କର ଏକ ମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ସେ । ବାପା ତାକୁ କେତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ବୋଉ କହୁ ରଡ଼ ଚଢ଼ି ହୁଏ । କେତେ କଣ ସେ କହି ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭାବୁଥିଲି ହୋଟେଲ ଦରୱାନକୁ କେତେ ପଇସା ଦେଲେ ସେ ଗେଟ ଖୋଲିବ ।

ଟାଙ୍ଗା ଆସି ହୋଟେଲ ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । ରାସ୍ତା ଆରପାଖ କୋଠାକୁ ଦେଖେଇ ଦେଇ ଝୁମେଲି କହୁଥିଲା "ସେଇଟା ଆମ ଘର । ଆପଣ ଏଠି ରହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ କହିବି । କାଲି ସକାଳେ ବାପା ଆସିଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନିଶ୍ଚୟ ଆମ ଘରକୁ ଯିବେ । ଆପଣଙ୍କ ରୁମ୍ ନମ୍ବର ?"

ଦରୱାନ ଗେଟ ବନ୍ଦ କରୁଥିଲା । ତରତରରେ ଅଟେଇଣ୍ଟ କରି ମୁଁ ଟାଙ୍ଗା ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସିଲି ।

"ବାବୁ ଇତନା ଡେର କେଉଁ ?"

ଦରୱାନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ମୋର ଆଉ ସମୟ କିମ୍ବା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନ ଥିଲା । ସିଧା ଆସି ଖଟ ଉପରେ ଗଡ଼ିପଡ଼ିଲି ।

ସେଦିନ ପ୍ରାୟ ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ନ ଥାନ୍ତା । ବାହାରେ କିଏ ଡାକୁଛି ? ଅଚିହ୍ନା ନିଶ୍ଚୟ । କିନ୍ତୁ ଅଚିହ୍ନା ସ୍ୱରରେ ଡାକିଲା ଭାଷା ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରୁଥିଲି । ଅନିଚ୍ଛାସତ୍ତ୍ୱେ ବିଛଣାରୁ ଉଠିଲି ଭଦ୍ର-ଲୋକଙ୍କୁ କବାଟ ଖୋଲି ଦେବାକୁ ।

"ଆପଣଙ୍କ ନାଁ ଶ୍ରୀ କୁମାର ଦାସ ।"

ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲି ।

—"ହଁ ।"

"ତାହେଲେ ଝୁନେଲି ଠିକ୍ କହିଛି । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ପାଗଳୀଟା ଭୁଲ କହିଥିବ । ମୁଁ ହେଉଛି ଝୁନେଲିର ବାପା । ମୋ ନାଁ ଅଟଳ ବିହାରୀ ସ'ପାଠୀ ।"

ମୁଁ ହାତ ଉଠେଇ ନମସ୍କାର କଲି । ସେ ନିଜେ ହାତରେ ଚୌକି ଖଣ୍ଡିକ ଟାଣିଆଣି ତା-ଉପରେ ବସିପଡ଼ି ଆରମ୍ଭ କଲେ, "ଆରେ ଆପଣ ଏମିତି ଠିଆ ହେଲେ କାହିଁକି ? ଡେରିରେ ଉଠିଲେ ବୋଲି ମୁଁ କିଛି ଭାବିନି । ଏଥିରେ କିଛି ଭାବିବାର ନାହିଁ । କାଲି ବହୁତ ରାତିରେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ସୁମେଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଛଣାରୁ ଉଠି ପଡ଼ି ଆପଣଙ୍କ ଆସିବା ଖବର ମୋତେ କହିଲା । ଏତେ ଦାୟିତ୍ୱହୀନ ଯେ ସବୁ କଥାରେ ତାର ସେମିତି । ନିଜେ କଅଣ କରୁଛି ସେ ବି ଜାଣେନି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଛଣାରୁ ଉଠି ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଯେମିତି ବସିଥିବ । ଅଚ୍ଛା, ଚାଲନ୍ତୁ ଆମ ଘରକୁ ।

ତାଙ୍କୁ ମୋ ରୁମ୍‌ରେ ବସାଇଦେଇ ବାଥ ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲିଗଲି । ଅଧଘଣ୍ଟାକ ମଧ୍ୟରେ ସବୁକାମ ସାରି ଅଟଳବାବୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାପାଇଁ ମୁଁ ଉଠିଲି ।

ପରିବାରରେ ମାତ୍ର ତିନୋଟି ମଣିଷ । ସେହି ତିନୋଟି ମଣିଷରେ ମୁଁ ବାହାଦୁର ଭିଡ଼ ଅନୁଭବ କଲି । କାହାରି ଗୋଡ଼ ତଳେ ଲାଗୁନି ଯେମିତି । ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁଥାନ୍ତି । ମୁଁ ଭାବିଲି ମୋ ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁ ବୋଧେ ଏଇଠି ସରିଗଲା । ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲା ପରି ସେମାନେ କେତେ ଖୁସି । ବୁଇଧାର ପାଣି ପରସ୍ପରକୁ ଅର୍ପଣ କଲାପରି ସମସ୍ତେ ସ୍ନେହଡୋରରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପଡ଼ିଲୁ ।

ଗୋଟାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ପରିବାର ତାଙ୍କର । ସମସ୍ତଙ୍କର କିଛି ନା କିଛି ମୁଣ୍ଡ ଦୋଷ ଥିଲାପରି ମୋତେ ଲାଗିଲା । ଅଟଳବାବୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟଙ୍କ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଆଜି ବି ମୋ ନିକଟରେ ଅବୁଝା ।

ଆଉ ସୁମେଲି । ସବୁ ଜାଣି ତା ବୟସରେ କିଛି ଜାଣିପାରୁ ନଥିଲା । ମୋ ଠାରୁ ବୟସରେ ଖୁବ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୋ

ଅପେକ୍ଷା ତାର ସେମିଲ ବହୁତ ବେଶୀ ଅଭଙ୍ଗତା ଅଛି । ସେ ହସୁଛି ସତ । କିନ୍ତୁ ମଉଳା ହସ ଧାରେ । ଆଖି ଦୁଇଟିର ଚଞ୍ଚଳତା ହଜି ଯାଇଛି ବହୁତ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସରେ । ଅଦ୍ଭୁତ କେତୋଟି ଚରିତ୍ର ନେଇ ସେମାନେ ଏ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚକୁ ଆସିଥିଲେ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ସାରି ତାଙ୍କର ଘରେ ମୁଁ ବିଶ୍ରାମ ନେଲି । ପାଞ୍ଚଟାବେଳକୁ ଘୃମେଲା ମୋତେ ଉଠେଇ ଦେଲା ବୁଲି ଯିବାକୁ । ତାଙ୍କର ଟାଙ୍ଗାରେ ବୁଲି ବାହାରିଲୁ । ଅବଶ୍ୟ ଅଟଲବାବୁ କହି-ଥିଲେ, "ଦେଖ୍, ଘୃମେଲା, କୁମାର ନୂଆ ଲୋକ । ତୁ ତାକୁ ନେଇ ଘରଆଡ଼େ ବୁଲେଇ ଆଣିବୁ ।"

ଘୃମେଲା ସୁନ୍ଦର । କିନ୍ତୁ ତାର ନିଜପ୍ରତି ଏ ଅବହେଳା ମୁଁ ସହ୍ୟ—କରି ପାରିଲିନି । ଆଉ ସହ୍ୟକରି ପାରିଲିନି ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫାର ଅଚିହ୍ନା ନାରୀର କରୁଣତା । ସୁନ୍ଦର ଏ ସୃଷ୍ଟି । ତାଠୁ ସୁନ୍ଦର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା । ଆଉ ସବୁଠୁ ସୁନ୍ଦର ତା ସୃଜନା ।

କିନ୍ତୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ଅନନ୍ଦ ଭିତରେ ଶିଳ୍ପୀ କେଉଁଠି ଆଘାତ ପାଇଲା ? କାହିଁକି ସେ ପଥର ନିହାଣରେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ଗଢ଼ି ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବ ଭଙ୍ଗିରେ ଭରିଦେଲା ବିଷାଦର ଛାୟା ?

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଏ ସୃଷ୍ଟି ଓ ସୃଜନା ଭିତରେ ଶିଳ୍ପୀର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଅଦ୍ଭୁତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।

"ଘୃମେଲା ଜାଣି ଜାଣି ତୁମେ ନିଜକୁ ଏତେ ହତାଦର କରୁଛ କାହିଁକି ? କାହାର ଶୃଙ୍ଖଳ କଅଣ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ? ଭଲ

ଲଗେଇ ମଥାର ସିନ୍ଦୂର ଓ ଆଖିର କଜ୍ଜଳ ? ତୁମେ ଏମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏତେ ଦୂରରେ କାହିଁକି ?

"ତାହାର ଉତ୍ତର ଆଉ ଦେବି କୁମାର ! ତୁମକୁ ବାପା କହି କହି ନାହାନ୍ତି ବୋଧେ । ସେ କହି କହି ହାଲିଆ । ଅନ୍ୟମାନେ ଶୁଣି ଶୁଣି ହାଲିଆ । ସେ ଯେତେବେଳେ କହି ନାହାନ୍ତି ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ କହିବି । ଶୁଣ···

ମୁଣ୍ଡରେ ନିଜ ହାତରେ କୁଙ୍କୁମ ନାଇବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ସିନ୍ଦୂର ନାଇଲି । ଫୁଙ୍ଗୁଳା ହାତ ମୋର ନାଲି ଶଙ୍ଖାରେ ଶୃଙ୍ଖଳ କରି ବନ୍ଧାଗଲା ! ଆଶା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଉଭୟେ ଆସନ୍ତି ମଣିଷ ପାଖକୁ । କେତେ ଆଶା ମୁଁ କଲି କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟର କ୍ରୂର ହସ ମୋତେ ଶୁଭିଥିଲା । କି ହରଷ । ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁ ଆସି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କରମର୍ଦ୍ଦନ କଲା ।

ରାତିରେ ମୁଁ ଶୋଇଛି । ତାହାର ଗୋଟେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି । ମୋ ମଥାରେ ସେ ଯେମିତି ହାତ ବୁଲାଉ କଅଣ ଖୋଜୁଛି । ଭୟରେ ମୋ ଲୋମ ମୂଳ ଟାଙ୍କୁର ଉଠିଲା । ଜୋରକରି ତା ହାତଟାକୁ ମୁଁ ଠେଲିଦେଲି । ପାତ୍ରରେ ଜଳ ପଶିବାର ଘଡ଼ ଘଡ଼ ଶବ୍ଦ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ ଶୀକାର ପ୍ରିୟ ମହାରାଜ ଦଶରଥଙ୍କ ଶର ଶ୍ରବଣ କୁମାରର ବକ୍ଷଭେଦ କରିସାରିଥିଲା । କାଚ ଭାଙ୍ଗିବାର ଝଣଝଣ ଶବ୍ଦରେ ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ହାତ ଦୁଇଟା ମୋର ଫୁଙ୍ଗୁଳା ହୋଇ ଯାଇଛି । ସେମାନେ ମୁକ୍ତ । ମଥାରେ ସିନ୍ଦୂର ନାହିଁ । ମୋତେ କୁଆଡ଼େ ଆଉ ସିମନ୍ତିନୀ କହିବେନି । ଏକଥା ମୁଁ ସହ୍ୟକରି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ଆଖିରେ ମୋର ଲୁଣା ସମୁଦ୍ରର ଲହଡ଼ି ଉଠି କଜ୍ଜଳଗାର ଧୋଇଦେଲା ।"

"ଅର୍ଥାତ...?"

"ଅର୍ଥାତ, ସେଦିନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ। ସଞ୍ଜ ନ ହେଉଣୁ ଚାନ୍ଦ ଉଠି ଆସିଲା। ସେ ପୋଖରୀର ନାଲି କଇଁଟା ଫୁଟି ବି ଫୁଟି ପାରୁ ନ ଥିଲା। ରାତି ବହୁତ ଡେରି। ସେ ଖାଲି ଆଖିବୁଜି ଭାବୁଥିଲା ସତେ ଚାନ୍ଦ କେତେ ସୁନ୍ଦର। ଦରବୁଜା ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ହେଉ ନଥିଲା। ଆଜି ରାତିରେ କଇଁ ଭାରି ମଜାରେ ପବନରେ ହସି ହସି ଦୋହଲି ପାରିବ। କିନ୍ତୁ ଜାଣ କୁମାର ସେ ହସି ପାରିଲାନି। ଦରଫୁଟା କଇଁଟି ସେମିତି ଦରଫୁଟା ରହିଗଲା।"

"କାହିଁକି ?"

"ତମେ ଜାଣିପାରୁନ କୁମାର। ସେଦିନ ଥିଲା ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ। ସଞ୍ଜ ଯାଉଥିଲା ରାତି ଆସୁଥିଲା। ଆଉ ଟିକକରେ କଇଁ ଫୁଟିବ। ହଠାତ୍ ସବୁଦିଗ ମଳିନ ଦିଶିଲା। କଇଁ ପ୍ରଥମେ କିଛି ବୁଝି ପାରି ନ ଥିଲା। ସେ ଆଖି ମେଲି ଦେଖେ ତ ତା ପ୍ରିୟ ଚାନ୍ଦ ରାହୁ ପେଟରେ। ରାହୁ ଗ୍ରାସରୁ ଜହ୍ନ ଆଉ ମୁକ୍ତ ହେଉନି। ଦରଫୁଟା କଇଁଟା ସେମିତି ପୋଖରୀ ପାଣିରେ ମୁଣ୍ଡପିଟି କାନ୍ଦୁଛି।"

"କେବେ ତାର କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ ହେବ ସୁମେଲି ..?

"ଯେଉଁ ଦିନ ସେ ଶୁଖିଯିବ। ତୁମେ ତାର କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ ହେବାର ଉପାୟ ବତାଇ ଦେଇ ପାରିବ।"

"ପାଚିଲା ପନ୍ଦରୁ ଗଛରୁ ଫଳଟି ଖସି ପଡ଼ୁଛି। କିଏ ବା ଜାଣିଥିଲା ଅସମୟରେ କାଉ ସେଥିରେ ଥଣ୍ଟ ମାରିଦେବ। ଫଳର ପାଦଚିହ୍ନ ଫଳରେ ରହିଗଲା। ତମେ ଜାଣ ସୁମେଲି ବଜାରରେ ସାଇକେଲ ଚଲେଇ ଯିବା ସମୟରେ ଆମ ସଙ୍ଗରେ ଯଦି କିଏ ଧକ୍କା ଲଗେଇ

ଆମ ବୟସର ବାଟରେ ବୁଲିଯାଏ, ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁବାକୁ ଆମର ବିପଦ । ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ ଆଗରେ ଆଉ ଗୋଟେ ଧକ୍କା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ଗଛରୁ ଫଳଟି ଖସି ପଡ଼ୁଛି । ତାକୁ ଆଉ ଗଛରେ ଯୋଡ଼ି ଦେଇ ହେବନି । କିନ୍ତୁ ଯତ୍ନରେ ରଖିଲେ ସେ ନିଶ୍ଚେ ପାଚିବ ।

ଜଙ୍ଗଲ ଆବହାଓ୍ୱା ଭିତରେ ଦୀପ ଦୁଇଟି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଲିଭେ । ସଳିତାର ଅଭାବ କିମ୍ବା ତେଲର ଅଭାବ । ସଳିତା ସରିଗଲେ ଉପାୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସଳିତା ଥାଇ ଥାଉ ଯଦି ତେଲ ସରିଯାଏ ଆମେ ଆଉଥରେ ତେଲ ଭରିଦେଲେ ସେ ପୁଣି କିଛି ଜଳିବ ।"

"କିନ୍ତୁ କୁମାର, ଢାଳିବ କିଏ ?

ପାଟିରୁ ମୋର ଆପେ ଆପେ ବାହାରି ଆସିଲା, "ଜାଣି ମୁଁ ।"

ପୃଥିବୀ ଓ ଆକାଶ ଅନ୍ଧାର । ସେହି ଅନ୍ଧାର ଭେଦି କରି ଆମ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିଟା କୁଆଡ଼େ ଯାଉଥିଲା ଗୁମେଲାକୁ ପଚାରିବା ପୂର୍ବରୁ ଟାଙ୍ଗା ଅଟକି ଯାଇଥିଲା । ଗୁମେଲା ମୋ ହାତଧରି ଗାଡ଼ି ଭିତରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆଣିଲା ।

ଏତେ ବଡ଼ ଅନ୍ଧାରରେ ବି ମୁଁ ଠିକ୍ ଦେଖି ପାରୁଥିଲି ପଥର ଦେଉଳଟାକୁ । ଦେଉଳ ଅଗଣା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଗୋଟେ ମରୁଭୂମି । କେତେ ବଡ଼ ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁନି । ଚାରିଆଡ଼େ ଅନ୍ଧାର । ମରୁଭୂମିରେ ପାଦ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ମରୁଯାତ୍ରୀ ଦଳ ଏଇ ପଥର ଦେବତା ପାଖରେ ଶୁଭରେ ଫେରି ଆସିବା ପାଇଁ ବୋଧେ ମନାସି ଯାନ୍ତି । ଗୁମେଲା କଅଣ ଗୁହାରି କରୁଛି । କାହିଁକି ସେ ଗୁହାରି କରୁଛି । ପଥର ଠାକୁର କଅଣ ତା ଡାକ ଶୁଣିବ । ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ···

ଜୀବନର ଝିଅଟା ଶୁଝି ଯାଇଥିଲା । ଝିଅର ମୁହଁରେ ତାର ଚଗ ମାଡ଼ ଆସୁଥିଲା । ସେ ମରିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି ତା କଥା ସେ ଆଉ ବୋହିବାକୁ ଚାହେଁ । ତା ଜୀବନରେ ତୃପ୍ତି ଆସିନି । ମାଟିର ଗୁଡ଼ିରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳ ଭାବେ ବୋହିବାର ଆନନ୍ଦ ସେ ଉପଲବ୍ଧି କରିନି । ତା ଜୀବନ ମୂହାଣ ସଫା କରିଦେବା ପାଇଁ ସେ ମୋତେ ସକରୁଣ ଆବେଦନ କଲା । ଝିଅର ମୁହଁଟି ମୁଁ ସଫା କରିଦେଲି । ସେ ପୁଣି କୁଳୁ କୁଳୁ ହୋଇ ବୋହିଲା । ଅବରେ ଠକୁଛି । ଆଉ ଚଗ ମାଡ଼ିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବନି ।

ହୋଟେଲ ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଗୃମେଲିଙ୍କ ଘରକୁ ଚାଲି ଆସିଲି । ମୋର ଆସିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଟଲବାବୁଙ୍କ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ ଓ ଗୃମେଲିର ଆକର୍ଷଣ ମୋତେ ତାଙ୍କର ଆଉର ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା ।

ଯୋଧପୁରରେ ମୋର ଆଜିକୁ ଛ' ଦିନ ହୋଇଗଲା । କାଲି ଇଣ୍ଟରଭିଉ ସରି ଯାଇଛି । ଇଣ୍ଟରଭିଉରେ ଭଲ କରି ନ ଥିଲି । ସେଇଟା ମୋ ପାଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଗୌଣ କାହିଁକି ଯୋଧପୁର ଆସିଥିଲି ଭୁଲି ଗଲି । ମୋର ଗୋଟେକିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିଜେ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲି ।

ଗୃମେଲି ମୋ ସଙ୍ଗେ ଖୁବ୍ ଖୋଲା ଖୋଲାରେ ମିଳାମିଶା କରୁଥିଲା । ଆମ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ଆଉ କିଛି ବାକି ରହିଗଲା ବୋଲି ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁ ନ ଥିଲି । ମୋତେ ଏ ସବୁ ଖୁବ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ଗୃମେଲି ଗୀତଗାଏ । ମୁଁ ବିଶ୍ବାସ କରେ ପୃଥିବୀରେ ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ଭଲ ଗୀତ ବୋଲି ପାରିବ । ସେ ହସେ । ତା ହସରୁ ମନ୍ତ୍ରାଝରେ । ସବୁ ବେଳେ ସେ କିଛିନା କିଛି କହୁଥିବ ।

ରୁମେଲି ମୋ ଜୀବନ ଆକାଶରେ ଧ୍ରୁବ ତାରା ପରି ଦେଖା-ଦେଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ମୋ ଠାରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଗଲେ ମୁଁ ମରୁଭୂମିର ଶୁଷ୍କତା ଦେଖେ । ଆତେ ଆତେ ମୋ ଗୋଡ଼ ଯାଇ ତପ୍ତବାଲି ଉପରେ ପଡ଼େ । ସେ ତପ୍ତବାଲିରେ ରୁମେଲି ବ୍ୟତୀତ ମୋର ସନ୍ଧାନ ଆଉ ବୋଧେ କେହି ପାଇବେନି । ରୁମେଲି ସୁନ୍ଦର । ସେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର । ରୁମେଲି ହସିଲେ ସୁନ୍ଦର । ରୁମେଲି କାନ୍ଦିଲେ ସୁନ୍ଦର । ତା ଭାବ ଭଙ୍ଗୀ ସବୁଥିରେ ମୁଁ ଦେଖେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ । ଭୁଲିଗଲି ମୁଁ ରାଜସ୍ଥାନର ରୌଦ୍ରତା । କେତେ ସୁନ୍ଦର ତୁମେ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା । ଆଉ କେତେ ସୁନ୍ଦର ତୁମର ଏ ପରିକଳ୍ପନା ।

ରୁମେଲି...

ଗଲରେ ତାର ଭରିଉଠିଲା ଚଞ୍ଚଳତା । ଗୋଲାପି ଓଠ ଦୁଇଟିରେ ସବୁବେଳେ ହସ ଲାଗିରହିଲା । ଆଖିରେ ଦୁଷ୍ଟାମିର ସୁହାଣୀ । ଉଛୁଳାପଡ଼ ଯାଉଥିବା ନଈରେ ପୁଣି ଜୁଆର ଉଠିଲା । ଜୁଆରିଆ ପାଣି ସତେ ଯେମିତି ବନ୍ଧ ମାନିବାକୁ ନାରାଜ । ଦୁଇକୂଳ ବନ୍ଧରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଟି ସେ ବନ୍ଧକୁ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଜାଣିପାରୁନି ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗି ଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ତା ଦୂରତ୍ୱ କମିଯିବ । କେଡ଼େ ନିର୍ବୋଧ !

ମୋତେ ପାଇ ସେ ସବୁ ଭୁଲିଗଲା ! ମୁଁ ହସିଲେ ସେ ହସେ । ସେ କାନ୍ଦିଲେ ମୋ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼େ । ମୋ ସ୍ନେହରେ ତାର ବୈଧବ୍ୟ ରୂପ କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼ିଗଲା । କେଉଁ ଆଡ଼ାମ୍ ଓ ଇଭ୍ ଯୁଗରେ ସେ ବିବାହ କରିଥିଲା ତା ବି ସେ ଭୁଲିଗଲା । ମୃତ ସ୍ୱାମୀର ଦୃପ୍ତ ଛାତିର ଆଲିଙ୍ଗନ, ତୋତ୍‌ଲାଳିଆ କଥା, ଉଷ୍ମଚୁମ୍ବନ କିଛି ତାର ମନେ ରହିଲାନି । ମନେ ପକାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ମନେ

ଫେକେଇପାରୁ ନ ଥିଲି । ତାର ଆଉ ଦୁଃଖ କଅଣ ସେ ଜାଣି ପାରିଲେନି । ସବୁକିଛୁ ଯେମିତି ପାଇ ଯାଇଛି ।

ଯାହାକିଛୁ ନିଜ ପାଖରେ ସଞ୍ଚିଥିଲି, ମୋ ପାଦ ତଳେ ସବୁ ଓଜାଡ଼ି ଦେଲି । ସେଥିରେ କାର୍ପଣ୍ୟ ନ ଥିଲା । ନଥିଲା ଦୟା ବା ସହାନୁଭୂତି । କେବଳ ଥିଲା ଫେରି ପାଇବାର ଆଶା ।

ଯୁଗ ଯୁଗର ତୃଷାର୍ତ୍ତ ପରି ମୁଁ ପେଟଭରି ମଧୁ ପିଇଗଲି । ମୋର ଆହୁରି ଦରକାର ହେଉଥିଲା । ଏ ତୃଷା ମେଣ୍ଟିବାର ନୁହେଁ । ତୃପ୍ତି ଆସିବାକୁ ବହୁତ ଡେରି ଅଛି । ଅଶୋକଙ୍କ ରକ୍ତ ତୃଷ୍ଣା କମିଥିଲା । ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡରଙ୍କ ଦିଗ୍‌ବିଜୟ ନିଶା ଖସି ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋ ତୃଷା କମିନି । ମୋ ମଦପାତ୍ର ଶୁଖି ନ ଥିଲେ ମଧ ସେଥିରେ ସବୁବେଳେ ପେଟପୁରା ମଦ ରହୁ ନ ଥିଲା ।

କାହାର ତ୍ରୁଟି ? ମୋର ନା ଗୃହେଶ୍ୱରୀର ?

ମୁଁ ତୃଷାର୍ତ୍ତ । ପାତ୍ରଟା ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଖିବ । ତେବେବି ଗୃହେଶ୍ୱରୀ । କଅଣ ଅନୁପଯୁକ୍ତା । କିନ୍ତୁ ତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସେ ହେଳା କରିନି । ଚେଷ୍ଟାକରି ବି ତାର ତ୍ରୁଟି ମୁଁ ବାଛି ପାରୁ ନ ଥିଲି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ୟା ସବୁଦିନେ ସମାସ୍ୟା ହୋଇ ରହିଲା ନି । ମୃତ୍ୟୁ ପରି ଏହାର ସମାଧାନ ଯେମିତି ନିଶ୍ଚିତ ।

ସବୁଦିନ ପରି ସେଦିନ ଆମେ ବୁଲି ବାହାରିଲୁ । ମନ୍ଦିର ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଆମର ଆଉ ଇଚ୍ଛା ହେଲାନି । ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପଥର ଦେବତା ନିକଟରେ ଆମର ଆଉ କିଛି ଗୁହାରି ନ ଥିଲା । ପ୍ରିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ପାଖରେ ଅଲୋଡ଼ା । ଅଚଳ ଅଧୁଲି ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟହୀନ ।

ଦୁଇଧାରରେ ବାବୁଲ ଗଛର ଟାଟେଷ୍ମ । ତାଷ୍ଠ ମଝିରେ ଆମ ଟାଙ୍ଗା ବହୁତ ବାଟ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ପାହାଡ଼ ନିକଟରେ ରହିଗଲା । କମଳ ଭିତରୁ ଲେମ ଖୋଜିକା ନିବୋଧତା । ଠିକ୍ ପାଦଦେଶରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବାଲୁକା ପ୍ରାନ୍ତର । ସେହି ମରୁଭୂମିର ଅପନ୍ତର ବାଲିରେ ଗୃଲୁ ଗୃଲୁ ଦୁହେଁ ଗୋଡ଼ର ବ୍ୟଥା ଅନୁଭବ କଲୁ । ପଛରେ ଆମର ପରି କେତେ ପାଦ ଚିହ୍ନ ପଡ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଗରେ କୌଣସି ପାଦଚିହ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ ନି । ସମସ୍ତେ ବୋଧେ ଏଇଠୁ ଆସି ଫେରଯାନ୍ତି । ଆଗକୁ ଯିବାର ସାହାସ ବା ଉତ୍ସାହ ନ ଥାଏ ।

ଦୁହେଁ କିଛି ସମୟ ଧୋଇଠି ବସିପଡ଼ିଲୁ । ଗୋଡ଼-ଗୃବେଟିଙ୍କର କରୁଣ ଆବେଦନ ଆଜ ଗୃତଟା ପାଇଁକ ଆମକୁ ବିଶ୍ରାମ ଦିଅ । ଆମେ କ୍ଳାନ୍ତ । କାମ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଗୋଡ ଗୃବେଟିଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ମନ ଏଡ଼ି ଦେଇ ପାରିଲୁ ନି । ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ କାମ କରିଦେବା ପାଇଁ ଲାଞ୍ଚଦେଇ ତାହା କେତେ ବିପଦ ସଙ୍କୁଳ ଓ ଉପର କର୍ମଗୃରୀ ଯିବା ନିଶ୍ଚିତ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ଲୋଭ ଖୁବ୍ କମ୍ କର୍ମଗୃରୀ ଏଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ।

ସୀମାହୀନ ମରୁଭୂମିରେ ମରୁଝଡ଼ର ଭୟଙ୍କରତା ଓ ମରୁ-ସିଂହର ଉତ୍ପାତ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଆମେ ସେଠୁ ଫେରି ଆସି ପାରିଲୁ ନି । ମରୁବାଲିର ଆକର୍ଷଣ ବଡ଼ ନିବିଡ଼ । ସେ ଆମକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ତା ସମତଳ ଶରୀର ଉପରେ ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ । ତା କଥା, ତା ଅନୁରୋଧ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ଆମ ପକ୍ଷେ ଅସାଧ୍ୟ ।

ଉପରେ ଗ୍ଲେଟ ଟିକ ତାରା । ତଳେ ସରୁ ସରୁ ଚୂନା ବାଲି । ତାର ମଝିରେ ମୁଁ ଅଉ ଗୃନେଲି । ମରୁକନ୍ୟା ମୋର କଅଣ ଗବ୍

ଥିଲି ମୁଁ ଜାଣିନି । ମୋତେ କିନ୍ତୁ ଶୁଭୁଥିଲା ତା ମାଂସର ଡାକ । ମୋ ହୃତପିଣ୍ଡର ଉତ୍ଥାନ ପତନ ମୁଁ ବେଶ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲି । ରକ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମୋ ଶିରା ପ୍ରଶିରାରେ ଗରମ ତରଳ ଲୁହାର ସ୍ରୋତ ଛୁଟିଲା । ସୁମେଲୀ ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ବିବେକ ବହୁତ ଆଗରୁ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଛି । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ପଶୁର ଲାଳସା । ପଶୁର ଆତ୍ମା । ତା ହୁଙ୍କାରରେ ମୋ ମାନବିକତା ଭୟରେ ମୋତେ ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ପଳେଇ ଗଲା । ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲିନି । ଦେହମୋର କାହିଁକି ଝିମ୍ ଝିମ୍ ହୋଇଗଲା । ସୁମେଲୀ କେତେ ଲୋଭନୀୟ । ସମତଳ ବାଲି ଉପରେ ମୁଁ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଶୋଇ ପାରିଲିନି । କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଘ୍ର ତା ଶିକାର ଉପରକୁ ଲମ୍ଫଦେବା ପରି ମୁଁ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ିଲି ସୁମେଲୀ ପ୍ରତି ।

ମଦ ନିଶାରେ ଯେମିତି ତା' ଆଖି ମାଡ଼ିହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଦରବୁଜା ଓଜନିଆ ଆଖିର ଅକୁହା କଥା ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରିଲି । ନାକ ପୁଡ଼ାରେ ଅଣସ୍ତୃଷି ବତାସ । ହୃଦ୍ ଯନ୍ତ୍ର ଉପରେ ଲୌହ ମୁଦଗର ପ୍ରହାର ଆଉ ଦେହରେ ତାର ଉତ୍ତାପ । ମନେ ମନେ ମୁଁ ଟିକେ ହସିଦେଲି । ସେଦିନ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଲାସରେ ସାର୍ ମଠେଇ ମଠେଇ କହୁଥିଲେ ଲୁହା ହେଉଛି ଉତ୍ତାପର ସୁପରିବାହୀ । କିନ୍ତୁ କାଠ ଉତ୍ତାପର କୁପରିବାହୀ । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯଦି ମୁଁ ସାର୍ଙ୍କୁ ଦେଖି ଆଅନ୍ତି ନିଶ୍ଚେ ପଚାରି ଥାନ୍ତି ସାର୍ କାଲି କଅଣ ?

ସାପଗ୍ରସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର କେତେବେଳୁ ବୁଡି ଗଲାଣି । ସୁମେଲୀକୁ ବହୁତ ବେଳୁ ନିଦ ହୋଇ ଯାଇଛି । ମୋ ଆଖିରେ କିନ୍ତୁ ନିଦ ନାହିଁ । ଏଇ ମରୁବାଲି ଉପରେ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଯେମିତି ମାତୁଥିଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ତାରଏକ ଭଗ୍ନାଂଶ ବି ନାହିଁ । କୁଆଡ଼େ ଗଲା ସେ ଲୋଭ ।

ମଦ ବୋତଲର ଟିପି ଖୋଲଲି ବେଳେ ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ସେଇଟା ଅଧା ଥିବ । ଦୋକାନୀ ତାର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଦେଇ ମୋତେ ଠକ ଦେଇଛି । ନୂଆ ସିଗାରେଟ ପକେଟରେ ଦଶଟା ସିଗାରେଟ ଥିବା ବଦଳରେ ନଅଟା ଅଛି । ଆଉ ଗୋଟେ ଲୁଅଟେଡ଼ ଗଳ୍ପ । ଜାଣିବାକୁ ମୋର ସମୟ ନଥିଲା କମ୍ବା ନଥିଲା ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ଯାଇ ବାକ୍ ବିତଣ୍ଡା କରିବାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ । ଖାଲି ଥିଲା ତୃଷ୍ଣା । ମୁଁ ଅଖିବୁଜି ବୋତଲରେ ମୁହଁ ଲଗେଇ ଦେଲି । ଅଠଟି ସିଗାରେଟ୍ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଡିଆସିଲ୍ କାଠି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛି ।

ଆଖି ମୋର ଲାଲ ହୋଇଗଲା । ତଣ୍ଟି ପାଖରେ ସେଇ ପୁରୁଣା ହାଲୁତି । ଆଖି ଆଗରେ ମୋର ପଡ଼ିଛି ଖାଲି ବୋତଲଟା ତା ଉପରେ ଅଉ ଲୋଭ ନାହିଁ । ସିଗାରେଟ ପକେଟ ଖୋଲି ଦେଲି ଆଉ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଅଛି । ଓଠରେ ସରି ଆସୁଥିବା ସିଗାରେଟ୍‌ଟି, ନିଆଁ ଟିକେ ଧାର କରି ଜଳୁଥିଲା । ପୂରା ଜଳିସିବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ସିଗା-ରେଟକୁ ଜଳେଇ ଦେଇଗଲା । ଖେଳ ଖାଲି । ଇଏ ବିଚରା କାହାକୁ ଜଳେଇ ପାରିବନି । ଠକ ଯାଇଛି ।

ହାତରେ ମୋର ଖାଲି ଖୋଲଟ ଦେଖି ଡାକ୍ତରବାବୁଙ୍କ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । "ଲୁମାରବାବୁ, ଆପଣ ଆଉ ସିଗାରେଟ ପିଅନ୍ତୁନି । ରାଜଯକ୍ଷ୍ମା ହେବାର ବହୁତ ସମ୍ଭାବନା ।" ବାପଙ୍କର କଠୋର ଆଦେଶ, ବୋଉର କରୁଣ ମିନତି, "କୁମାର ମୋ ଧନ, ତୁ ଆଉ ମଦ ପିଇନା ।"

ମୋର ଅନୁତାପ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ସେଇ ବାଲି ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଟି କାନ୍ଦିବାକୁ, ମନର ମଣିଷ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ।

ଶବେକ ମାନଷଙ୍କଦ୍ୱା ଛପିଥିବା ଯାଗାରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ ବୋଲି ସେମାନେ ଅନୁତାପ କରୁଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଅନୁତପ୍ତ । ଅଭିମାନ ଓ ଅନୁତାପ ଜ୍ୱାଳାରେ ମୁଁ କାନ୍ଦି ଉଠିଲି । ସେ ଲୁହରେ ଅବଶ୍ୟ ମରୁ ନଦୀର ସ୍ରୋତ ଛୁଟି ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋ ଛାତିରୁ ପାହାଡ଼ ଭାର କମିଗଲା ।

ସବୁଦିନେ ମୁଁ ଏମିତି କାନ୍ଦେ । ଆଜିବି କାନ୍ଦୁଛି । କାଲି ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ଏ ବୋତଲରେ ମଦର ଆସର ଜମିବ ଖାଲି ସିଗାରେଟ ଖୋଳରେ ଧଳା ଧଳା ସିଗାରେଟଗୁଡ଼ାକର ବୈଠକ ବସିଯିବ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ପୁଣି ପ୍ରେତର ରାଜତ୍ୱ । ତୃଷାରେ ମୋର ତଣ୍ଟି ଶୁଖିଯିବ । ସିଗାରେଟ କଥା ମନେ ପଡ଼ି କଣ୍ଠନଳୀ ଗଳି କରିବ । ଯେତେବେଳେ ବାପା ବୋଉଙ୍କର ମମତାର ଅନୁରୋଧ ବୋଧେ ବାଟ ଭୁଲି ମୋ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବନି । ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶକୁ ଯୁକ୍ତି କରି ଅଚେତନ ମନ କହିବ "ରାଜଯକ୍ଷ୍ମା" ବା ସୁନ୍ଦର ନାମଟିଏ । ଏତେ ସୁନ୍ଦର ନାମଯୁକ୍ତ ରୋଗ ମଣିଷକୁ ହେବା ଉଚିତ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଖୁଁ ଖୁଁ କାଶି କହାହେବ ମୋତେ ରାଜଯକ୍ଷ୍ମା । ସିଗାରେଟ ପିଇ ପିଇ ମୋତେ ରାଜଯକ୍ଷ୍ମା । ତା ପରେ କେତେ ସହାନୁଭୂତି । ଚମତ୍କାର, ଅବଚେତନ ମୁଣ୍ଡ ଟଙ୍କାରି ସମ୍ମତି ଜଣେଇବ ।

ମନର ଦମ୍ଭ ଉଡ଼େଇ ଯାଉ ପୁଣି ବୋତଲ ଲାଗିବ ମୁହଁରେ । ଦୋକାନରୁ ଯତ୍ନରେ କଣା ଯାଇଥିବା ସିଗାରେଟ ପ୍ୟାକେଟ ପକେ-ଟରୁ ବାହାରି ରାସ୍ତାରେ ଡଷ୍ଟବିନ୍‌ରେ ପଡ଼ିବ । ତା ଆଗରୁ ବୋତଲ ଖାଲି ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ସେତିକିବେଳେ ଖାଲି ବୋତଲ ଓ ଖୋଳ ଦେଖି ମନ କାନ୍ଦି ଉଠିବ "ମୁଁ କାହିଁକି ମଦପିଇଲି ।"

ଝାଣ ଖଣ୍ଟରେ ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଗୃମେଲ୍ଲି ଶୋଇଛନ୍ତି । ତା ନିଶ୍ୱାସରେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି ତୃପ୍ତି । ଓଠରେ ତାର ଟିକିଏ ହସ । ରାଜସ୍ଥାନର ମରୁଭୂମିରେ ଶୋଇ ସେ କେଉଁ ରାଜପୁତର ରାଜକୁମାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲା । ମୃଗତୃଷ୍ଣାର ପରମାଣ ବେଳକୁ ବେଳ ବଢ଼ି ଯାଉଛି । ଗୃମେଲ୍ଲିକୁ ହଲେଇ ଉଠେଇ ଦେଲି ।

ଘର ଭିତରକୁ ପଶିବାର ଭରସା ମୋର ନଥିଲା । ଗୃମେଲ୍ଲି ଆଗେ ଆଗେ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡରେ ମୋର ଅନାବନା ଭାବନାର କେତେ ଖିଅ । ଘର ଭିତରକୁ ପଶିବା ମାତ୍ରେ ଅଟଲବାବୁ କଅଣ କହିବେ ? ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋ ଉପରେ କି ଧାରଣା କରିଥିବେ ?

ମୁଁ ଯଦି ତାଙ୍କ ଘରେ ନ ରହି ହୋଟେଲରେ ରହିଥାନ୍ତି ବୋଧେ ସେଦିନ ରାଜସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିଥାନ୍ତି । ରାତି ଦଶଟାରୁ ବାରଟା, ବାରଟାରୁ ଦୁଇଟା, ଦୁଇଟା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳ ପୁଣି ଗୋଟେ ରାତି ବାହାରେ କଟେଇ ଦେଲୁ । ଗୋଟିଏ ରାତି ବାହାରେ ରହିବାର କି କୈଫିୟତ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦେବି । ତାଙ୍କ ମାନ, ସମ୍ମାନ, ଆତ୍ମ ବଡ଼ିମା ସବୁକିଛି ଉପରେ ଆଞ୍ଚ ଆସିଥିବ । ସୁଧ ମୂଳ କରି ତମ୍ବୁଖି ହାତରେ ସେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବେ । ସବୁପ୍ରକାର ଗାଳି ଅପମାନ ସହିବାକୁ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲି । ଭୁଲତ କରିଛି । ଅଟଲବାବୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ମୁହଁ ବୁଲେଇ ଦେଲି ।

“ଆରେ କୁମାର, ତମେ ଏଠି ଏମିତି କାହିଁକି ଠିଆ ହେଇଛ ? ତମରି ସାଙ୍ଗରେ ଆସି ଗୃମେଲ୍ଲି ଗାଧେଇ ସାରିଲାଣି । ତମେ ଗାଧେଇବ ଯାଅ । ଏତେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ତମେ କାହିଁକି ସବୁବେଳେ ହେଉଛ ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁନି ?”

ଥ୍ରୀ ନଟ୍ ଥ୍ରୀ ବନ୍ଧୁକ ସାମନାରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଗ୍ରୀବାରେ ଗୁଳି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯଦି ସ୍ୱାଗତର ଫୁଲ ଆସି ବାଜେ ତା ଅବସ୍ଥା ଯାହାହେବ ମୋ ଅବସ୍ଥା ତା ଠାରୁ ଊଣା ନୁହେଁ । ବାକ୍ୟ ବ୍ୟୟ ନ କରି ମୁଁ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲି । ଅଙ୍କଟିର ଧାରା ଠିକ୍ ଅଛି ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଭୁଲ କି ଠିକ୍ ମୁଁ ଜାଣିପାରୁ ନ ଥିଲି । ଜାଣିପାରୁ ନ ଥିଲି ଅଟଳବାବୁଙ୍କୁ । ସେ କଅଣ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ···?

ଯେଉଁ ବାଘ ଥରେ ମଣିଷ ମାଂସ ଚାଖିଛି, ଥରକ ପାଇଁ ସେ ଗାଢ଼ ଲାଲ ରକ୍ତର ଉଷ୍ଣତା ଅନୁଭବ କରିଛି, ସେ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବନି ତା'ର ସ୍ୱାଦ, ତାର ମାୟା, ଯୋଧପୁରରେ ମୋର ଆଉ କିଛି କାମ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଠିକା ମରୁଭୂମିର ମୋହ ମୁଁ ତୁଟେଇ ପାରୁ ନ ଥିଲି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ମୋ ପକ୍ଷେ ଅସହ୍ୟ । ଅସହ୍ୟ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତାପ ଓ ଆଲୋକ । ମୁଁ ଝୁରି ହେଉଥିଲି ରାତି ପାଇଁ । ହେଉବା ସେ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ପ୍ଲାବିତ କିମ୍ବା ଅନ୍ଧକାରଛନ୍ନ । କିରାଣୀ-ମାନଙ୍କର ମାସର ପହିଲି ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଲୋଭ ରାତି ମୋ ନିକଟରେ ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ଲୋଭନୀୟ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଲୁଚିବା କ୍ଷଣି ମୁଁ ଛୁଟିଯାଏ ପୁଣି ସେଇ ପୁରୁଣା ଜାଗାକୁ । ସାଙ୍ଗରେ ମୋର ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଗଲାଣି କି ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଆସୁଛି ସେଥିପ୍ରତି ଆମର ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନାହିଁ । ଆମର ଚାଲେ ସେଇ ପୁରୁଣା କଥା ଓ ପୁରୁଣା ଅଭିନୟ । ତା'ପରେ ଆଖିପତା ମୁଦି ହୋଇ ଆସେ । ଦୁହେଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁ, କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟି ସ୍ୱପ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ମେରୁ ଓ ଦକ୍ଷିଣମେରୁର ପ୍ରଭେଦ ।

ସେ ଦେଖେ ସ୍ୱର୍ଗର ନନ୍ଦନକାନନ, ଦେବପୁଷ୍ପ ପାରିଜାତ,

ଅଦୃଶ୍ୟ କନ୍ଦର୍ପ, ବତିଶ ସିଂହାସନ, ଅମୃତ, ସବୁ ତା ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର । ସବୁ ତା ପାଇଁ ଅମୃତ ।

ମୁଁ ଦେଖେ ସାହାରା, ଥର୍, ନଥଙ୍କ, ଶୁଣେ ନେପୋଲଅନ, ହିଟଲର, ଚେଙ୍ଗିଜ୍ ଖାଁଙ୍କୁ ତୋପ ମୁହଁକୁ ଯିବାର ଆଦେଶ । ଆଉ ଅନୁଭବ କରେ ଆଫ୍ରିକାର ବିଷାକ୍ତ "ଲୁ" ମାଛିର ଦଂଶନ । ସବୁ ମିଛ । ସବୁ ଭୟଙ୍କର । ସବୁର ପଛରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଓ କପଟ । ସବୁ ବୁଝି ବି ମୁଁ କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲି । ସବୁ ଦେଖି କିଛି ଦେଖିପାରୁ ନ ଥିଲି । କାନର ଅବସ୍ଥା ଖୁବ୍ ଭଲ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ସେ କିଛି କାମ କରୁ ନ ଥିଲା ।

କାହିଁକି...?

କାହିଁକି ମୁଁ ଜାଣି ଜାଣି ଆଫ୍ରିକାର ପଥୁରିଆ ନଈଟାରେ ଡଙ୍ଗା ଭସେଇ ନେଇ ଯାଉଛି ସୁନା ଖଣିର ସନ୍ଧାନରେ । ସମୁଦ୍ରର ଭୟଙ୍କରତା ଜାଣି ତା ତଳର ମୁକ୍ତା ଖୋଜୁଛି । ଆକାଶର ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟରେ ହଜିଯାଇ ପାରୁଛି ଏକ ଅନିଶ୍ଚିତ ରକେଟ ପେଟରେ । ହିମ ସାଗରର ଶୀତଳତା ଅନୁଭବ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉତ୍ତର ମେରୁ ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁରେ ଆଜି ଗୋଟେ ମଣିଷର ପାଦଚିହ୍ନ ଖୋଜିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହିମାଳୟରେ ଦେବସଭା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଯାଉଛି ।

କାରଣ ମୁଁ ମଣିଷ । ତେଣୁ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।

ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଚିଠି ପାଇଲି ତାଙ୍କ ଦେହ ଭୀଷଣ ଖରାପ । ସେ ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର । କଟକ ଫେରିଆସିବାକୁ ମନ ମୋର ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲା । ହୋଟେଲରେ କା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି

ଥିଲେ ଶଠି ଟାଇବାର ପରେ ଗାଡ଼ିରେ ମୁଁ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେଠୁ ହଠାତ୍ ଆସି ପାରିଲି ନି ।

ଦୁଇଟି ବୃହତ ଚୁମ୍ବକ ମଝିରେ ମୁଁ ରହିଗଲି । କାହାର ଆକର୍ଷଣ ମୋ ପକ୍ଷେ କମ୍ ନୁହେଁ । ଉଭୟଙ୍କ ମମତା ମୋ ପାଖରେ ସମାନ ଭାବରେ ଢାଳି ହୋଇଗଲା । ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣିପାରୁ ନ ଥିଲି କଣ୍ଟା କୁଆଡ଼େ ଟଳୁଛି । ବିଚାର କରିବାର ଶକ୍ତି ମୋର କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇଗଲା । ଚଳନ୍ତି ଘଣ୍ଟାର ପେଣ୍ଡୁଲମ୍ ପରି ମନ ମୋର ଦୁଇପଟକୁ ଝୁଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଉଭୟଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ ମୋ ନିକଟରେ ସମାନ ।। ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି ଯେମିତି କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷର ସ୍ନେହଡୋରି ମାତ୍ର ଦେଢ଼ର ଦିନର ପ୍ରେମଡୋରିରେ ଘର୍ଷଣରେ ଛିଣ୍ଡିଯିବ । କିନ୍ତୁ ଏତେବଡ଼ ଅପ୍ରିୟ ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ମୋର ସମାଧାନ ଲୋଡ଼ା ।

ଦିନକ ଭିତରେ ସବୁ କାମରୁ ମୋର ସ୍ପୃହା କମି ଆସିଲା । ଚାମେଲୀର ସୁନ୍ଦର ମୁହଁରେ ବାପାଙ୍କର ରୋଗାକ୍ଳିଷ୍ଟ ମୁହଁର ଛାଇ ମୁଁ ଦେଖିଲି । ତା କଣ୍ଠର ଝଙ୍କାରରେ ମୋତେ ଶୁଭିଲା ବାପାଙ୍କର ସ୍ୱର "କୁମାର ଶେଷ ଥରକ ପାଇଁ କଅଣ ତୋତେ ଦେଖିବିନି ?" କଲେଜ୍ ବେମାସର କଲେଜ୍ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମାତ୍ରେ ତା ମନର ଅବସ୍ଥା ତା' ଠାରୁ ଆହୁରି ବଳି ପଡ଼ିଲା ।

ସବୁଦିନ ପରି ଆମେ ବୁଲିଗଲୁ । ସେଇ ପୁରୁଣା ଜାଗାରେ ପୁଣି ପୁରୁଣା କଥା ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲି ସ୍ରୋତର ପ୍ରତିକୂଳରେ ଯାଉଥିବା ଡଙ୍ଗାରେ କଲେରା ରୋଗୀକୁ ନେଇ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଯିବାର ଅନୁଭୂତି । ଆକାଶରେ ଆଜି ଆଉ ଚାନ୍ଦ ବଉଦ ସଙ୍ଗେ ଲୁଚକାଳି ଖେଳୁନି । କଳା କଳା ବଉଦଗୁଡ଼ାକ

ମୁହଁ ଫୁଲେଇଛନ୍ତି । ସେ ସ୍ଥିର । ବଣିଦଗୁଡ଼ାକ ଅଭିମାନରେ ତା'ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଗମ୍ଭୀର । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତାରା-ଗୁଡ଼ିକ ଆଖି ମିଟିକା ମାରି ଥଟ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ହେଲେ ସେ ଶାନ୍ତ ।

ବୃଟମଲ୍ଲୀ ମୋ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ତାର ପାଖଅରେ ପଚାରିଲା କାରଣ । ଶୁଣି ବି ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ସ୍ପୃହା ମୋର ନ ଥିଲା । ମୁଁ ଖୋଜୁଥିଲି ସମାଧାନର ରାସ୍ତା । ସୂତ୍ରା ହେଲ୍ ସାକ ଅଳିଆ ହୋଇ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାମେଲ୍ଲୀ ବୁଝି ନାହିଁଲା । କଣ୍ଠରେ ତାର ଅଭିମାନର ବେସୁରା ରାଗିଣୀ । ଆଖିରେ ଲୁହ, ଛାତିରେ କୋହ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମୋ ପକ୍ଷେ ନିହାତି ଅସହ୍ୟ । ପାଟିରୁ ମୋର କଥା ବାହାରିଲା କିନ୍ତୁ ସ୍ୱରଟା ଅଚିହ୍ନା ପରି ଜଣା ପଡ଼ିଲା ।

"ଗୁମେଲ୍ଲୀ କାଲି ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଛି ।"

ସେ ନୀରବ । ଆଖିରେ ତାହାର ଲୁହ କିନ୍ତୁ ଓଠରେ ପାଖୁଡ଼ାଏ ହସ । ଯେଉଁ ହସ କି ବହୁତ ଦିନୁ ମରିଗଲା ପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ମଲ୍ଲୀ ହସରୁ ପାଖୁଡ଼ାଏ ।

"ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି କୁମାର, ତୁମେ ଦିନେ ଯିବ । ଆଉ ନିହାତି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ଯିବ । ଆଉବି ଜାଣିଥିଲି ଝିଅମାନେ ସବୁବେଳେ ଅଭିଶପ୍ତ । ନଅଙ୍କି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲି ଟେଟେ ପୁରୁଗଲା ପରେ କେହି ଅଭିଶପ୍ତ ହୁଁ ନ ଥିଲେ । ଆଉ ତୁମେ ବା କେମିତି··· ?"

ବୃଟମଲ୍ଲୀ ଏ କଥା ମୋ ମନ—ଗଭୀରରେ ଆଘାତ କଲା । ତାକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତ କଥା ଖୋଲି କହିଲି । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ । ସେ ବୁଝିଲା । ସେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲା ମୋ ଦୁଃଖ ।

“କୁମାର ତମ ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ । ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବ । ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତୁମକୁ ଏଠାରେ ଜୋରକରି କେହି ରଖିବେନି । ବରଂ ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତୁମକୁ ଜୋରକରି ପଠେଇ ଦେବା ଉଚିତ । ତୁମେ କାଲି ନିଶ୍ଚୟ ଯିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ କ୍ଷତି କଅଣ ?”

ଧଗଧଗ ଅଥଳ ସମୁଦ୍ରରେ ପଥହରା ନାବିକ ତୃଷାରେ ଛଟ ପଟ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲା ସମୟରେ ଯଦି ସେ ସମୟର ମୃତ୍ୟୁର ସାରଥୀ ଝଡ଼ ବତାସ ନେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ସେଥିରେହିଁ ନାବିକର ଆନନ୍ଦ । ସେ ଦେଖେ ତାର ଜଳଶୂନ୍ୟ ପାତ୍ର ପୁରି ଯାଇଛି । ଗୃହମୁଖୀ ଯୁଦ୍ଧ ଫେରନ୍ତା ସୈନ୍ୟ ନିଜର ପ୍ରିୟା ମୁହଁ ଦେଖିବା ଆଶାରେ ଆନନ୍ଦରେ କେତେ କୁରୁଳି ଉଠେ, କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ଠାରୁ ମୋର ଆନନ୍ଦ ଆହୁରି ବଳି ପଡିଲା । ଲୁମେଲ୍ଲୀ ଠିକ୍ କହିଛି । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ କ୍ଷତି କିଛି ନାହିଁ । ମନରୁ ଓଜନ ଭାର ମୋର କମିଗଲା । ଲୁମେଲ୍ଲୀ ମୋ ସଙ୍ଗେ ଯିବାକୁ ରାଜି । ଅଟଳବାବୁ ରାଜି ହେବେତ ?

“ତୁମ ବାପା ରାଜି ହେବେତ ଲୁମେଲ୍ଲୀ ?”

“ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁମ ଉପରେ । ବାପାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ କିଛି କରିନି । ତାଙ୍କୁ ମୁହଁ ଖୋଲି କିଛି କହିବାର ସାହସ ମୋର ନାହିଁ । ମୋ ମନ କଥା କହି ଦେଲି । ତେବେ ବିଶ୍ୱାସ ବାପା ରାଜି ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ଚେଷ୍ଟାକର ।”

ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ସେଇଟା ହେବ ଆମ ମିଳନର ଶେଷ ରାତ୍ର । ରାବଣ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ସିଡ଼ି ବାନ୍ଧି ପାରିଲିନି । ବଡ ଦେଉଳର ବଡ଼ ଠାକୁରଙ୍କ

ଦେହ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବର । ରାଣାପ୍ରତାପଙ୍କ ପୈତୃକ ରାଜ୍ୟ ମୋଗଲ ହାତରୁ ଫେରି ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଫେରିଗଲେ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଉପରୁ । ଯମୁନା ନଦୀର ଆରପଟେ ଆଜି ଗୋଟେ କବର ତିଆରି ହେବ । ଠିକ୍ ତାଜମହଲ ପରି ସେଇଠା ହେବ ତାଙ୍କ କବର । ଚିନ୍ତାଙ୍କି ଚିନ୍ତାରେ ରହିଗଲା । ଶାହାଜାହାନ ହେଲେ ଜେଲ୍ ଯାତ୍ରୀ । ଦେଶକୁ ରାମରାଜ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜୀବିତ ପିତାଙ୍କ ଗ୍ରୀବାରୁ ରକ୍ତଧାର ଗଡ଼ି ଆସିଲା । କଏବା ଜାଣିଥିଲା ନିହାତି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବେ, ନାଟ୍ୟକାର ନାୟକ ନାୟିକାଙ୍କର ମିଳନରେ ଶେଷ ଯବନିକା ଟାଣି ଦେଉଛି । ସବୁ ଅଧା । କାହାରି ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ନାହିଁ । କେହି କେବେ ନିଜର ମନ ସୀମା ଛୁଇଁ ପାରି ନାହାନ୍ତି । ବଚନ ଏ ଦିଗ୍‌ବଳୟ ଓ ମରୀଚିକା ।

ଯୋଧପୁରରେ ପହଞ୍ଚି ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ମୋ ଦେଶର ତାଳ ଆଉ ଖଜୁରି ରସ । ସେଠି ପହଞ୍ଚି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ମୁଁ ଚାଖିଲି ବାବୁଲ ଗଛ ବକଳର ମଦ ସେ ମୋତେ ବାଧ୍ୟକଲା ଭୁଲି ଯିବାକୁ ଖଜୁରି ଓ ତାଳ ଗଛକୁ । ପ୍ରକୃତରେ ସେ ମଦର ସେମିତି ମାଦକତା ଅଛି ।

କିନ୍ତୁ ମୋ ମଦ ମୋତେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ । ଏତେ ଦିନର ଭାଟି କିଏ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଭୁଲି ଯାଇ ପାରେ । ଭାଟି ଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଭାଟିର ଗନ୍ଧ ମୁଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବାରି ଦେଲି ସେତିକିରେ ମୁଁ ଅଚେତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି । ମୁଣ୍ଡ ମୋର ଠିକ୍ ରହିଲାନି । ମୁଁ ମାତାଲ । ଦୁନିଆଁର ଅନ୍ୟମାନେ ମୋ ଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ । ଗୋଟିଏ ନିଶାରେ ଭୁଲିଗଲି । ଆଜି ଗୋଟେ ନିଶା । ତାଡ଼ି ପିଇ ମୋର ବାହ୍ୟଜ୍ଞାନ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ

ମୁ ଠିକ୍ ଦେଖି ପାରୁ ଥିଲି ବାବୁଲ ଗଛ ବକଳର ମଦ ବୋତଲକୁ । କେତେ ଯତ୍ନରେ ତାକୁ ବୋତଲରେ ରଖାଯାଇଛି ।

କାଚ ଉପର କାଗଜ ଲେବୁଲ ଅପେକ୍ଷା ଭିତର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମୋ ଆଖିରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶୁଥିଲା । କାଗଜଟାର ଚାକଚକ୍ୟରେ ତୃଷ୍ଣା କମିବନି । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଥିରେ କମିବ ସେ ବାହାରକୁ ଆସି ପାରୁନି । ଚାରିଆଡୁ ବନ୍ଦ । ଯିଏ ତାକୁ ତା' ଭିତରୁ ମୁକ୍ତ ଦେବ ସେ ବୁଝିବ ତା ଗନ୍ଧ, ତାର ସ୍ପର୍ଶ ଆଉ ସ୍ୱାଦ ।

ସବୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ସାରି ମୁଁ କିଛି କରି ପାରିଲିନି । ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ସିଲ୍ ଦିଆ ବୋତଲଟି ଗଡ଼ୁଛି । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ତାର ସ୍ୱାଦ ଚାଖିବାର ସୁଯୋଗ ମୁ ହରେଇ ଦେଲି । ତାଡ଼ି ନିଶାରେ ମୋ ଦେହ ହାତ ଥରୁଥିଲା । ସେ ଥରିଲା ହାତରେ ଶକ୍ତ ଠିପିଟାକୁ ଖୋଲିବା ମୋ ପକ୍ଷେ କଷ୍ଟକର । ଅତି ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ମୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ତାର କଳ କଳ ଡାକ ମୋତେ ଶୁଭୁଥିଲା । ମୋର ମୋର ଭୟ ବି ଥିଲା, ସେ ବିସ୍ଫୋରଣ ହୋଇ ଯାଇ ପାରେ କିନ୍ତୁ ମୁ ନାଚାର । ବୋତଲଟି ସେମିତି ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ପଡ଼ି ରହିଲା । ଯେମିତି ତାର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ ।

ମୋ ପାଇଁ ଯୋଧପୁରର ଶେଷ ସକାଳ ଆସିଗଲା । କଟକ ଫେରିଯିବା କଥା ଅଠଳବାବୁଙ୍କୁ କହିବି କହିବି ବୋଲି କହି ପାରୁ ନଥିଲି । ବାରମ୍ବାର ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଫେରିଆସୁ ଥିଲି । ମୋ ପିଠିରେ କିଏ ହାତ ଦେଇ ଦେଉଥିଲା ପରି ଲାଗିଲା । ଶେଷ

ଥରକ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କରି ଆସି ତାଙ୍କ ସାମନାରେ ଠିଆହେଲି ।

"ତୁମେ ଏତେ ଶୁଖିଲା ଦିଶୁଛ କାହିଁକି କୁମାରୀ । ଗୁ' ଖାଇ ପାରିଲଣି ?"

"ହଁ···ଆଜି ମୁଁ କଟକ ଫେରି ଯାଉଛି ।"

"କଟକ ଫେରିଯିବ ! ଆଉ କିଛିଦିନ ରହିଯାଅ । ରାଜସ୍ଥାନ କଅଣ ଭଲ ଲାଗୁନି ନା ଏଠି କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ।"

"ନାହିଁ ଅଙ୍କଲ୍ କାଲି ଘରୁ ଚିଠି ଆସିଛି । ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ । ସେ ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।"

"ଆରେ ତମେ କାଲିଠାରୁ ଚିଠି ପାଇଲଣି ମତେ ଆଜି କହୁଛ ! ତୃମେଲ୍ଲି ଠାରୁ ତମେ ଆହୁରି ଦାୟିତ୍ୱ ହୀନ ତ । ଏଇ ସକାଳ ଗାଡ଼ିରେ ଚାଲିଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତ । ରାତି ନଅଟା ଗାଡ଼ିରେ ଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପଡ଼ ।"

"ମୋର ସବୁକାମ ସରି ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବି···।"

"କୁହ ସବୁଛ କଅଣ ।"

"ଛୁଟି ହେଲ ଯେ, କୁହ ।"

"ତୁମେମାନଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁ ।"

"ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କମାନଙ୍କୁ ନେଇଯିବ ? କାହିଁକି···?

ଓ··· ପାଗେଳୀଟା କହୁଛି ବୁଲିଯିବ ବୋଲି ବୋଧେ । ତେବେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉନି ନା । ତୁମ ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ତୁମେ

ଯାଅ । ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ହୋଇଗଲେ ଚିଠି ଦେବ । ଚାମେଲୀକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ମୁଁ ଯିବି । ସେ ବୁଲି ବୁଲି କରି ଆସିବ ।”

ସେ ବୋଧେ ମୋ କଥା ବୁଝି ପାରି ନ ଥିଲେ । ସଙ୍କୋଚ ଠାରୁ ଧିରେ ଧିରେ ମୁଁ ବହୁତ ବାଟ ଚାଲି ଆସିଥିଲି । ତା ପ୍ରଭାବ ଆଉ ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ୁ ନ ଥିଲା ।

“ଚାମେଲୀକୁ ମୁଁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ନେଇଯିବାକୁ ଚାହେଁ ।

“ଅର୍ଥାତ୍ ...”

“ମୁଁ ତାକୁ ବିବାହ କରିବି । ଗୃମେଲୀ ଏଥିରେ ରାଜିଅଛି । ମୋ ପରିବାର ଆଡ଼ୁ କୌଣସି ରକମର ବାଧା ଆସିବନି । ଆପଣ କଅଣ କହୁଛନ୍ତି ?”

ଗମ୍ଭୀର ମୁହଁଟି ତାଙ୍କର ଆହୁରି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲା । ମୋ ଉପରୁ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରିଯାଇ ଘର ଚଟାଣ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । କେତେ ସମୟ ଧରି ସେ ସେମିତି ଚଟାଣ ଉପରକୁ ଚାହିଁଲେ ମୁଁ ଲକ୍ଷ କରିନି । ପରୀକ୍ଷା ଦେଇସାରି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀର ଫଳା ଫଳ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଯେତକ ଆଗ୍ରହ ଥିବ ତା’ ଠାରୁ ମୋ ଆଗ୍ରହ ଶତଗୁଣ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ସେ ଚୌକି ଉପରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଶସ୍ତ ହାତଟା ଲମ୍ବି ଆସିଲା ମୋ ପ୍ରତି । ଅଜାଣତରେ ମୋ ହାତଟି ଯାଇ ତାଙ୍କ ହାତ ଉପରେ ରହିଗଲା । ସେ ମୋତେ ଏକ ରକମ ଭିଡ଼ି ଭିଡ଼ି ନେଇଗଲେ ବାରଆଡପଟ ଗୋଟେ ଘର ପାଖକୁ ।

“ଆରେ ଚାବିଟା ଆଣିନି । ତୁମେ ଏଇଠି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାଅ କୁମାର. ମୁଁ ଚାବିଟା ନେଇ ଆସୁଛି ।”

ସାପ କାନ୍ତ ଛଟପଟଉଇଲା ପରି ସେ ହସୁଥିଲେ । ମୁହଁରେ ହସର ଜୁଆର । ଆଖି ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦିଶୁଥିଲା । ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସର ଗତି ବଢ଼ି ଯାଇଛି । ଘରି ଚଞ୍ଚଳ ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲେ । ବେଳକୁ ବେଳ ହାଲୁକା ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ ବୋଧେ ।

ମୋ ମନରେ କେତେ ସନ୍ଦେହ । ବାରଆଡ଼ ବାରକଥାର ଭାବନା । ଆରବ୍ୟ କାହାଣୀ ପେଡ଼ର କଥାମାଳା ଠାରୁ ଉପନ୍ୟାସ, ଡିଟେକ୍ଟିଭର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ । ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ମୋ ଉପରେ । ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ତାବ ଆସି ଘର ଖୋଲିଦେଲେ କଣ ହେବ ।

ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହୁଏତ ସେ ଘରେ ମୋତେ ବନ୍ଦକରି ରଖି ଦିଆଯିବ । କମ୍ବା ମାରି ଦିଆ ଯାଇପାରେ । ଏତେ ନିକଟରେ ମୃତ୍ୟୁର ଉପସ୍ଥିତି ହେବ ସେ କଥା ମୁଁ ସହ୍ୟ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ବାପାଙ୍କ କଥା ମନେ ପଡ଼ ମତେ ଘରି କାନ୍ଦ ମାଡ଼ିଲା । ତାଙ୍କ ମେଲାର ଦେଖା ମିଳିଲେ ହୁଏତ ପଚାରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି ଏ ଘରେ ମୋର କାମ କଅଣ । କାହାରି ଦେଖା ନାହିଁ ।

ଖଣ୍ଡାରେ ଧାର ଦିଆ ଗଲା ପରି ମୋତେ ଶୁଭିଲା । ବନ୍ଧୁକରେ ବୋଧେ ଗୁଳିଭର୍ତ୍ତି ହେଉଛି । ଏ ସୁ ସୁ ଶବ୍ଦ ବୋଧେ ଅଚଳ ବାବୁଙ୍କର ଉଷ୍ମ ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସର । ମୋ ପଛରେ କାହାର ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶ ।

କାହାର…?

ବୁଲି ପଡ଼ିଲି କେହି ନାହିଁ । ପୁଣି କାହାର ଅଦୃଶ୍ୟ ହାତର ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶ । ଇସ୍ କ ଥଣ୍ଡା । ରକ୍ତର ଉଷ୍ମତା ମୋର କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇ ଗଲା । ରକ୍ତ ପାଣି ଫାଟି ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଲାଣି । ପଛକୁ ବୁଲି ଚାହିଁବାକୁ ଭୟ ଲାଗିଲା । କାଣିଆଙ୍ଗୁଠିକୁ ଗୋଟେ

ପିମ୍ପୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ି ଧରିଛି ତାର ନିବୃତ୍ତି କରି ପାରିଲିନି । ପୁଣି କାହାର ସ୍ପର୍ଶ ? କାହିଁକି ଯେ ମୋତେ ଏମିତି ଛୁଇଁ ଦେଉଛି ?

ଜିଏ ସେ··· ?

ମୃତ୍ୟୁ । ତାର ଆଲିଙ୍ଗନ ଏତେ ଶୀତଳ । ବରଫ ଠାରୁ ବି ଅଧିକ । ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବି ଅନୁଭବ କରେ ମୃତ୍ୟୁର ଶୀତଳତା । ମୃତ୍ୟୁର ଶୀତଳ ସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭବ କରି ମଧ୍ୟ ସେଠୁ ମୁଁ ଆସି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି ମୋ ଜାହାଜରେ ନିଆଁ ଲାଗି ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ବାପାଙ୍କର ବାଧ୍ୟ ପୁତ୍ର କାଶାବିଏଙ୍କା ପରି ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଲି ପୋଡ଼ିଯିବା ପାଇଁ । ବାପାଙ୍କର ଆଦେଶ ପାଇବା ସମୟରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସୈନିକ କାଶାବିଏଙ୍କା ଜାଣି ନ ଥିଲା ଜାହାଜରେ ନିଶ୍ଚୟ ନିଆଁ ଲାଗିଯିବ ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି । ଓଡ଼ିଶାର ବରପୁତ୍ର ବାଜିରାଉତ ଜାଣିଥିଲା ଆଉ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳୀର ବିପ୍ଳବୀ ବୀରମାନେ ବି ଜାଣିଥିଲେ । ନିଆଁରେ ହାତ ମାରିଲେ ହାତ ପୋଡ଼ିଯିବ, ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ତଥାପି ମଣିଷ ସେହି କାମ କରେ । ସେହି କାମ ପଛରେ ଥାଏ ଦେଶକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା କିମ୍ବା ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଆହୁରି ବଳୀୟାନ କରିବାର ଲାଳସା । ସେଥିପାଇଁ ଅସମୟରେ ବାଜିରାଉତ ମୃତ୍ୟୁ ତଣ୍ଟିରେ ସାଥୀ ହେଲା । ଗ୍ରୀକ୍ ଦାର୍ଶନିକ ସକ୍ରେଟିସ୍ ବିଷର ପିଆଲାକୁ ଅମୃତ ପରି ମୁହଁରେ ଲଗେଇ ଦେଲେ । ଗାନ୍ଧି ସାରା ଜୀବନ କଟେଇ ଦେଲେ ଜେଲ ପାଚିରେ ।

ତ୍ୟାଗ ବଦଳରେ କେହି ତାର ଫଳ ପାଇଥାନ୍ତି । କେହିବା ଅଣ୍ଡିରା ତାଳଗଛ ଲଗେଇ ତାଳସଜ ଖାଇବା ଆଶାରେ ସାରା ଜୀବନ କଟେଇ ଦିଅନ୍ତି । ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦସ୍ୱୋର ଫଳ କାହାକୁ

ମିଳେ । ଶିବାଜୀଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ସେନାପତି ମଧ୍ୟରୁ କେହି ବି ଗୋଟିଏ ସ୍ଵାଧୀନ ସେନାପତି ହୋଇଯାଏ ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ କାହିଁକି ଜଅନ୍ତା ଗୋଖରକୁ ଫୁଲମାଳ ପରି ବେକରେ ଲମ୍ବେଇ ଦେଲି ? କେବଳ ସ୍ୱାର୍ଥ । ବଞ୍ଚି ରହିବାର ସ୍ୱାଦ ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ ଜାଣି ଜାଣି ବିପଦ ବରଣ କରି ଆଣିଲି ।

ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ସବୁକିଛି କରନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁଲର ଶାହ ଜାହ ଇବ୍ରାହିମଙ୍କ ରକ୍ତରେ ହୋରି ଖେଳିଥିଲେ । ଶାହାଜାହାନ, ଔରଙ୍ଗଜେବଙ୍କ ପରି ସମ୍ରାଟ ସିଂହାସନରେ ବସିବା ପୂର୍ବରୁ ଏଇ ମାଟି ଉପରେ ଭାଇକୁ ଭାଇ ନିଜ ରକ୍ତର ବନ୍ୟା ଛୁଟେଇ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେଇଁ ବିଷ ବୃକ୍ଷକୁ ସେ ଲାଳନ ପାଳନ କରି ବଡ଼ କରିଥିଲେ ତାର ସ୍ୱାଦ ସେ ନିଜେ ଓ ତାଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରମାନଙ୍କୁ ଚାଖିବାକୁହିଁ ପଡ଼ିଲା ।

ଅଟଲବାବୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ହାତରେ ତାଙ୍କର ଗୋଟେ ପୁରୁଣା ଜଙ୍ଗଲଗା ଛୁରି । କିଛିଦିନ ଆଗରୁ ହିରୋସିମା ଉପରେ ଆଟମ୍‌ବମ୍ ପକେଇ ଯାହା ନଷ୍ଟ ଭ୍ରଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ସେ କଥା କାହାକୁ ଅଛପା ନାହିଁ । ପୁଣି ଆଟମ୍‌ବମ୍ ବୋଧେ ଖସୁଛି । ନାଗାସାକିଇ ନାଗରୀକ ଭଳି ମୁଁ ବେଶ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲି ମୋର ଭବିଷ୍ୟତ ।

"ବହୁତ ଡେରି ହେଇଗଲା କୁମାର । ମନ ଦୁଃଖ କରିବନି । ଏ ଝିଅଟା ସୁଟ୍‌କେଶ ତଳ ଖବରକାଗଜ ତଳେ ରହି ଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ଦଶଥର ଖୋଜି ସାରିଲିଣି । ଏ ଗୃହ କେବେ ଦରକାରକୁ ଆସେନି ତେଣୁ ତାକୁ କେହି ଖୋଜନ୍ତିନି । ପନ୍ଦରବର୍ଷ ପରେ ଆଜି ଏ ଘର ଖୋଲା ହେଉଛି ।"

ମୁଁ ସ୍ଥାଣୁପରି ଠିଆ ହୋଇଯାଏ । ବାକ୍‌ଶକ୍ତି ମୋର କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇ ଗଲା । କୋଲପଟା ଫିଟୁନି । ଜଙ୍କଲଗା କୋଲପଟ ଜଙ୍କଲଗା ଗୃହ ପଣି ଗୋଟିଏ ନୂଆ ରକମର ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁ ଥିଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସେ ଶବ୍ଦରୁ ନୃତ୍ୟର ନୁପୁର ଧ୍ୱନୀ ଶୁଣି ପାରୁଥିଲି ହଠାତ୍ ରୁଣୁଝୁଣୁ ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । କୋଲପଟି ଫିଟି ଯାଇଛି

ଧିରେ ଧିରେ କବାଟଟି ଖୋଲିଗଲା । ଘର ଭିତରେ ଗୋଟି ଖଟ ପଡ଼ିଛି । ତା ଉପରେ ଦୁଇଟି ବଡ଼ ଫଟୋଫ୍ରେମ ଓ ତା ଉପରେ ଝୁଲୁଥିବା ଶୁଖିଲା ଗସ୍ପସ ଫୁଲର ହାର ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନ ଥିଲା । ସବୁଠି ମଇଳା ଜମି ଯାଇଛି ।

ଅଟଳବାବୁ ଘରଟି ସଫା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଦିନର ମଇଳା ତା ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ ଗୋଟିଏ କିଛି କଥା ସେ ଘୋଡ଼େଇ ରଖିଥିଲା ଯାହାକୁ କ ସେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅମଙ୍ଗ । ତା' ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାକୁ ସେ ଘରୁ ତଡ଼ି ଦିଆଗଲା । ଖଟର ଗୋଟିଏ କଣରେ ମୁଁ ବସି ପଡ଼ିଲି । ଅଟଳବାବୁ ନିର୍ଜୀବ ଫଟୋ ଦୁଇଟିରେ ଫୁଲମାଳ ଯୋଡ଼ିଏ ଝୁଲେଇ ଦେଉଥିଲେ । ଫୁଲମାଳ ଝୁଲେଇ ଦେଇସାରି ମୋ ନିକଟରେ ସେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ମୁହଁରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ।

"କଅଣ ଦେଖୁଛ କୁମାର ?"

"ଗୋଟିଏ ଅଳେଡ଼ା ଘରେ, ଗୋଟିଏ ଖଟ, ଟେବୁଲଟିଏ ଆଉ ଯୋଡ଼ିଏ ଫଟୋ ।"

"କହି ପାରିବ କାହାର ଏ ଫଟୋ ଦୁଇଟି ?"

"ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପରିଚୟ ନାହିଁ । ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ମୁଁ ଏତିକି କହିବି ଜଣେ ନାଗର ଓ ଜଣେ ପୁରୁଷର ।"

"ସୁନ୍ଦର ତୁମର ଉତ୍ତର । ବେଶ୍ ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ବି । ଏ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ତୁମେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲେ ଯେତେବେଳେ ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତୁମ ସହିତ ଏ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପରିଚୟ କରାଇଦେବା । କିନ୍ତୁ ତା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିରଖ ଏମାନେ ଆଉ ନାହାନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ହାଡ଼ର କମ୍ପୋଷ୍ଟସାର ବହୁତ ଦିନ ତଳୁ ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳେ ମୁଁ ଦେଇ ଆସିଛି । ଯେତେବେଳେ ହୃଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବଢ଼ି ଉଠିଲା ଦେଖିଲି ସେ ଗୋଟେ ଗବଗଛ । ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥିଲା । ମନକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଲି ମରୁଭୂମିରେ ଉଠିଛି ତ । ଛାଡ଼ ସେ ପରକଥା ! ଏ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତୁମର ପରିଚୟ କରିଦିଏ ।

ସୁନାର ଭାରତରେ ସୁନାର ସନ୍ଧାନ ପାଇଥିଲେ ମହମ୍ମଦ ଘୋରୀ । ତେଣୁ ସେ ଛୁଟି ଆସିଥିଲେ ଏଇ ମାଟି ଉପରକୁ । ମଣିଷର ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତି କେତେବେଳେ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇଁ ରହିନ । ସେହି ନିୟମର ପ୍ରଜା ସ୍ୱଭାବରେ ଘୋରୀ ସତର ଥର ଭାରତ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ତଥାପି ତାଙ୍କ ମନରେ ତୃପ୍ତି ଆସି ନ ଥିଲା । ଏ ମାଟିର ପାଣି ପବନକୁ ତାଙ୍କ ଦେଶକୁ ଲୁଟି ନେବା ପାଇଁ ସେ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ କେବେ ଭାବିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ନଥିଲେ "କାହିଁକି ମୁଁ ବାରମ୍ବାର ଏ ଦେଶର ଜଳ ବାୟୁକୁ ନାଲିରକ୍ତ ଆଉ ଲୁଣିଆ ଲୁହରେ ଭିଜାଇ ଦେଉଛି ।"

କିନ୍ତୁ ହୁମାୟୁନ । କାହିଁକି ସେ ବାରମ୍ବାର ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ହାରି ମଧ କାହିଁକି ତାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ଲାଳସା ଜୁଆ ଖେଳ ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ବଢ଼ି ଯାଉଥିଲା ? ଥରେ ହାରି ପୁଣି ଜିତିବାର ଆଶାନେଇ କାହିଁକି ସେ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡୁଥିଲେ ?

ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କର ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ଅବସ୍ଥା ତାଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ବାଧ କରୁଥିଲା ।

ମୁଁ ତୁମକୁ ଇତିହାସ ପଢ଼ାଉନି କୁମାର । ହୁମାୟୁନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ମୋ ଉପରେ କେତେ ପରିମାଣରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ବୀର ତାପଙ୍ଗ ଦଳବେହେରା ଯୁଦ୍ଧଭୂମିରେ କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ଓ ପରାଜୟ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମଧ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଲୁଚି ଛପି ଓଡ଼ିଆ ପାଇକଙ୍କୁ ନେଉଥିଲେ ।

ମୁଁ ମୋ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଉପକାର ପାଇନି । ବରଂ ମୋ ଜୀବନ ରାସ୍ତାକୁ ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ କରି ଦେବାରେ ସେମାନେ ହୋଇଛନ୍ତି ପ୍ରଧାନ କର୍ମୀ । ମୁଁ ଜାଣୁଥିଲି ମୋର ବନ୍ଧୁମାନେ ମୋ ରାସ୍ତାକୁ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ତଥାପି କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ମୂଲିଆ ଖୋଜିଲା ପରି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜୁଥିଲି । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କେତେଦିନ ଘନିଷ୍ଠତା ମଧ ରହୁଥିଲା । ଅନ୍ୟ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଠାରୁ ବେଶୀ ପଇସା ପାଇ ମଜୁରିଆମାନେ ପ୍ରଥମ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରକୁ ଛାଡି ଚାଲିଗଲା ପରି ସେମାନେ ମୋ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଚାଲି ଯାନ୍ତି କାରଣ ମୂଲ ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ମୂଲ ଦିଏନି ।

ବୁଢ଼ିଆଣି ଜାଲ ତିଆରି କରେ । ଓଡ଼ିଆ ପାଇକ ବୀର କେତେ କାଲିର ହାରଜିତ ଭୁଲି ଆଜିପାଇଁ ସୈନ୍ୟ ସଜା କରନ୍ତି ।

ମହୁମାଛି ଥରକୁ ଥର ତାର ମହୁଫେଣା ତିଆରି କରେ । ପୁଣି ମୁଁ ଧାଇଁଗଲି ଯାଏ ନୂଆ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ।

ଉପରେ ନୀଳ ଆକାଶ ବକ୍ଷରେ ତୋଫା ଜହ୍ନ ଲୁଚକାଳି ଖେଳୁଛି । ତଳେ ସବୁଜ ଘାସର ବଗିଚା ଉପରେ କେତେଟା ରକ୍ତ ଗୋଲାପ ଫୁଟିଛି । ଆଉବି କେତେ ଅନାବନା ଅଜଣା ଫୁଲର ମିଶ୍ରଣରେ ବଗିଚାର ରୂପ ଫୁଲି ଉଠିଛି । ଦେହ ଆଉ ମନର କ୍ଳାନ୍ତି ନେଇ ବଗିଚା ଭିତରେ ଥିବା ଛୋଟ ପୋଖରୀ କୂଳରେ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲି ।

ଆହୁରି କେତେ କଅଣ ଭାବି ଯାଇଥାନ୍ତି । ପଛରେ କାହାର ହାତର ସ୍ପର୍ଶରେ ଭାବନାର ସୂତ୍ରଚ୍ଛେଦ ପଡ଼ିଗଲା । ପଛକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲି ମୋରି ରୁମ୍‌ର ସେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୋ ମୋ ପାଖରେ ସେ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଲି "କଅଣ ଆଜ୍ଞା ।"

"ଆପଣଙ୍କର ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଥିଲା । ପଢ଼ିବାକୁ ବସି ବହି ଖୋଲିଲା ବେଳକୁ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ଭାବିଲି ଦେଇ ଆସେ ।"

ଛୋଟିଆ ପୋଖରୀଟିରେ ଟେଟେପୁରା ପାଣି । ସେଇ ନୀଳ ପାଣିରେ ନୀଳ ଢେଉ କାଟି କେତୋଟି ନାଲି କଇଁ ରହି ରହି ଦୋହଲି ଉଠୁଥିଲେ । ଆଗନ୍ତୁକ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବେଲ ଲଫାପା ଥିର ପବନରେ ଥରି ଉଠୁଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ମୁଁ ଚାହିଁଲି । ଆଞ୍ଜୁଳାଏ ଖଇଫୁଟା ହସ ।

ଚିଠିଟି ହାତରୁ ନେଇ ବସିବାକୁ କହିଲି । ସେ ମୋର ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଆସି ବସି ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ପରିଚୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପଚାରିଲି "ଆପଣଙ୍କ ନାଁ ?"

"ପ୍ୟାରୀମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ।"

ଆମ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚିଠି ପରିଚୟ ବେଶ୍ ହୋଇଗଲା । ବଢ଼ିପାଣି ମାଡ଼ିଲା ପରି ଆମ ବନ୍ଧୁତାର ପରିଧି ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ବେଲ ଲଫାପା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ବନ୍ଧୁତାର ବାକ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଜାଣି ନଥିଲି ପୁଣି ଏହାର ମାଧ୍ୟମରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣି ହୋଇଯିବ ।

ମୋର ଗାଁର ଝିଅ କଳା । ମୋର ମନର ମାନସୀ କଳା । ସବୁବେଳେ ଆମର ଚର୍ଚ୍ଚା ତାରି ଉପରେ । ମୁଁ କହେ କଳା ସୁନ୍ଦର । ତାର କେଶ ବିନ୍ୟାସ ସୁନ୍ଦର, ତାର ଚାଲି, ଢଙ୍ଗ, ରଙ୍ଗ ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର । ପ୍ୟାରୀ ମୋ କଥାକୁ ଜୋର ଦେଇ କହେ, କାହିଁକି ତାର ଚିଠି ଲେଖାର ଶୈଳୀ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ସୁନ୍ଦର । ସେତିକରେ ଛାତି ମୋର ଫୁଲି ଉଠେ । କଳାର ଚିଠି ଲେଖା । କେତେ ଆଗ୍ରହରେ ଚିଠିଟି ଖୋଲି ପ୍ୟାରୀ ମୋ ଆଗରେ ପଢ଼େ । ମୋ ପାଇଁ ସେ ଉତ୍ତର ଦିଏ । ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ ଯେମିତି ।

ଧାନ ବୁଣା ହେଇ ବେଉଷଣ ସରି ପାଚିବା ଉପରେ । କଟା କଟି କରିବା ପାଇଁ ଅଳ୍ପ କିଛି ଦିନ ବାକି ରହିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଆନନ୍ଦ । ଦୂର ବିଦେଶୀଆ ମାନେ ଧାନକଟା ଛୁଟିରେ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏଇ ଛୁଟିରେ ନୂଆ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭ । ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନମାନଙ୍କ ବଡ଼ପର୍ବ । ସୁଖର ସକାଳରେ ସାରା ଦିନକୁ ସୁଖମୟ କରି ତୋଳେ । କଲେଜ ଛୁଟି ହେଲା । ପ୍ୟାରୀକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଘରକୁ ଆସିଲି ।

ମୋ ଆସିବା ଖବର ଶୁଣି କଳା ଛୁଟି ଆସିଲା । ମନରେ ତାର ଲକ୍ଷେ ଆଶାର ବୁଦ୍ ବୁଦ୍ । ସବୁଥର ପରି ସେଦିନ ବି ମୋ ଉପରେ ନିଲିଟି ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ପ୍ୟାରିକୁ ଦେଖି ହଠାତ୍ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ଗୋଟାଏ କିହାଣ ଅଶୁଭ ମୂହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ୟାରୀ ସହିତ କଳାର ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ କରିଦେଲି । ପ୍ୟାରୀ ସେଇ ପୁରୁଣା ହସକୁ ମୁହାଁଏ ହସିଲା । ନୟନରେ ଥିଲା ନୂଆ ବନ୍ଧୁକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବାର ମୋହିନୀ ଶକ୍ତି । ସେତିକିରେ ସେଦିନ କଳା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା ।

ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି କୁମାର, ଗୋଲାପଟା ଦିନେ ଫୁଟି ଦୁଇ ଦିନ ବାସ ଚହଟାଇ ସବୁଦିନ ପାଇ ମରିଯାଏ । ମୁଁ ଯଦି ସେ ଦିନ ଏ କଥା ଜାଣିଥାନ୍ତି ତେବେ ଫୁଲଟାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦଳି ମକଚି ତାର ଶେଷ ପାଖୁଡ଼ା ଝରିଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଭୋଗ କରି ଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୋମଳ ଫୁଲଟାକୁ ଦେଖି ମୋର ଦୟା ହେଲା । ତେଣୁ ତାକୁ ସେମିତି ଅକ୍ଷତ ରଖିଥିଲି । ହେଲେ ଫୁଲ ତା ଚାହିଁ ନଥିଲା ।

ଫୁଲର ମନ ଜାଣିଲି ବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଖର କିରଣରେ କୁଆଁ ତାର ଝଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରୀକ ଇତିହାସର ପ୍ୟାରିସ୍ ଭୂମିକାରେ ପ୍ୟାରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଅଭିନୟ କରୁଛି । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । ସେ ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା କରି ପ୍ୟାରିସ୍ ହୋଇ ପାରିଲା ବୋଲି ମୁଁ କଅଣ ମେନିଲସ ହୋଇଯାଇ ପାରିବି ? ସାମାନ୍ୟ କଥାପାଇଁ ମୁଁ ଚାହିଁ ନ ଥିଲି ଟ୍ରୟ ଓ ସ୍ପାର୍ଟାର ଯୁଦ୍ଧ ।

ଗାଁରେ ଥିଲାବେଳେ ଏକଥା ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି । ବହୁତ ଥର ଦେଖିଛି କଳା ପ୍ୟାରୀ ଏକାନ୍ତରରେ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ-

ଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ବାଧା ଦେବାକୁ ମୋତେ ଭଲଲାଗୁ ନ ଥିଲା । କାରଣ ମୁଁ କାହାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନ ଥିଲି ।

ଅଗ୍ନି ପରେ - ମାରଣାସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସବୁବେଳେ ମାରଣାସ୍ତ୍ର । ମୁଁ ଯେଉଁ ଅସ୍ତ୍ର ନିକ୍ଷେପ କରିଥିଲି ସେଥିରେ ହିଂସା ବା କ୍ରୋଧ କିଛି ନ ଥିଲା । ସେଥିରେ ଥିଲା ବନ୍ଧୁର ବନ୍ଧୁତ୍ୱ କିନ୍ତୁ ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଲକ୍ଷସ୍ଥଳରେ ନ ବାଜି ବୁମେରାଂର ଚରିତ୍ର ନେଇ ଫେରି ଆସିଲା । ମୋର ବୁମେରାଂରେ ମୁଁ କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି ।

ଛୁଟି ସରିଗଲା । ଆମେ କଲେଜ ଫେରି ଆସିଲୁ । ପ୍ୟାଟ୍ସି ମୋ ଠାରୁ ଖାପଛଡ଼ା ଦେଲାପରି ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି । ଖୁସିରେ ଘଡେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବି କଲାନି । ଭାବିଲି ବୋଧହୁଏ ପୂର୍ବ ପାଠ୍ୟର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।

କଲେଜ ଛୁଟିଥାଏ । ପ୍ୟାଟ୍ସି ନଥିଲା । ମୁଁ ରୁମ୍‌ରେ ବସିଛି ପୋଷ୍ଟପିଅନ ଚିଠି ଦେଇଗଲା । ଉପର ଠିକଣାରୁ କାହାର ହସ୍ତାକ୍ଷର ମୁଁ ବେଶ୍ ଚିହ୍ନି ପାରିଲି । ଗାଁରୁ ଆସିବା ଦୁଇମାସ ହୋଇ ଗଲାଣି । ଏତେ ଦିନପରେ ତା ହାତରୁ ଏଇ ପ୍ରଥମ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପାଇ ଖୋଲିଲି ।

"ଅଟଳ ଭାଇ" କାହା ନୂଆ ସମ୍ବୋଧନ କରିଛି । ମୋତେ ଟିକେ ହସ ଲାଗିଲା । ସେ ଲେଖିଛି, ପ୍ୟାଟ୍ସି ତାକୁ ନୂଆ ବର୍ଷର ନୂଆ ଦିନରେ ଯାହା ଉପହାର ଦେଇ ଆସିଛି । ସେ ଜିନିଷଟିକୁ ପାଖରେ ରଖିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସମର୍ଥ । କାର୍ଡ଼ବୋର୍ଡ଼ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରକ୍ତ କଣିକାରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜ୍ୱାଳାର ଜୀବାଣୁ ବାହାରି ତାକୁ ଦଂଶନ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱା । ବଡ଼ଭାଇ ହିସାବରେ ତାର ସମସ୍ତ ମଙ୍ଗଳ ପାଇ ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଛି ।

ସେଇଟା ମୋ ଜୀବନ ପାଇଁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଆଘାତ । ଏବେ ବନ୍ଧୁ ଆଘାତରେ ମ ଓଠ ଫାଙ୍କରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ହସ ଉଛୁଳି ପଡ଼ିଲା । ଏଇଥି ପାଇ ବାରମ୍ବାର ଚିଠି ଦେଇ ମଧ୍ୟ କଳା ଠାରୁ ଉତ୍ତର ପାଇ ନ ଥିଲେ । ପ୍ୟାରୀ ଆସିଲେ କେତେ କଅଣ କହିବି ବୋଲି ଠିକ୍ ହୋଇ ବସିଲି ।

ବଛଣା ଉପରେ ଚେଇଁକରି ବସିଥାଏ । କେଉଁଠି ଠନ୍ ଠନ୍ ହୋଇ ବାରଟା ବାଜିଲା । ହଷ୍ଟେଲ ଆଲୁଅ ବହୁତ ବେଳୁ ଲିଭି ଗଲାଣି । ପ୍ୟାରୀ ଆସିଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ଗୋଡ଼ ଚିପି ଚିପି ଭିତର ପଶି ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ନ ଜାଣିଲା ପରି ମୁଁ ପଚାରିଲି—"କିଏ ?"

ଅତିଲକଣ୍ଠରୁ ଶୁଭିଲା—"ମୁଁ ପ୍ୟାରୀ । ତୁ ଏତେବେଳଯାଏ କାହିଁକି ଶୋଇନୁ ?"

ପାଗଳ ପରି ମୁଁ ହସି ଉଠି କହିଲି—"ଆରେ ବନ୍ଧୁର ପୁଅ ହେବ । ଏବେ ଆନନ୍ଦର ବନରେ ମୁ ଶୋଇବ । ସକାଳୁ ତ ଉଠି ପାଇ ପାରିଲୁଣି ମିଠେଇ ଅଣିବୁ ଦେ ମତେ ଦେ ।"

"ତୁ ମତେ କ୍ଷମା ଦେବୁନି ଅଟଳ ?"

"କ୍ଷମା । ଆରେ ତତେ କ୍ଷମା ଦେବି କଅଣ ପ୍ୟାରୀ ! ତୁ ତୋର ଯେଉଁ ପୌରୁଷ ଦେଖେଇଛୁ ସେଥିପାଇଁ ତତେ ମୁଁ ଅଭି-ନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି । ମୋ ପୌରୁଷ ଉପରେ ଆଘାତ କରି ମୋର ତୋ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ସ୍ନେହ, ମମତା, ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଥିଲା ତୁ ଚତୁରବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ତାର ପାଉଣା ଶୁଝିଦେଲୁ । ତୁ ଠିକ୍ କରିଛୁ ପ୍ୟାରୀ । ତୁ ଏକଦମ ଠିକ୍ କରିଛୁ ।"

କାନ୍ଦିବା ବୟସ ମୋର ବହୁତ ପଛରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଦିନ ମୁଁ କହିଁ କହିଁ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲି । ପ୍ୟାରୀର ଧକ୍କା ଅପେକ୍ଷା କଳାର ଧୋକା ମୋତେ ବେଶୀ ବାଧିଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ପ୍ୟାରୀକୁ ଦେଖିପାରୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାର କାନ୍ଦିବା କୋହ ମୋତେ ଶୁଭୁଥିଲା । କଳା ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ତକିଆ ଭିଜେଇ ଦେଇଥିବ । କ୍ଷଣିକ ଉତ୍ତେଜନା ନେଇ ଭାବିଲି ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କାନ୍ଦୁଛି ସାରା ଦୁନିଆଁର ହସିବା କାନ୍ଦିବା ସାଙ୍ଗରେ ମୋର ସମ୍ପର୍କ କଅଣ ?

ତଥାପି ପ୍ୟାରୀ ଆଖିର ଲୁହ ମୁଁ ବେଶୀ ସମୟ ସହ୍ୟ କରି ପାରିଲିନି । ଅନ୍ଧାରରେ ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଦାଜ ଅନ୍ଦାଜ ତାକୁ ମୋ ଛାତି ଉପରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଚାପି ଧରି କହିଲି—
"ତୁ କିଛି ଭାବନା ପ୍ୟାରୀ । କାଲି ସକାଳୁ ମୁଁ ଗାଁକୁ ଯାଇ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦେବି । ତୁ କଳାକୁ ବାହା ହୋଇ ପାରିବୁତ ?"

ଧିରି ଆଉ ଥରିଲାକଣ୍ଠରେ ସେ ହଁ କହି ତା ବହଣୀ ଉପରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଖୁବ୍ ସକାଳରୁ ଗାଁକୁ ଚାଲି ଆସିଲି । ଘରେ ପହଞ୍ଚି ସିଧା ଗଲି କଳା ଘରକୁ । କଳା ବାପା ମୋତେ ସ୍ୱାଗତ ଜଣେଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମରେ ସେ ଜାଣି ନ ଥିଲେ ମୁଁ କାହିଁକି ଖଣ୍ଡି ଆଭୂତ ପରି ତାଙ୍କ ଘରକୁ ପଶି ଆସିଛି ।

କୌଣସି ଉପକ୍ରମଣିକା ନ ଦେଇ ସବୁ କଥା ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଖୋଲି କହି ଦେଲି । ଅର୍ଗଲିରେ ପଶିଥିବା ମାରଣା ବଳଦର ଜୁଆଡ଼ କ ନ ଥିଲା । ସେ ବାଧ ହୋଇ ବାହାଘର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହେଲେ । କଳାକୁ ଦେଖିବାର ମୋର ସ୍ପୃହା ବା ଆଗ୍ରହ ନ ଥିଲା ।

ହାଣ୍ଡିଘରେ କଳା ମୋର ଅପେକ୍ଷାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଭଲ ଭାବେ ଦେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ମୋ ପାଦତଳେ ଲୋଟି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ନାରୀ, ଯେଉଁ ଜାତିରେ ସୀତା, ସାବିତ୍ରୀ ଓ ଗ୍ରୀକ୍ ଇତିହାସର ପେନିଲୋପ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କେଡେ ମହାନ୍ ସେମାନେ ! ହାତ ମୋର ଭକ୍ତିରେ ଆପେ ଆପେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ସେଇ-ମାନଙ୍କ ଜାତିରୁ ଜଣେ ମୋ ଗୋଡ଼ ତଳେ ଲୋଟି ପଡ଼ିଛି । ଅଭିମାନ ବା ଘୃଣାରେ ତାକୁ କିଛି କହି ପାରିଲିନି । ସେ ପ୍ରଥମେ କଥା ଆରମ୍ଭ କଲା ।

"ଅଟଳ ଭାଇ ତୁମେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆସିଥିଲ ମୁଁ ଜାଣେ । ଏଇଠି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣିଛି । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ରାଗରେ ତୁମେ ବୋଧେ ଆସିବନି । କିନ୍ତୁ ଆସି ଭଲ କରିଛ । ଭଉଣୀ ତୁମର ବଞ୍ଚି ହେବ । ହଁ ଭାଇ ମୁଁ ତ ନିଶ୍ଚୟ ବଞ୍ଚାଇଦେବି । କିନ୍ତୁ ତା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିବି ତୁମେ ବଞ୍ଚି ହୋଇ ପାରନ୍ତ ।"

ମୁଁ କାନ୍ଦି ଉଠିଲି । ସେଇତକ ତା ବୁଝିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସେମିତି କାନ୍ଦୁ କାନ୍ଦୁ ପଚାରିଲି ।

"କାହାକୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚି ହେବି କଳା ।"

"ସେ ବିଷୟରେ ଭାବିବା ତୁମର କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ମୋ ମନଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭାଉଜ ମୁଁ ଆଣିବି ଯାହାକୁ ଦେଖି ତୁମେ ଭୁଲିଯିବ କାଲିର ଅଶୁଭ ସ୍ୱପ୍ନ । ସେ ତୁମକୁ ଦେଖେଇ ଦେବ ଜୀବନଟା କେତେ ସୁନ୍ଦର । ତୁମେ ଖାଲି ଉପଭୋଗ କରିବ । ଜୀବନରେ ତୁମର ସେତିକି ଦରକାର । ତମେ ଘରକୁ ଯାଅ ଭାଇ । ମାଉଷୀଙ୍କ ପାଖକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଯାଉଛି ।"

ଏତେବଡ଼ ଆଘାତ ଦେଇସାରେ ମଧ ତା କଥା ମୁଁ ଭୁଲି ପାରିଲି ନି । ଏକାଦିନେ ଆମ-ସମସ୍ତଙ୍କ ବାସାଘର ସରିଗଲା । ପ୍ୟାସ୍ଟ ସହିତ କଳା ତାର ଶାଶୁଘରକୁ ଚାଲି ଗଲା । ଶାଶୁ ଘରକୁ ବାହାରିଲା ବେଳେ ମୋତେ ସେ ଡାକେଇ ପଠେଇ ଥିଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଗଲି ନି କାରଣ କଳା ଆଉ ଜଣକ ପାଇଁ ସିନ୍ଦୂର ନାଇଛି ଦେଖି ମୁଁ ସହ୍ୟ କରି ପାରି ନଥାନ୍ତି । ପାଠ ପଢ଼ାର ମୋହ ଛାଡ଼ି କଳାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ବାପ ଅଜାଙ୍କ ଦୋକାନ ଉପରକୁ ଚାଲି ଆସିଲି ।

କିଏ ମନେ ରଖିଛି ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟୋକ୍ତା ସିପାହିମାନଙ୍କୁ । କେଉଁ ନାହିଁ କାମ ଆରମ୍ଭରେ ଥିବା ଲୋକର ନାମ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି । ନାଁ ହୁଏ ସେ ଶେଷରେ ଥାଏ । ଯେମିତି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ମାଟି ପଡ଼ିବା ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି ମାଟି ପଡ଼ିବା ସ୍ଥାନକୁ ଏବଂ ମାଟି ପକେଇବା ଲୋକକୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଭାବନ୍ତି ମାଟି ଖୋଳିବା ଲୋକଟି ବିଷୟରେ ।

ବାଘହେବାର ଛ' ମାସ ପରେ ମୋର ପୁଅଟିଏ ହେଲା । କିଏ ତାର ମୂଳଭିତ୍ତି ପକେଇ ଥିଲା ମୁଁ ଜାଣେନି । କେବେ କି ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନି । ହଜିଲା ଧନ ଯାହାର ହେଉ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ପାଇଛି ସେ ମୋର । ମୁଁ ତାର ବାପା । ସେ ମୋର ପୁଅ । ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧର ତାର ହାତର ପାଣି ଖାଇ ମୋ ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତିରେ ବନ କାଟିବ । ବିନା ପରିଶ୍ରମରେ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ବା ଗୋଟେ ବଡ଼ ଉପାଧି ପାଇ ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ଖୁସିହୁଏ, ମୁ ଏତେବଡ଼ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ବସ୍ତୁ ପାଇ ତା ଠାରୁ ଢେର କମ୍ ଖୁସି ହେଲି ।

ସବୁବେଳେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଗଳ୍ପ ଛଳରେ ଉଦାହରଣ ଦିଅନ୍ତି । କେଉଁ ରଜାର ବିଭାଘର ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ସୁନ୍ଦର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନଟିଏ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ଏପରିକି ତାଙ୍କ ଦୁଇ ଗୁରୁଜଣ ସାଙ୍ଗ ବିଭା ହେବାର ତିନି ମାସ ପରେ ସନ୍ତାନ କରିଥିଲେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ବୟସରେ ନ ଥିଲି । ତେବେ ଏତିକି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲି ମାତାଲର ସାଥି ବୋତଲ । ଯାହାହେଉ ଆମ ବୈବାହିକ ଜୀବନରେ ସେ ପୁଅଟି ଅପଶକୁନ ପରି ଦେଖାଗଲା ।

ସେ ଦିନ ରବିବାର ବୋଲି ଦୋକାନ ବନ୍ଦଥାଏ । ଘରେ ବସି ଦୋକାନ ହିସାବପତ୍ର କରୁଛି । ନୌକର ଆସି କହିଲା ଜଣେ ବାବୁ କିଏ ମଟରରେ ଆସି ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ହିସାବ ବନ୍ଦ କରି ଉଠି ଆସିଲି । ବାହାର ଘରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବି ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲି । କଳା ଓ ପ୍ୟାରୀ ମୋ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଦୁହେଁଯାକ ମୋତେ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ମୁଁ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯିବା ପରି କହିଲି, "କଳା ତୁଠା କେତେ ହତଭାଗୀ ଲୋ । ଦେଖିଲୁ ତୋର ସାଙ୍ଗରେ ସଂସାର ବାନ୍ଧି ତିନିମାସ ହେଲା ଭାଉଜ ତୋର ପୁଅ ଖେଳେଇଲାଣି । ଆଉ ତୋ ଭିତରର ସୃଷ୍ଟି ଆଜଯାଏ ଦୁନିଆର ଅବହେଳା ଠାରୁ ଦୂରରେ ଅଛି । ତୁ ଯାହା କହ ପ୍ୟାରୀ ଭଉଣୀ ମୋର ତା କନକଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭାଉଜଟିଏ ବାଛି ଆଣିଛି । ଯାହାର ଆଦର ଯତ୍ନରେ ବି ମୁଁ ଟଳବଳେଇ କାନ୍ଦି ଉଠେ "ଉଠ୍ ରେ ପୁତା ଉଠ୍" । ଠିକ୍ ଅବିଶ୍ୱାସୀ କପୋଣ ପରି ।" ମୁଁ ଯେତିକି ଅଭିମାନରେ ଏ କଥା କହିଲି ସେମାନେ ସେତିକି ଦୁଃଖରେ ତା ବୁଝିଲେ ।

ପ୍ୟାରୀଠାରୁ ବୁଝିଲି ସେ ତିନିଦିନ ହେଲା ଯୋଧପୁର ଆସିଛନ୍ତି ଏଠାକାର ରିକ୍ରୁଟିଂ ଅଫିସର ହୋଇ । ବହୁତ ଦିନ ପରେ ହଜିଲା

ମଣିଷଟି ପାଇଁ ମନ ଯେତିକି ଖୁସି ହେଲା ବିଷଧର ସର୍ପର ଗର୍ତ୍ତରେ ମରିଥିବା ପୁଅର ସ୍ମୃତି ମନେ ପଡ଼ିଲେ ମନ ସେତିକି ବାହୁନି ଉଠେ। ଆଜିକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ଯାଇ କାଲି କଥା ଭୁଲିଗଲି ।

କଲାର ଝିଅଟିଏ ହେଲା । ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ସେମାନେ ମୋର ଘରକୁ ଆସନ୍ତି । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବୋଧେ ଭଲ ଲାଗୁ ନଥିଲା । ଯାହା ହେଉ ଯୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ କେମିତି ଆନନ୍ଦରେ କଟିଗଲା ଆମେ ଜାଣି ପାରିଲୁନି ।

ସେଇଟା ଗୋଟେ ନିହାତି ଅଶୁଭ ଦିନ । ଘର ଚାକର ଆସି ମୋତେ ଦୋକାନରେ ଖବର ଦେଲା ପ୍ୟାରୀବାବୁଙ୍କର ମଟର ଧକ୍‌କା ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ମେଡ଼ିକାଲରେ । ଚାକର ଠାରୁ ଆଉ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ମୋର ନ ଥିଲା । ଟ୍ୟାକ୍‌ସି କରି ସିଧା ଏୟାର ଫୋର୍ସ ହସପିଟାଲ ଚାଲି ଆସିଲି ।

କଲା ମୋର ସଂସାର ଗଢ଼ିବା ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ବହୁତବେଳୁ ପାଇ-ଯାଇଥିଲା । ଏତେ ନିକଟରେ ଥାଇ ତାର ଶେଷ କଥା ପଦେ ଶୁଣି ପାରିଲିନି । ହତଭାଗିନୀଟା ମୋ ପାଇଁ ଟିକେ ଅପେକ୍ଷା ବି କଲାନି । କଲା ମରିଗଲା । ମନ ମୋର କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ତାର ରକ୍ତାକ୍ତ ପ୍ରାଣ-ଶୂନ୍ୟ ଶରୀରଟାକୁ ଦେଖି ବି ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲିନି କଲା ମୋର ମରିଯାଇଛି । ଏତେ ଶୀଘ୍ର କିଅଣ ସେ ମରିପାରେ ? ଶେଷ ସମୟରେ ମୋ ପାଖକୁ କିଛି କହି ଯାଇଥିବ ଭାବି ନର୍ସଙ୍କୁ ଡାକି ପଚାରିଲି । କିନ୍ତୁ ମଟର ଧକ୍‌କା ପରେ ତାର କୁଆଡ଼େ ଆଉ ଚେତା ଆସିନି ।

କଲାଠାରୁ ମୁହଁ ବୁଲେଇ ଆଣି ମୁଁ ଫେରି ଆସିଲି ପ୍ୟାରୀ ପାଖକୁ । ତାର ବି ବେଶୀ ସମୟ ଆଉ ନାହିଁ ମୋତେ ବୋଧେ

ଖାଲି ସେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା । ତାର ବହୁତ ନିକଟକୁ ମୁଁ ଲଗି ଆସିଲି । ଧୀର କଣ୍ଠରେ ସେ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

"ଅଟଳ କଳା ତୋର ରହିଲା । ତୋ ଆଶା ମୁହଁରୁ ଫଳଟି ଛଡ଼େଇ ଆଣି ମୁଁ ଅଇଁଠା କରିଦେଲି । କିନ୍ତୁ ପୂରା ଖାଇବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ । ତାକୁ କହିବୁ ମୁଁ ଯାଇଛି । ସେ ମନ ଦୁଃଖ କରିବନି । କିନ୍ତୁ ମୋ ଆତ୍ମା ଯେମିତି ନ ଶୁଣେ ପ୍ୟାଗ୍ର ପଞ୍ଚନାପୂର୍କ ଉଚ୍ଚସ୍ୱ ତା ବନ୍ଧୁ ଅଟଳ ହିପାଠୀ ବୃଝିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ । ଫଳଟି ଖାଇଲାବେଳେ ସେଥିରୁ ମଞ୍ଜି ଟିଏ ଛୁଟିକି ପଡ଼ି ଗଛଟିଏ ଉଠିବ । ସେ ଗଛ ଯଦି ବଡ଼ ହୋଇ ବଞ୍ଚେ ତେବେ ତୋର ଗଛ ଉପରେ ତା ଘର ଲଦି ଦେବୁ । ଜୀବନରେ ଯାହାକିଛି ରୋଜଗାର କରି ରଖି ଯାଇଛି ସାରୁ ପରି ସେ ସବୁକୁ ଗଛମୂଳେ ଲଦି ଦେବୁ ।"

ହାତଟାକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଚିପିଧରି ସେ ଆଖିବୁଜି ଦେଲା । ବଟେସ ଜାଣି ପାରିଲି ନି କଳା ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଆଗ ଗାଡିରେ ଚାଲି ଯାଇଛି । ହୁଏତ କହି ଦେଇଥିଲେ ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣି କରି ମରିଆନ୍ତା କଳା ତାର ମରିଯାଇଛି । ପୁଣି ମୋର ଭୁଲ୍ ।

ଜୀବନର ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼ ସେମାନଙ୍କର ସରିଗଲା । ନିହାତ ଅସମୟରେ ଶିଖାଟିଏ ହେଲା ପରି ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲେ । କେହି କାନ୍ଦିବାକୁ ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ । ଗୋଟିଏ ଜୁଇରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଲଦି ଦେଲି । ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୁଇବର୍ଷ ପୁଅର ହାତରେ ନିଆଁ ଧରେଇ ଜୁଇ ଉପରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲି । ଜୁଇ ଜଳିଗଲା । ତା ସାଙ୍ଗରେ ଜାଳିଦେଲି ମୋ ପ୍ୟାସ୍ ଆତ୍ମ କଳାକୁ ।

ପିଲଟିକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଘରକୁ ଫେରିଲି । ଘରେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ହାତକୁ ଝିଅଟିକୁ ଟେକିଦେଇ କହିଲି, "ଏ ଆମର ବୋହୂ ହେବ ।"

କୁଣ୍ଢେଇ ବାହାଘର ହେଲାପରି କଳାର ଝିଅ ସଙ୍ଗରେ ମୋ ପୁଅ ବାହାଘର ହୋଇଗଲା । ଏ ବାହାଘରରେ କିଏ ଆନନ୍ଦରେ ହସିଲା । କିଏ ବା ଥଟ୍ଟାକରି ହସିଲା । କିଏ ବା ମୋ ପାଗଳାମୀ ଦେଖି ହସିଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପାରିଲି ନାହିଁ ।

ପ୍ରକୃତ ସଂସାର ବାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଧୂଳି ଘରର ସଂସାର ଭିତରେ ସେମାନେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ହୋଇ ପାରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅଭିମାନରେ ଅଭିମନ୍ୟୁ ମୋର ଫେରିଗଲା ଦେବଲୋକକୁ ତାର ଶାପଗ୍ରସ୍ତ ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣିଦେଇ । ତା ନିକଟରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଠକିଗଲୁ ।

ସେହି ଧନୁ ପିଲା ବୋହୂ ମୋର କୁନି ଝିଅ ହୋଇଗଲା । ସେ ଝିଅଟି କିଏ ଜାଣ କୁମାର ?

ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ । ତୁମ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ । ମୋ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ । ସବୁରି ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ମୃତିର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳୀ ସେ । ଏଇ କଳଙ୍କମୟ କାହାଣୀର ଶ୍ଳାଘ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ତୁମେ ବୁଝିପାରିବ ମୋ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ । ମୁଁ ଯଦି ତୁମକୁ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଦେଇଦେବି । ଏଇ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଅପ୍ରୀତିକର ଅବଶେଷ ନିଜର ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମା ନେଇ ମୋ ଘରପାଖରେ ଘୂରି ବୁଲୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ମୋ ଚନ୍ଦିଶିରି ରକ୍ତ ଶୋଷି ନେଇ ମୋତେ

ନର୍କକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବେ । ମୁଁ ପାରିବିନି କୁମାର ତୁମେ ମୋତେ କ୍ଷମାଦିଅ ।

"ମଦଭଟ୍ଟି ଭିତରେ ବସି ଆକଣ୍ଠ ମଦପାନ କରି ତୁମେ ମାତାଲ ହୋଇ ଯେତେଟା ମଦପାତ୍ର ଭାଙ୍ଗିଲେ ବି ମୋର ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଭଟ୍ଟି ଭିତରୁ ବୋତଲ ସହିତ ମାତାଲ ଭାବରେ ତୁମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ପୋଲିସ୍‌ର ବାଟ ମୁଁ ପରିଷ୍କାର କରି ପାରିବିନି । ତୁମେ ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହଁ କୁମାର । ମାଲିକ ହିସାବରେ ତୁମ ଅପେକ୍ଷା ମୁଁ ବେଶୀ ମଦ ପିଇବାର ହକଦାର ଏବଂ ପିଏ ମଧ୍ୟ ।"

ଗୋଟିଏ ଅଶୁଭ ଅଜ୍ଞାତର ଅମଙ୍ଗଳ କାହାଣୀ ଶୁଣିବା ପରେ ମୁଁ ଠିକ୍ ଦେଖି ପାରିଲି ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ବିଭତ୍ସ ପ୍ରେତାତ୍ମାଗୁଡ଼ିକର ନାଲି ଆଖି । ପଚାଶ ଦୁଇଟାର ନିର୍ଜୀବ ଆଖି ମୋତେ ଦପ୍ ଦପ୍ କରି ଅନେଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମଣି ଲୋଭରେ ଅହିରାଜ ସାପର ଭୟଙ୍କରତା ଭୁଲି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ବହୁତ ବୁଝାଇଲି । ସେ ତାଙ୍କ ନାମ ଅନୁସାରେ ଅଟଳ ।

ମୋର ସବୁ ଅନୁରୋଧ ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଲେ, "ଦେଖ କୁମାର ମୁଁ ଆଶାକରେ ତୁମେ ମୋତେ ଆଉ ବାଟେଇବନି । ମୋ ବୋହୂ ଆଉ ଗୋଟେ ଅନ୍ୟ ଘରେ ଯାଇ ବୋହୂ ହେବ ଏ କଥା ମୁଁ ସହି ପାରିବିନି । ତୁମେ ଜାଣ ମୁଁ ଅତୃପ୍ତ । ମୋର ସାଙ୍ଗ ସାଥି ସମସ୍ତେ ଅତୃପ୍ତ । ଏପରିକି ମୋର ରକ୍ତ କଣିକା ଯେଉଁଠି ପଡ଼ୁଛି ସେଠିକାର ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ଅତୃପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଭଗବାନଙ୍କର ମୋ ପ୍ରତି ଗୋଟେ ଅଭିଶାପ । ତେଣୁ କୁମାର ତୁମେ ବି ଘରକୁ ଫେରିଯାଅ ତୁମର ଏ ଅତୃପ୍ତ ଆଶା ନେଇ ।"

ସେ ବସିଥିବା ଯାଗାରୁ ଉଠି ଚାଲିଗଲେ । ମୋର ମଧ୍ୟ ଆଉ କିଛି କହିବାର ନ ଥିଲା । ଗାଡ଼ି ବେଳ ହୋଇଗଲାଣି । ଅଟଳବାବୁ ତାଙ୍କର ଥାଙ୍ଗାରେ ମୋ ବେଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଥୋଇଦେଇ ଷ୍ଟେସନ ଚାଲିଯିବାକୁ କହିଲେ । ଶୀତ ଦିନରେ ମା' କୋଳରୁ ସଦ୍ୟଜାତ କୁକୁର ଛୁଆକୁ ଟାଣି ବାହାର କରିଦେଲେ ସେ ଯେମିତି କୁଁ କୁଁ ହୁଏ ଓ ନୂଆ କଣ୍ଠର ନୂଆ ଭାଷାରେ ଆପତ୍ତି କରେ ମୋ ମନ ଠିକ୍ ସେମିତି ଆପତ୍ତି କଲା । କିନ୍ତୁ ଅଟଳବାବୁ ସେ ଭାଷା ବୁଝି ନ ପାରି ମୋତେ ଥାଙ୍ଗାରେ ବସିବା ପାଇଁ କହିଲେ ।

ବାଧ୍ୟ ଗୁରୁ ପରି ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ସେଇ ଥାଙ୍ଗାରେ ଆସି ବସିଲି । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯିବାପାଇଁ, ଯେଉଁଥିରେ ଦିନେ ବସି ତାଙ୍କର ବହୁତ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲି । ବାରଣ୍ଡାରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ କହିଲେ, "ଭଗବାନ୍ ତୁମର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ କୁମାର । ତୁମେ ତୁମ ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ରାସ୍ତାରେ ଯାତ୍ରୀ ହୋଇ ସୁରୁଖୁରୁରେ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚ ଯାଅ ।"

ଏତେବଡ଼ ଆଘାତ ଆଉ ଅପମାନ ପାଇ ମଧ୍ୟ ସେ ଘର ଉପରୁ ମୋର ମୋହ ତୁଟି ନଥିଲା । ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ପିଠିରେ ଚାବୁକ ବସିଲାଣି । ଶେଷ ଥରକ ପାଇଁ ଘର ଆଡକୁ ଚାହିଁଲି । ବାରଣ୍ଡାରେ ଅଟଳବାବୁ ଧୀରେ ଅଥଚ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆଖି ମୋର ଆହୁରି ଭିତରକୁ ଲମ୍ବିଗଲା ।

ଯୋଡ଼ାଏ ଅଶ୍ରୁଳ ଆଖି । ରୁମେଲାର ନିଷ୍ଠୁର ପଦର ଦିନ ରାତର କରୁଣତା ଅପେକ୍ଷା ଆଜିର କରୁଣତା ଢେର ବଢ଼ି ଯାଇଛି । ଗଛରୁ ଖସି ପଡ଼ୁଥିବା ଲୋକ ଅଧବାଟରେ ହଠାତ୍ ଆଉ ଗୋଟେ ଡାଳଧରି ମୃତ୍ୟୁରୁ ରକ୍ଷାପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଡାଳ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ତା

ଅବସ୍ଥା ଯାହାହୁଏ ନେପୋଲିୟନ ଏଲବା ଦ୍ୱୀପରୁ ପଳେଇ ଆସି ଫ୍ରାନସ ସିଂହାସନରେ ଶହେ ଦିନ ପାଇଁ ବସି ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ନିଜ କବର ସ୍ଥାନ ସେଣ୍ଟହେଲନାକୁ ଫେରିଗଲେ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ତା ଠାରୁ ଆହୁରି ଗୁରୁତର ହୋଇ ଥିଲା । ଷୋଡ଼ଶଲୁଇ ରାଜପୁରୀରୁ ଖସିଯାଇ ଭାବିଥିଲେ ସେ ବଞ୍ଚି ଯାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନର ଅବସ୍ଥା କଅଣ ହୋଇଥିବ ଯେତେବେଳେ ସେ ଫ୍ରାନସ ସୀମାରୁ ଧରାହୋଇ ଆସି ତାଙ୍କର ଅନ୍ତ ଗିଲୋଟିନ ଦ୍ୱାରା ମରିଥିଲେ ।

ଏମାନଙ୍କ ଠାରୁ ରୁମେଲୀ ଅବସ୍ଥା ଆହୁରି ଗୁରୁତର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବ । ବାପାଙ୍କର ଶେଷ ନିଦ୍ରିଦି ଶୁଣି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବ । ଟାଙ୍ଗା ବହୁତ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଆସି ଲାଣି । ମରୁକଳିଁ ଟ୍ରେନର ବହୁତ ପଛରେ ରହିଗଲା । ତୋଳିବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ ତୋଳି ପାରିଲିନି । ମରୀଚିକା ଭିତରେ ସେ ଛପିଗଲା । ଯାହାବା ଖୋଜିଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମରୁ ସହରର ଉତ୍ପୀଡ଼ନ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାଳିର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଆଉ ମରୁନଦୀର ପ୍ରଖର ସ୍ରୋତରେ ମୁଁ ହଜିଗଲି ।

ଆଖିରୁ ମୋର ଟପ୍ ଟପ୍ ହୋଇ ଲୁହ ଖସି ଆସିଲା । ମୁଁ କୋହ ସମ୍ଭାଳି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ପଛରେ ମୋର ମରୁକନ୍ୟା କାନ୍ଦୁଥିବ । କେତେଣ ବିକଳ୍ପ ଦେଖି ବାପା ବୋଉ କାନ୍ଦୁଥିବେ । ଆଉ ମୋ ଆଖିର ଲୁହ କେମିତି ବା ଥମି ଧରନ୍ତା ?

ମୁଁ ଫେରିବାକୁ ଯାଉଥିଲି ମୋ ମାଟି ଉପରକୁ । ଘରର ଆକର୍ଷଣ ମୋ ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସମ୍ଭବ । ରେଳରେ ଆସିଲାବେଳେ ମତେ ଆଉ କିଛି ଭଲ ଲାଗିଲାନି । ରାଜସ୍ଥାନର ମରୁଭୂମିଗଡ଼ କମ୍ପା ନିପାଙ୍କର ଅଭି ଟ୍ରେନ୍ ଝରକାଟି ପଡିକାର ଓ ଲୁହକୁ

ରାଜସ୍ଥାନର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ପାଇଁ ଦସ୍ତୁରରେ ମୋର ମନ ତରଳି ଉଠିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ଏଠି ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖୀ । ଓଠଗୁଡ଼ାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଟିକେ ସରସତା ନାହିଁ । ଏ ମାଟି ମାଡ଼ି ମୋର ସରସତା ବି ଉଭେଇ ଗଲା ।

ଷ୍ଟେସନରେ ଗାଡ଼ି ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ମୋର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲା । ବିଗତ ଯାହା ଖାଲି କାନ୍ଦିବାରେ କଟି ଯାଇଛି । ଅତୀତର ଖିଅ ନେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ମୁଁ କାନ୍ଦୁଥିଲି । ସେ ଖିଅ ମୁଁ ଛିଣ୍ଡେଇ ପାରୁ ନଥିଲି । ପଣସ ଅଠା ଅପେକ୍ଷା ଏହାର ଦାଉ ବେଶୀ । କାନ୍ଦିବାଟା ମୋ ଜୀବନରେ ଖାଲି ସାରାଂଶ ।

କଟକ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଗଲି । କୁଲିଙ୍କର ସେଇ ପୁରୁଣା ଡାକ । ଗୁଁ ସିଗାରେଟ ଦୋକାନ ଯେଉଁଠି ଥିଲା ସେଇଠି ଅଛି । ଓଜନ ହେବା ଯନ୍ତ୍ରର ବତିଟା ପୂର୍ବପରି ଜଳୁଛି । ତେବେ ମୋ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଆଉ କାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଇନି ।

ଖାଲି ପନ୍ଦର ଦିନ ତଳେ ଗାଡ଼ିକି ଉଠିବାର ଓ ଜିନିଷ ଉଠେଇବାର ଅନୁଭୂତି । ସେଦିନ କେତେ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ ମୋତେ ବିଦାୟ ଦେବା ପାଇଁ । ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ବୋଧେ ମୁଁ ଆସିବି ବୋଲି । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କର ବିବିଦଳ କିଛି ଜିନିଷ ଆଣିନି । ସ୍ୱାର୍ଥପର ହୋଇ କେବଳ ମୋର ପାଇଁ ଆସିଥିଲି କେତେଟା ଅନୁଭୂତି ଯାହାକୁ ମନେପକାଇ ଆସନ୍ତା କାଲି ମୁଁ ଟିକେ କାନ୍ଦି ପାରିବି ।

ରିକ୍ସା କରି ଘରକୁ ଚାଲି ଆସିଲି । ଘରଟା କେମିତି ଖାଁ ଖାଁ ଗୋଡ଼ାଉଥିଲା । ରିକସା ବାଲାକୁ ପଇସା ଦେଇ ଜିନିଷ ଆଣିବାକୁ କହି ଆଗେ ଆଗେ ଘରକୁ ପଶି ଆସିଲି ।

ଶୋଇବା ଘର ଖାଲି ଚଟାଣରେ ବୋଉ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଶୋଇ ଥିଲା । ଯୋତା ଖସ୍ ଖସ୍ ଶବ୍ଦରେ ମୁଣ୍ଡଟେକି ଚାହିଁଲା । କୋଡ଼ିଏ ଦିନର ବ୍ୟବଧାନରେ ମୁଁ ମୋ ବୋଉକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲିନି । କୋଡ଼ିଏ ଦିନରେ ତା ବୟସ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷଆଗକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି ବୋଧେ । ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲି ନି । ମୋ ବୋଉ କଅଣ ମୃତ୍ୟୁର ଏତେ ନିକଟରେ ।

'କୁମାର ତୁ ଆସିଛୁ ।' ସେ ଏତିକି କହି ଭୋ ଭୋ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ମୁଁ ବେଶ୍ ଅନୁମାନ କରି ଗଲି ଘଟଣାଟା, ବାପା ମୋତେ ନ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି । ଶାହାଜାହାନ ଓ ବିନ୍ଦୁସାରଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବାପା ମୋତେ ବେଶୀ ଅଭିଶାପ ଦେଇ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ । ହୃଦୟର ବିଶ୍ୱାସ ନେଇ ତାଙ୍କ ମନରେ ଅବଶୋଷ ଆଉ ମୋ ମନରେ ଅବଶୋଷ । ଶେଷ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ପାଟିରେ ଟୋପେ ପାଣି କିମ୍ବା ମୁହଁରେ ଟିକେ ନିଆଁ ଦେଇ ପାରିଲିନି ।

ମୋ ବାପା ମରିଛନ୍ତି । ମୋ ବୋଉ କାନ୍ଦୁଛି । କିନ୍ତୁ ମୋ ଆଖିର ଲୁହ ରାଜସ୍ଥାନର ତପ୍ତ ମରୁଭୂମି ପିଇ ଯାଇଥିଲା । ଖରା ଦିନିଆ ନଈର ଧାର ବି ମୋ ଆଖିରୁ ଖସିଲାଣି ।

ବାପାଙ୍କ ଆତ୍ମା ଶୌଚ ହୋଇ ଘର ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଭଲରେ ସଂସାର କରିବାକୁ କହି ବୋଉ ମୋର ବା ।ଙ୍କ ପିଛା ଧରିଲା । ସେ ଖାଲି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା ମୋତେ ସଂସାର ବାନ୍ଧିବା କଥା କହିବାକୁ । ଅପେକ୍ଷା କେମିତି ନ କରିବ । ନିଜ ମାଂସ କାଟି ମୋତେ ସେ ଗଢ଼ିଛି ।

ବୋଉର ବିଚ୍ଛେଦ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ମତେ ବଡ଼ ଧକ୍କା ଦେଲା ସେ ଧକ୍କାରେ ମୁଁ ବାଟରୁ ଅବାଟକୁ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲି । ଗୋଡ଼

ଦୁଇଟା ମୋର ଭୁଲ ବାଟରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଗୋଟିଏ ନିହାତି ଭୁଲ ରାସ୍ତାରେ ଯାତ୍ରୀ ହେଲି ମୁଁ । ସିଧା ରାସ୍ତାକୁ ଫେରି ଯିବାକୁ ମୁଁ କେବେ ଚେଷ୍ଟା କରିନି । ବରଂ ସେ ରାସ୍ତାର ଆଡ଼ୁଆଳରେ ରହିବା ପାଇଁ ଆତୁର ଅବାଟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଇଛି । ସେ ନର୍କରେ ମୁଁ ଶାନ୍ତି ପାଇଲି ।

ବୋଉର ସ୍ନେହ, ମମତା, ଆଦର ସବୁକିଛି ଭୁଲି ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲର ଖଜୁରି ଓ ତାଳ ଗଛର ରସ ଭିତରେ ବୁଡ଼ିଗଲି । ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ସେଥିରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଅନାଏ ଦେଖେ ମୋ ବୋଉ ଆଖିର ଲୁହ । ବାପାଙ୍କର କଠୋର ମୂର୍ତ୍ତି । ଆଉ କୃମେଲୀର ହସ । ସେଠାରେ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ ଭାବି ପୁଣି ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଦୌଡ଼େ ।

ଜଙ୍ଗଲ ସରି ଆସିଲା । ଦୌଡ଼ିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ବି କମି ଗଲା । ଜଙ୍ଗଲର ଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ସେ ରାସ୍ତା ଝାପ୍ସା ଦିଶିଲା । ଆଗରେ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି ଗୋଟେ ପିଚୁ ରାସ୍ତା । ରାସ୍ତାରେ ଠିଆହୋଇ ଚାରି ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲି । ସମସ୍ତେ ନୂଆ । ପୁରୁଣାମାନେ ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଭଲରେ ମନ୍ଦରେ କଥା ପଦେ କହିବାକୁ କେହି ନାହାନ୍ତି ।

ନ ଥାନ୍ତୁ । ଦୁନିଆରେ ମୁଁ ଏକା । ମୋର ଆଗକୁ କେହି ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ପଛକୁ କେହି ନାହାନ୍ତି । କେବଳ ଅଛି ଗତ କାଲିର ଭୁଲ ଆଉ ଆଜିର ଅନୁତାପ । ଆସନ୍ତା କାଲି ମୋ ପାଇଁ ଜନ୍ମହେବ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କିମ୍ବା ଇଚ୍ଛା ବି କରୁ ନ ଥିଲି ।

ପାଟିରୁ ହାଣ୍ଡିଆ, ତାଡ଼ି, ରଙ୍ଗା ମଦର ଗିଲାସ ଛଡ଼େଇ ବ୍ରାଣ୍ଡି, ହୁଇସ୍କି, ରମ୍ ଓ ଜିନ୍‌ର ବୋତଲ ଲଗେଇଲି । କାନ୍ଥର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଧୀରେ ଧୀରେ ବଦଳି ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ବି ମୃତ୍ୟୁର ନିକଟକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗଉ ଥିଲି ।

ବେକାର ମାନଙ୍କର କାମବେଶୀ । ଏତେ ବଡ଼ ଦିନଟା ବି ବୁଲି ବୁଲି ମୋତେ ଅଣ୍ଟେନା । ରାତି ଦଶଟା ବାଜିଲେ ଷ୍ଟେସନ ଛୁଟିଯାଏ । ଷ୍ଟେସନରେ କିଛି କାମ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁଦିନେ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନ ଯାଏ । ଯେମିତି କେହି ଚିଠି ଦେବାକୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଚିଠି ଗଦା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନଟା ଖୋଜି ପକାଇବା ଆମର ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟାସ ।

ହାଓଡ଼ା-ପୁରୀ ଏକ୍‌ସପ୍ରେସ ଗାଡ଼ିଟାକୁ ସବୁଦିନେ ଦେଖିବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା । ମୁଁ ତାକୁ ଯେମିତି ଭଲପାଉଥିଲି ସେତିକି ମଧ୍ୟ ଘୃଣା କରଥିଲି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ଜାଣିନି ।

ସବୁଦିନପରି ଚାରମିନାର ସିଗାରେଟରୁ ଖଣ୍ଡେ ଲଗେଇ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଛି । ଏକ୍‌ସ ପ୍ରେସ ଆସି ଷ୍ଟେସନରେ ଲାଗିଲା । କେତେ ଓହ୍ଲାଉଛନ୍ତି କେତେ ବି ଚଢ଼ୁଛନ୍ତି । କେଉଁଠି ପାସ୍ଲେଟି ନେବାର ଉଚ୍ଛୁଳା ହସ । କେଉଁଠି ବା ବିଦାୟ ଦେବାର ବ୍ୟର୍ଥ ରାଗିଣୀ । ନବ ବିବାହିତା ପତ୍ନୀକୁ ଛାଡ଼ି ଆସିଥିବା କେତେକ ଯୁବକଙ୍କ ଆଖିର ପାଣି ଆଉ ପାଖକୁ ଫେରି ଯାଉଥିବା କେତେକଙ୍କ ଓଠରେ ତୃପ୍ତ ହସରୁ ଫାଳେ । ମଦ ନିଶାରେ ଏ ସବୁ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲି ।

ମୋ କଥା ଘାର ଖୋଲପା ଛଡ଼େଇ ଦେଇ ହଠାତ୍ ପୁଲାଏ ଚୂନ କିଏ ବୋଳି ଦେଲା । ସେ ଯେତେବେଳେ ଲୁଗ୍ ଲୁଗ୍ ହୋଇ

ଜଳା ପୋଡ଼ା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲି ମୋର ନିଶା ଟିକେ ଖସି ଆସିଲା । ଆଖି ମଳି ଆଗକୁ ଚାହିଁଲି ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଅଳ୍ପହସି ଦେଉଛନ୍ତି "କିଓ କୁମାର ତୁମେ ମୋ ଅପେକ୍ଷା ବେଶୀ ବୁଢ଼ା ଦେଖା ଗଲଣି ।"

ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରୁ ନଥିଲି ।

"ଆଉ ଚିହ୍ନିବ କାହିଁକି । ପରିବାରରେ ମୋର ଧୂମକେତୁ ବେଶ ଦେଖାଦେଇ ପୃଥିବୀର ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ନେଇ ଚାଲି ଆସିଲା । ତୁମ ପଛେ ପଛେ ଉଲ୍କା ବେଶ ଚମେଲି ମୋର ଖସି ଆସିଲା । ଚମେଲି ଭଲ ଅଛିତ କୁମାର ?"

କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ପରେ ମୋର ଅଫିସବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା ହେଲା । ମୁଁ ନମସ୍କାର କଲି । କିନ୍ତୁ କଅଣ ସେ କହିଗଲେ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲି ନି ।

"ଅରେ ଚୁପ୍ ଚାପ ଛିଡ଼ା ହେଲ କାହିଁକି କୁମାର । କୁହନା ଚମେଲି ମୋର କେମିତି ଅଛି ।"

"ଏ ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୁଁ ଦେଇ ପାରିବିନି । ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ତଳର ଚମେଲି କଥା ମୁଁ ଆଉ ମନେ ରଖିନି ।"

"ତୁମେ ମୋତେ ଭୁଲେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନା କୁମାର । ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ବହୁତ ଚାଲାକ । ତୁମରି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ସେ ତୁମେ ଆସିବାର ପରଦିନ ଗାଡ଼ିରେ ଯୋଧପୁର ଷ୍ଟେସନ ଛାଡ଼ିଛି । ମୁଁ ଠିକ୍ ଖବର ରଖିଛି । ସେ ତାହାହେଲେ ଆଉ କୁଆଡ଼େ ଗଲା । ମୁଁ ଆଉ

ଆସିନ ଏତେ ଦିନ ପରେ ତାକୁ ଫେରେଇ ନେବାକୁ । ତୁମେ ଖାଲି ତମାତେ ଲୁହ ସେ କପଟ ଅଛୁ ।

ମୁଁ ଯେତେ ବୁଝେଇଲେ ମଧ ସେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେନି । ମୋ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ତାଙ୍କୁ ଜବରଦସ୍ତ ଟାଣି ଆଣି ଦେଖେଇ ଦେବାକୁ ମୋର ଫାଙ୍କା ଘର ଆଜି ମଦ ଦୋକାନର ବାକି ଖାତା । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବାକୁ ବାଧ କଲା । ଗାଡ଼ି ହୁଇସିଲ୍ ଦେଲା । ସେ ମୋତେ ଆଉ କିଛି ନ କହି ଯାଇ ତାଙ୍କ ବଗିରେ ବସିଲେ । ଗାଡ଼ି ଧୀରେ ଧୀରେ ଗଡ଼ୁଛି । ହଠାତ୍ ସେ ଝରକା ବାଟେ ମୁଣ୍ଡ ବାହାରେଇ କହିଲେ, "କୁମାର, ଯୁମେଲୀକୁ କହିବ ତା ବାପା ଆସି-ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଦେଖା ନ କରି ଚାଲିଗଲା ।"

କୁଆଡ଼େ ଆସିଥିଲେ କୁଆଡେ ଯାଉଚନ୍ତି ପଚାରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ବଗି ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଠାରୁ ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା ।

ମୋତେ ଅଟଳବାବୁ ବିଶ୍ୱାସ କଲେନି । ତାଙ୍କ ପୂର୍ଜିଭୂତ ରାଗର ବିରାଟ ବୋଝ ଆଣି ମୋ ଉପରେ ଲଦିଦେଇ ଗଲେ । ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ଧୂମକେତୁ ପରି ଦେଖାଦେଲି ।

ହୋ...ହୋ...ବାଜି ମୁଁ ହସି ଉଠିଲି । କି ଅସମ୍ଭବ କଥା କହି ସେ ଚାଲିଗଲେ । କିଏ କାହା ଜୀବନ ଆକାଶରେ ଅଶୁଭ ଗ୍ରହ ହୋଇ ଦେଖା ଦେଇଛି ? କାହାର ଜୀବନ ଛିନ୍‌ଭିନ୍ ଭାବେ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଛି ? କାହା ତରୀ ପଥହରା ହୋଇ ଅନନ୍ତ ସାଗର ମଝିରେ ଦୂରି ବୁଲୁଛି ? କାହା ବ୍ୟବସାୟରେ ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ କ୍ଷତି ହୋଇଛି ?

ସେ ତ କହୁ ବୁଝିଲେନି । ଦୋଷର ଭାର ପୁରା ମୋ ଉପରେ ଲଦିଦେଇ ଖସିଗଲେ । ଚାମେଲୀ ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ି ଚାଲି ଆସିଛି ସେଇଥି ପାଇଁ ତାଙ୍କର ରାଗ ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ?

ହତଭାଗିଣୀଟା ମରି ନଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । ଯଦି କଲିକତାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିବ । ମାଟିଆ ବୁରୁଜ, ହାଡ଼କଟା ଲେନ୍‌ର ଟଙ୍କରେଟା ଘର ତାକୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣେଇଥିବ । ଯଦିବା କଲିକତାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରି ନଥିବ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ନିଜର ରୂପର ପସରା ମେଲେଇ ବସିପଡ଼ିଥିବ । ନିଜେ ଜଳି ପୋଡ଼ି ଯାଉଥିବ ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗରେ କେତୋଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ବି ଜଳେଇ ପୋଡ଼ି ମାରୁଥିବ ।

ସେ ନିଆଁ ବୋଲି କଅଣ ତାର ସବୁ ଭୁଲ୍ ? କେତେ ଦିନର ପୁରୁଣା କଥା ଅଟଳବାବୁ ମନେ ପକେଇ ଦେଇଗଲେ । ଡବା ଭିତରେ ଚପି ଚୁପି ହୋଇଥିବା ସ୍ପ୍ରିଙ୍ଗ ହଠାତ୍ ଖୋଲିଗଲା ପରି ଅତୀତ ମୁଠାକ ମୋର ଚାରିଆଡ଼େ ବନ୍ଦ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ମୋର ବି ଭୁଲ୍ ଅଛି । ଯେଉଁ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ମୁଁ ନିଜେ ଦାୟୀ । ସେଇ ଟିକିଏ ଭୁଲ୍ ନେଇ ମୋ ଜୀବନ ଆଜି ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି ! ମୋର ସବୁ ଥାଇ ମୁଁ କିଛି ପାଇନି ।

କେମିତି ପାଇବି ? ମୁଁ ଯଦି ସାହାରା ବକ୍ଷରେ ପଦ୍ମଟି ଖୋଜି ବୁଲିବି, ମସ୍‌ଜିଦ ଭିତରେ ଯାଇ ପଥର ଦେବତା ଖୋଜିବି, ଆକାଶର ଚାନ୍ଦକୁ ପୃଥିବୀକୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିବି ଆଉ ଲୁଣା ସମୁଦ୍ରରେ ସାରା ଜୀବନ କଟେଇ ଦେଇ ମୁଠାଏ ମିଠା ମାଟିର ସନ୍ଧାନ କରିବି, ତେବେ ସବୁଥାଇ ମଧ୍ୟ କିଛି ପାଇବିନି ।

ଟ୍ରେନ କେତେବେଳୁ ଯାଇ ଆଉ ଗୋଟେ ଟ୍ରେନ ଆସିବାର ଘଣ୍ଟି ଶୁଭିଲଣି । ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଉପରେ ଛିଡ଼ା ହେବାକୁ ମୋତେ ଆଉ ଭଲ ଲାଗିଲାନି । ଶେଷ ଜୀବନରେ ମୋ ଅତୀତ ପ୍ରତିଫଳିତ ନ ହେଉ ବୋଲି ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ମୁଁ ଫେରିଲି ।

ଅଟଳବାବୁ ଅଭିଶାପ ଦେଉଛନ୍ତି । ମୋ ଜୀବନ ଆଦ୍ୟନ୍ତ ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉ । ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଆସିଥିବା ରାସ୍ତା ଅପେକ୍ଷା ଆଗକୁ ପାଦ ଥୋଇବାର ରାସ୍ତା ଅସମ୍ଭବ ରକମର ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା ହୋଇଯାଉ । ଯାହା ଉପରେ କି ମୋ ଘୋଡ଼ା ଥରକୁ ଥର ଝୁଣ୍ଟି କ୍ଷତ ଜ୍ୱାଳାରେ ବିକଟ ହେସ୍ରା ରାବ କରି ଉଠିବ ।

ବିଗତ ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଉ ଥରେ ନୂଆ ରୂପ ନେଇ ଆସିଲେ ମୁଁ ଛଟପଟ ହୋଇ ମରିଯିବି । ଭୟରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି । ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଘର ବାରଣ୍ଡାରେ ଖରା ଝଲଣ୍ଡ ନାଚୁଛି । ସ୍ୱପ୍ନ କଥା ଭାବି ଦେହ ମୋର ଭଲୁସି ଉଠିଲା । ହଠାତ୍ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଭାବ୍ନିକ ତ୍ରକିଲା । ଅଟଳବାବୁଙ୍କୁ ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି କୋଣରୁ ବାହାର କରି ବୁଝେଇ ଦେବା ତାମେଲି ମୋ ପାଖରେ ନାହିଁ । ସେ ମୋର ନୁହେଁ । ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଷ୍ଟେସନ ବାହାରି ପଡ଼ିଲି ।

ଷ୍ଟେସନରେ ଗାଡ଼ି ଠିଆ ହୋଇଛି । କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ପଚାରିବାକୁ ବି ଇଚ୍ଛା ହେଉନି । ମୋ ଯିବାର ବି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଠଣା ନାହିଁ । ଟିକଟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କିଛି ମନେ ହେଲାନି । ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଯାଇ ବସିଲି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଷ୍ଟେସନରେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ବାହାରକୁ ଚାଲି ଆସିଲି । କଟକର କୋଲାହଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବହାଓ୍ୱା ଅପେକ୍ଷା ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାୟୁମଣ୍ଡଳ କେତେ ନିସ୍ତବ୍ଧ । ମନ୍ଦିର ମୂଳର ମୂକ ଭାଷା ନେଇ ସେ ଶାନ୍ତ, ଧୀର, ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଋଷିଙ୍କ ଗମ୍ଭୀରତା ବୋଧେ ଏଠି ହାର ମାନିଯିବ । ସହସ୍ର ଇତିହାସର ଗୌରବ ପୃଷ୍ଠା ରଖି ଆଦିମ ଯୁଗରୁ ସେ ଶୋଇଛି । ରକ୍ତାକ୍ତ ବକ୍ଷ ତାର ଦାରୁ ପ୍ରତିଘାତର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି କଠିଣରୁ କଠିଣତର ହୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି ।

ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁଧାମର ଯାତ୍ରୀ । ଦିନସାରା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବୁଲି ମୁଁ ମୁକ୍ତି ମୋର କ୍ଳାନ୍ତ ଶରୀରକୁ ଆଣି ଠିଆହେଲି । ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଉପରେ ରହି ରହି ଦେଉଳର ଘଣ୍ଟା ଶୁଭୁଛି । ସାରାଦିନ ଗୁହାରି ଶୁଣି ଶୁଣି ଆଜି ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କରି ଲିଙ୍ଗରାଜ କ୍ଳାନ୍ତ । ପଣ୍ଡାମାନେ ଠାକୁରଙ୍କ ଘର୍ମାକ୍ତ ଶରୀର ଦେଖି ଏକଥା ବୁଝି ପାରିଛନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କ ପହଡ଼ ପଡ଼ିବ । ସମସ୍ତେ ଶୋଇ ଯିବାର ଆୟୋଜନ କରିବେ । ଠାକୁର ପଣ୍ଡା କବାଟ ଦେଇ ଆଜିର ହିସାବ କରିବେ । ପାଖରୁମ୍‌ରେ ମୁଁ ପଢ଼େଇ କରୁଥିବା ପିଲାଟି ସାରାରାତି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଉଜାଗରେ କଟେଇ ଦେବ । ମା ଝିଅ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ତକିଆରେ ମୁଣ୍ଡଦେଇ ନିଜ ନିଜର ଗୁହାରି କରିବେ । ସେତିକବେଳେ ମନ୍ଦିର ଶୂନ୍ୟକରି ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ଆତ୍ମା ଉଡ଼ିଯିବ ଶ୍ମଶାନର ମଡ଼ା ପୋଡ଼ାଁଶ ପାଖକୁ ।

ସେ ମହାନ ସେ ପୂଜ୍ୟ । ସୁନ୍ଦର ଜିନିଷକୁ ସମସ୍ତେ ଭଲ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ଏଥିରେ କିଛି ନୂତନ ନାହିଁ । ସେ କିନ୍ତୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ଯାହାକୁ କେହି ଭଲ ପାଉନ୍ତିନି । ସବୁଠାରୁ କୁତ୍ସିତ, କଦା-

କାର, ଅଶୁଭ, ଉପ୍ପୁଙ୍କର ଜନିଷ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଲୋଭ ବେଶୀ । କୋଉଁ ଖିଆଲରେ ଏସବୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ସେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାରେ ସତୀଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଗୋଟେ ନିହାତି ଖାପଛଡ଼ା ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ ଜୀବନର ସବୁକିଛି ଜାଳି ପୋଡ଼ି ନଷ୍ଟ କରିଦେଲେ । କେଉଁ ଖିଆଲରେ ଯାହାଙ୍କ ଜୀବନ ମାର୍ଗର ନିରାପତ୍ତା ନାହିଁ । ଲକ୍ଷର ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଅପମାନ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ଦକ୍ଷର ଯଜ୍ଞ କୁଣ୍ଡରେ ନିଜକୁ ଆହୁତି ଦେଲେ । ସେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ରାଜାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଏ ଉଦଭଟ ପରି କଳ୍ପନା କିପରି ପଶିଲା ଚିନ୍ତା କରିବାର ବିଷୟ । କେଉଁ ଖିଆଲରେ ଅନେକୋଟି କୋଟି ଦେବତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶିବଙ୍କୁ ବାହାର କରି ଆଣି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟେ ଦେଉଳ ତୋଳିଦେଲେ ସେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି ।

ରାଜାଙ୍କ ଆଦେଶରେ କଳିଙ୍ଗଶିଳ୍ପୀ ତାର ଶିଳ୍ପର ନମୁନା ଦେଖେଇଲା ଛୋଟ ଛୋଟ ପଥର ଉପରେ । ନିହାଣ ଓ ମୁଗୁର ଆଘାତରେ ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠି ଫାଟି ସେଥିରୁ ରକ୍ତ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ଯୁଗ ଯୁଗର ତୃଷାର୍ତ୍ତ ଶିଳା କି ଏତେ ରକ୍ତ ପିଇ ପାରିଲାନି । ପଥର ଉପରୁ ରକ୍ତର ଧାର ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ରୂପରେ ଠିଆହେଲା । କାରିଗର ମାନେ ନିଜର କାରିଗରି ଦେଖେଇ ସାରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଫୁଣି ଫେରି ଆସିଲେ ନିଜର କର୍ମ ଭୂମିକୁ । ନିଜର ହାତ ତିଆରି ଜିନିଷକୁ ତାଙ୍କର ଆଉ ହାତ ପାଇଲେନି ।

ଦେଉଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା । ସେଇଦିନଠୁଁ ଦୁର୍ବଳ ମଣିଷ ତାର ମୁଠାଏ ରକ୍ତ ମାଂସ ନେଇ ଦେଉଳ ବେଢ଼ାରେ ଗୋଡ଼ାଏ ନିଜର

ଅଶୁଦ୍ଧ ମନକୁ ଶୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ । କେତେ କାତର ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ନିଜ ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମାର ତୃପ୍ତି ପାଇଁ ।

କିନ୍ତୁ କେଉଁ କେବେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ତୃପ୍ତି ପାଇନି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ଅଦିନିଆ ତୋଫାନର ଝଞ୍ଜା ଦେଖା ଦେଇଛି । କାହାପାଇଁ ବେଶୀ କାହାପାଇଁ ବା କମ । କେଉଁ କେବେ ମନଖୋଲି ହସ ଭିତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ଅରୁଣିମା ଦେଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅସ୍ତରାଗର ଶାହାନାଇ ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ କାନରେ ଭଗ୍ନ ବୀଣାର ବେସୁରା ରାଗିଣୀ ଅଳ୍ପ ବହୁତ ବାଜୁଛି ।

ଅନୁଭୂତିର ଅନୁରାଗରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ କିଏ ତାଜମହଲ ତୋଳି ଦେଇଗଲା । କେତେ ରକ୍ତର ନୈଵେଦ୍ୟ ନିଜ ସ୍ମୃତିରେ ଅଳି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ ଛୁରୀ ଭୁଷି ଦେଇପାରିବେ ।

କିଏବା ପାଗଳ ହୋଇ ବୁଲୁଛି । ସାଗର ସଙ୍ଗେ ତରଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କ ଅତି ମଧୁର । ବେଳା ଭୂଇଁ ଟପି ସମୁଦ୍ରରେ ପାଦ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଢେଉର ସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭୂତି ମିଳେ । ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗି ପାରିଲେ ସୁନ୍ଦର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସମୁଦ୍ର ବକ୍ଷର ନିଶ୍ଚଳ ଜଳ ରାଶି ଉପରେ ଡଙ୍ଗାଟି ଗତି କରିବ । ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିବାରେ ଭୁଲ ହୋଇଗଲେ ଡଙ୍ଗାଟି ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଗୁପ୍ତ ସ୍ରୋତର ଭଉଁରୀ ଭିତରେ ଘୂରି ବୁଲିବ ।

କୌଣସି ଠାକୁର କାହାକୁ କେବେ ଏ ଲହଡ଼ି ଧକ୍କାରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ନାହାନ୍ତି । ଏ କଥା କିଏ କେଉଁ ବୁଝନ୍ତିନି …?

ସମସ୍ତେ ବୁଝନ୍ତି । ତଥାପି ସଚେତନ ମନର ପ୍ରେରଣାରେ ସମସ୍ତେ ଦେଉଳ ଦେଢ଼ାରେ ପାଦ ଦିଅନ୍ତି । ଭକ୍ତିରେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଅଣିଲି ଦେବଙ୍କୁ ମନ ଗୁହାରି କେଉଁ ଏକ କୋଣରୁ ସ୍ୱର ବଦଳାଇ

ଅଚେତନ ମନ ଚିତ୍କାର କରି କହେ 'ହେ ଠାକୁର ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ମୋର କିଛି କରି ପାରିବନି । ଓ଼ଙ୍କାର କଳ୍ପନା କରି ବୁଡ଼ି ଯାଉଥିବା ଲୋକ କେବେ ବଞ୍ଚିନି । ତେଣୁ ମୁଁ ଆସିଛି ଗୋଟାଏ ପଥର ପାଖରେ ମନ ଖୋଲି କଥା କହିବାକୁ । ନିର୍ବୋଧ ଶରୀରଠାରୁ ସଚେତନ ମନ ଧରି ଆଣିଛି ପୂଜା କରିବାକୁ । ଆଜି ସେ ପୂଜା କାହାର ଜାଣି···?

ଶିଳ୍ପୀର···

ଯାହା ଶିଳ୍ପ ବୃତ୍ତସୂର୍ଯ୍ୟରେ ତୁମେ ଶହ ଶହ ଲୋକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଚଳକୁ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ କରୁଛ । ଶିଳ୍ପୀ ମରି ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାର ଆତ୍ମା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଥର ଖଣ୍ଡ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକେଇଛି । ପଥରକୁ ଚୁପୁଡ଼ିଲେ ସେଥିରୁ ରକ୍ତର ସ୍ରୋତ ଛୁଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆତ୍ମାର କରୁଣ ଆର୍ତ୍ତନାଦ ବି ଶୁଭିବ । ତାର ପ୍ରମାଣ କୋଣାର୍କ ତୁମ ପଛରେ ତିଆରି ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ଧୂଳିସାତ୍ ।

ହେ ଶଶ୍ମାନ ବାସୀ ତୁମେ ହୁଏତ କହିପାର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଶକ୍ତି ନ ଥିଲ ଏତେ ବଡ଼ ଗୁରୁ ଗମ୍ଭୀର ଶିଳ୍ପୀକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବାକୁ । ଶକ୍ତି ତୁମର ଅଛି । ମୁଁ କଅଣ କହିବି ଜାଣି···

ତୁମ ପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ ବି ଗୋଟିଏ ପରିକଳ୍ପନା । ଓଡ଼ିଆ ରାଜାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ମାମୁଲି ଖିଆଲ । ତୁମ କାହାର ଜୀବନରେ ସତ୍ୟତା ନାହିଁ । କେବଳ ସତ୍ୟତା ଅଛି କଳିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପୀ ଜୀବନର, ମୃତ୍ୟୁର, ଆତ୍ମାର ଓ ଶିଳ୍ପର । ଥରେ ଭାବ ଦେଖି ତାଙ୍କ ବୃହତ କଳ୍ପନାର ଅଂଶ ହୋଇ ତୁମେ ଜଗତ ଆଖିରେ ଆଜି ପୂଜ୍ୟ । ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ କି ଆସନ ଦିଆ ଯାଇ ପାରେ ।

କୋଣାର୍କର ପାଷାଣ ଆତ୍ମା ବୁଝିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଅଭି-ମାନରେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା । ନିର୍ମାଣ ଅସମୟରେ ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ ଯଦି ତାର କଅଁଳା ଶିଳ୍ପୀକୁ ମାରି ଦିଆଗଲା ଶିଳ୍ପ ତେବେ ବଞ୍ଚିବ କାହିଁକି ? ଏବେବି, ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଧରମା ନାଁ ଧରି ବାହୁନିବାର ଲୋକେ ଶୁଣନ୍ତି ।

ଦେଉଳର ଘଣ୍ଟା ଆଉ ଶୁଭୁନି । ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାର କାନ୍ଦଣା ବନ୍ଦ ହୋଇ ଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ ରେଲଗାଡ଼ିର ଧଡ଼୍‌ଧଡ଼୍ ଶବ୍ଦକୁ ହରେଇ ବୁଦ୍ଧଂ ଶରଣଂ ଗଚ୍ଛାମି ସ୍ୱର ମୋ କାନରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବାଜୁଥିଲା । ସମବେତ କଣ୍ଠର ଏ ସ୍ୱର ମରିଯାଇ ଆଜି ଶୁଭୁଛି ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠର ଅଟଳ ସ୍ୱର । ଆଉ କେତେଦିନ ପରେ ହୁଏତ ଦୀପ ଲିଭେଇ ଦେଇ ସେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଆତ୍ମା ଭିତରେ ହଜିଯାଇ ପାରେ ।

ଗଲାକାଳର କଥା । ବାଘର ହେଣ୍ଟାଳ, ହାତୀର ଗର୍ଜନ ବଦଳରେ ସେଠି ଶୁଭିଲା ନିହାଣ ଓ ମୁଗରର ଠକ୍ ଠକ୍ ଆବାଜ । ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିବା କାନକୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଟିକେ ଅଡୁଆ ଲାଗିଲା । ଅନବରତ ଶୁଭୁଥିବା ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ତାଳରେ ଯେ ବିରାଟ ପଥର ଖଣ୍ଡମାନ ନୃତ୍ୟ କରି କରି ତଳକୁ ଖସି ଆସୁଛନ୍ତି ପ୍ରଥମେ କିଏ ଜାଣିଥିଲା ।

ନିହାଣ ଓ ମୁଗରର କାମ ସରିଆସିଲା । ପଥରର ନାଚ ସରିଗଲା । ଉଦ୍ଧତ ବିଶୃଙ୍ଖଳ ପଥରପୁଞ୍ଜ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସଜେଇ ହୋଇଗଲେ ବାଘ ହାତୀ ଜଙ୍ଗଲର ଆହୁରି ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ । କଳିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପୀର କଳାର ନିପୁଣତା ଖଣ୍ଡଗିରି ଉଦୟଗିରିରେ ଦେଖାଦେଲା ।

ଗେରୁ ବସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ସେଠି ବୁଲବୁଲ କଲେ କେତେଜଣ ମଣିଷ । ସେମାନେ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ମଣିଷଠାରୁ ବହୁତ ଉଚ୍ଚରେ । ଜନବସତି ଠାରୁ ଏତେ ଦୂରରେ ନିଜର ଧର୍ମସ୍ଥାନ କାହିଁକି ଖୋଲିଛନ୍ତି ବୋଲି ପଚାରିଥିଲେ ସେମାନେ । ଉତ୍ତର ଦେଇଥାନ୍ତେ କେବଳ ଜନବସତି ଠାରୁ ସେମାନେ ଦୂରରେ ନାହାନ୍ତି । ମର ସଂସାରର ବିଳାସ, ବେସନ, ଇର୍ଷା, ଦ୍ୱେଷ ସବୁରି-ଠାରୁ ସେମାନେ ଦୂରରେ ।

ଅଜି ପଚାରିବାକୁ କେହି ଜଣେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ସେଠି କେହି ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ରାସ୍ତାରେ ଆଗେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଠିକ୍ ରାସ୍ତାରେ ଯାତ୍ରା କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଭୁଲ ରାସ୍ତାର ଯାତ୍ରୀ ହୋଇଛନ୍ତି ବାଟ ଶେଷ ହେଲାବେଳକୁ ଜାଣିଥିବେ । ସମସ୍ତେ ହଜି ଯାଇଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ-ମାନେ ମଧ୍ୟ ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ନାମ ଶୁଣି ଭୟରେ ଥରି ଉଠିଥିଲେ । ସେମାନେ ତାରି ମାଧ୍ୟମରେ ମୃତ୍ୟୁ ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ଖାଲି ପଡ଼ିଛି । ସବୁଠି ଅହିଂସା ଓ ଶାନ୍ତିର ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ଘୁରି ବୁଲୁଛି । ସେଥିପାଇଁ ହାତୀ ଗୁମ୍ଫା ଓ ବାଘ ଗୁମ୍ଫାରେ ଶିଆଳ, କୁକୁର, ବିଲେଇ ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଛନ୍ତି । କେବେ ଯଦି କେଉଁ ଉଦ୍ଧତ ବାଘ ଏକଥା ସହ୍ୟ କରି ନ ପାରି ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚମକି ଆସେ ଖଣ୍ଡଗିରିର ଲଗ୍ନ ମହାବୀର ଜୈନଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତୀ ଦେଖି ସେ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଯାଏ । ତାପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ।

ଗାଡ଼ିର ଯାତ୍ରା ଶେଷ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ଏଣିକି ଫେରିବ । ଆଗକୁ ଯିବାର ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ଗାଡ଼ି ଭିତରୁ ଓହ୍ଲାଇ

ଆସିଲି । ପୁରୀ ଷ୍ଟେସନ ପ୍ଲାଟ ଫର୍ମ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ଭାବିଲି କେଉଁ ଧର୍ମଶାଳାକୁ ଗଲେ ସୁବିଧା ହେବ ।

ସହପାଠୀ କଲ୍ୟାଣକୁ ହଠାତ୍‌ରେ ଦେଖାହେଲା । ସେ ଲୁଣ୍ଠିର ଚକେଇ ପଚାରିଲା "କିରେ କୁମାର କୁଆଡ଼େ ଆସିଛୁ ।"

"ଆସିଛି ଟିକେ କାମ ଅଛି ।"

"ରହିବୁ କେଉଁଠି ? କିଏ ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ ଅଛି ।"

"ନାଁ, ଦେଖିବା ଧର୍ମଶାଳା ଅଛି । ଦୁଇ ତିନିଦିନ ଭିତରେ କାମ ସରିଯିବ ।"

"ତେବେ ଚାଲ ମୋ ମେସକୁ । କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନି । ଯାହା ଖୋଜିବୁ ତା ପାଇବୁ ।"

ସେ ମୋତେ ବାଧ୍ୟ କରି ତା ମେସକୁ ନେଇଗଲା । ଦି ପହର ଯାକ ପଢ଼ିଲା ବେଳର କେତେ କଥା ପଡ଼ିଲା । କ୍ଲାସରେ କିଏ କିଏ ମଜା କରୁଥିଲେ । ସାଙ୍ଗମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଅଣ କରୁଛନ୍ତି । ସାଙ୍ଗ ଝିଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଏ କେଉଁଠି । ବହୁତ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଲା । ଛେପ ପକାଇବାକୁ ଯାଇ ଝରକା ଖୋଲିଲା ବେଳକୁ ସେ ମନା କରି କହିଲା, "ନାଇଁ, ଏପାଖ ଝରକା ବାଟେ ଫିଙ୍କ ।"

ଛେପ ଫିଙ୍କେଇ ଦେଇ ଆସି ବସୁ ବସୁ ପଚାରିଲି "କାହିଁକି ସେ କଡ଼ରେ କଣକି ?"

"ସେ ପାଖରେ ଜଣେ ଭଦ୍ର ମହିଳା ରୁହନ୍ତି ।"

"ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀଙ୍କ ନାମ ଆଗ ରହି ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ନାମ ପଛରେ ରହିଲ ପରି କଣ ତୁ କହୁଛୁ । ଭଦ୍ରଲୋକ କହିଥିଲେ କଅଣ କ୍ଷତି ହୋଇଥାନ୍ତା ।"

"ଯେ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭଦ୍ରଲୋକ କେହି ନାହାନ୍ତି । ସେ ଜଣେ ନିଷ୍ଠିତ ଭଦ୍ରମହିଳା ଯେ ରୂପ ନେଇ ଭଦ୍ରଲୋକ ଖୋଜନ୍ତି ଓ ଯାହାକୁ ଭଦ୍ରଲୋକ ମନବ୍ୟାଗ ଖାଲକରି ପାଆନ୍ତି । ସେ ଯେତେବେଳେ ନୂଆ ଆସି ସୂରାଟରେ ପହଞ୍ଚି ତା ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭକଲା ସହରର ତମାମ ଚହଳ ପଡ଼ିଗଲା । ସ୍ଥାନ୍ତ ସେ ବାଜେ କଥାରୁ କଅଣ ମିଳୁଛି । ମୁଁ ଟିକେ ବାହାରୁ କାମସାରି ଆସୁଛି । ତୁ ଶୋଇଥା ।

ସେ ଚାଲିଗଲା । ଶୀତଳ ହୋଇ ଆସୁଥିବା ରକ୍ତ ଟିକେ ଟାହିଁକି ଈଷୁମ ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ଶୋଇ ପଡିଥିବା ଗୋଟିଏ ଲାଳସା ଉଠିବାର ଉପକ୍ରମ କରି ଛଡ଼ପୋଡ଼ ହେଲା । ମଦ, ସିଗାରେଟ ଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଚାଲି ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହଠାତ୍ ସେ ସବୁକୁ ନିକଟରେ ପାଇଲେ କଣ୍ଠନଳୀ ଯେମିତି ଗଲୁକରେ । ଆଦିମ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଆଦିମ ଲାଳସା ନେଇ ଝରକାଟା ଖୋଲିଦେଲା...

"...କୁମାରକୁ ମୁଁ ଆଜି ପାଇଲିନି । ସେ ଯେମିତି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ଚାଲିଗଲା । ଏତେବଡ଼ ଦୁନିଆଁରେ ଗୋଟିଏ କୁମାରଟିକୁ ଖୋଜି ବାହାରି କରିବା କଷ୍ଟକର ଜାଣିଥିଲେ ମୁଁ ସେଦିନ ତାକୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ି ନ ଥାନ୍ତି ।

ତିନିଦିନ ଉପବାସରେ ମୁ ଯେତେବେଳେ ଆସି ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିଲି କୁମାର ଅପେକ୍ଷା ଖାଦ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ ମୋ ପକ୍ଷରେ ବେଶୀ ଥିଲା । ପ୍ଲାଟଫର୍ମରୁ ବାହାରି ରାସ୍ତାକଡ଼ ବରଗଛ ମୂଳେଥିବା ଛୋଟିଆ ବରା ପିଆଜି ଦୋକାନ ଭିତରକୁ ଗଲି । ଦୋକାନରେ ସେ ଏକା । ଛଣା ହୋଇଥିବା ପିଆଜି ଅପେକ୍ଷା ମୁହଁଟା ତାର ଆହୁରି ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା । ତେଲ କଡ଼େଇର ରଙ୍ଗ ଠାରୁ ଆହୁରି ଅନ୍ଧାର । ସିଙ୍ଗଡ଼ାର କଣ ପରି ଦାନ୍ତ ଗୁଡ଼ାକ ଓଠ ଟପି ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଛି । ଲୋକଟା ଦେଖିବାକୁ କି କଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଅବସ୍ଥା ଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ତା ସହିତ ଦୁଇ ତିନି ମାସ ସଂସାର କରିବାକୁ ମୋତେ ପଡ଼ିଲା ।

ତା ସହିତ ସଂସାର ବାନ୍ଧିବା ସମୟର କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ଘଟଣା । ମୋର ମନେ ନାହିଁ । ତେବେ ମୋର ମନେ ଅଛି ତା ସହିତ ପ୍ରଥମ ରାତିର ପ୍ରଥମ ମିଳନ···

ଦୋକାନ ଠାରୁ ତା ଘର ଅଳ୍ପ ବାଟ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଦୋକାନକୁ ନ ଯାଇ ସେ ରୋଷେଇ କରି ବସିଲା । ମୋ ମନର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁଁ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିଲିନି । ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ସେ ମୋତେ ତା ବାପ ଅଜା ଅମଳର ଖଟଟି ଦେଖାଇ ଦେଲା ଶୋଇବାକୁ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଆଖିପତା ଉଠେଇ ବୁଝିଲା-ବେଳକୁ ଦେଖିଲି । ସେ ଘର ଚଟାଣ ଉପରେ ତା ପାଇଁ ବିଛଣା କରୁଛି ।

ହଠାତ୍ କାହିଁକି ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଖଟ ଉପରେ ଆଉ କାହାର ଦୁର୍ବଳ ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ ବୋହୁଛି ମୁଁ ବେଶ୍ ଜାଣି ପାରିଲି ।

ତା ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସରେ ସ୍ଥିରତା ନ ଥିଲା । ମୋତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବାର ସାହସ ନଥିଲା । ତଥାପି ତା ପ୍ରତି ମୋର ଦୟା ହେଲା । ଠିକ୍ ଦୟା ବୋଲି ମୁଁ କହି ପାରୁନି କାରଣ ମୋର ସେତେବେଳେ କିଛି କରିବାର ନଥିଲା ।

ମୁଁ ଲୋକଟାର କୁତ୍ସିତ ରୂପ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲିନି ରାତିର ଅନ୍ଧାରରେ ତାର ରୂପ ହଜି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ହଜେଇ ଦେଇଥିଲା । କୁମାର ପରି ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନୀୟତା । ତାର ଦୁର୍ବଳ ଆଲିଙ୍ଗନରେ ମୋ ଦେହର ଆଳସ୍ୟ କଟିଯାଇଥିଲା ।

ଆଲୁଅ ମୋ ପକ୍ଷେ ବଡ଼ ଅସହ୍ୟ । ମୁଁ ଅନ୍ଧାରକୁ ଝୁରିହେଲି । ଆଲୁଅରେ ତା ରୂପ ଦେଖିପକେଇଲେ ମୋ ଦେହ ଶୀତେଇ ଉଠୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ମୋତେ ଆଲୁଅ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ପଞ୍ଜୁରି ଭିତରେ ଶାରୀର ଭାବନା ସବୁବେଳେ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଖେଳିଲା ।

ଦେଖା ଗୋରା ନ ହେଲେ ବି କଳା କହି ହେବନି । ବେଶ୍ ହୃଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟ । ସବୁବେଳେ ସେ ଆସେ ମୋର ସେତେବେଳର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଖକୁ । ତା ବିଷୟରେ ମୁଁ ଏତିକି ଜାଣିଥିଲି ଯେ ସେ ମୋ ସ୍ୱାମୀ-ଙ୍କର ଜଣେ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ।

ଅସ୍ଥାୟୀ ସଂସାରରୁ ମୁଁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ି ବାହାରି ଆସିଲି । ପୂର୍ବ ବନ୍ଧୁ ଜଣଙ୍କ ପ୍ରରୋଚନାରେ ହେଉ କିମ୍ବା ମୋ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ହେଉ କଟକରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲୁ । ସେ ଲୋକଟା ଆଗରୁ ଘର ଯୋଗାଡ଼ କରିଥିଲା । ମୁଁ ଭାବିଲି ସୁଖରେ ହେଉ ଦୁଃଖରେ ହେଉ ଏଠାରେ

ସମ୍ଭବତ ଜୀବନଟା କଟେଇ ଦେବ । ଗୋଡ଼ କାଟି ଆଉ କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ।

ମୋର ମନ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ରାତିର ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ବଦଳିଗଲା । ଲୋକଟା ମୋତେ ତା ନିଜ ପାଇଁ ଆଣି ନଥିଲା । ସେ ଆଣିଥିଲା ତାର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ସେଦିନ ରାତିରେ ମୋର ଆଜି ଭଲଭାବେ ମନେ ନାହିଁ । ସେମାନେ କେତେଜଣ ଥିଲେ । ଉପଭୋଗ୍ୟ ବସ୍ତୁଟିକୁ ଆସନ୍ତା ରାତିରେ ଉପଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବାହାରି ଚାଲିଗଲେ ମୁଁ ବାହାରି ଆସିବାର ଉପାୟ ଖୋଜିଲି ।

ସୁବିଧା ଦେଖି ବାହାରି ଆସିଲି । ରିକସାଟିଏ କରି ଆସି ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ପାଖରେ ପଇସା ନ ଥିଲା । ହାତରୁ ମୁଦିଟି ଓହ୍ଲେଇ ରିକ୍ସା-ବାଲାଟିକୁ ଦେଲି । ସେ କିନ୍ତୁ ମୁଦିଟି ନେବାକୁ ନାରାଜ । ପାଟି ତୁଣ୍ଡ ଆରମ୍ଭ କଲା । ମୋତେ ଘୋର ଲାଜ ମାଡ଼ୁଥାଏ । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଜଣେ ବୁଢ଼ୀ ଠିଆ ହୋଇ ଏ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ବୋଧେ ସେ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସି ରିକ୍ସା ବାଲାର ପଇସା ପରୁର ଦେଇଦେଲା । ସେ ବୁଢ଼ୀ ଯଦି ଆସିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥାନ୍ତା । କିମ୍ବା ଆସି ନ ଥାନ୍ତା ମୁଁ ବୋଧେ ରିକ୍ସା ବାଲା ପାଖରେ ତା ଘରଣୀ ସାଜି ତାର ଘରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ବୁଢ଼ୀ ସାଙ୍ଗରେ ଆସି ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ସେ ମୋତେ ତା ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ଭଙ୍ଗା ଚାଳ ଛପର ଖଣ୍ଡେ । ବୁଢ଼ୀର ଆଦେଶ ଆଉ ଉପଦେଶରେ ମୁଁ ମୋର ରୂପର ପସରା ମେଲି ଦେଲି । ଦଦରା ଛପର ଉପରେ କୋଠା ତୋଳା ହେଲା । ବୁଢ଼ୀ ଦିନେ ହଠାତ୍

ମରିଗଲା । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ମୋର କ୍ଷତି ହୋଇନି । ସତ କହୁଛି ନନା ତୁମ କଥା କୁମାର କଥା ମୋର ମନେ ନାହିଁ ।"

ସେ ଚୁପ୍ ହୋଇଗଲା । ମୋ ରକ୍ତରେ କିନ୍ତୁ ବଇଶାଖୀର ଝାଞ୍ଜି । ପାଟିରୁ ମୋର ବାହାରି ପଡ଼ିଲା, "ତା ପରେ...?"

ପାଟି ଶୁଣି ସେମାନେ ମୋ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଦେଲେ . ଚିହ୍ନିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଭୁଲ ହୋଇ ନ ଥିବ । ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ତାଙ୍କର କାହାରି ସାହସ ନଥିଲା । ଅର୍ଦ୍ଧନଗ୍ନ ରକ୍ତ ମାଂସକୁ ନେଇ ଦୁଇଜଣ ଯାକ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ।

ଅର୍ଦ୍ଧ ସମୟ ଧରି ସେମାନଙ୍କ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣିବା ପରେ ମୁଁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନି ପାରିଥିଲି । ଗୁମେଲା ଆଉ ଅଟଳବାବୁ । ମଣିଷ ଶରୀରରେ ବିର୍ ବହାର କୁକୁର ଦେଖିବା ଯୋଗରୁ ସଦ୍ୟ ଧକ୍କା ଦୁଏ ଆଇନ ହାତରୁ ଖସି ଯିବା ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କୁ ପାଖରେ ବସେଇ ନୂଆ ଗାଡ଼ି ଚାଳକ ଗାଡ଼ି ଚଳେଇଲା ପରି ଅଟଳବାବୁ ମେତେ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ନିଜର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେବେ । ଗୁମେଲା ଠାରୁ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୃପ୍ତି ପାଉ ନ ଥିଲି । କାରଣ ଅଟଳ-ବାବୁ ସେ ଦିନ ପାଖରୁ ଲୁଚେଇ କରି ମଦ ପିଇ ଦେଇଥିଲେ । କେତେ ସମସ୍ୟା ଆଜି ଝଟକେ ମଧ୍ୟରେ ସମାଧାନ ହୋଇଗଲା ।

ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ପାଟିରେ ମୁଁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି, "ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ ଅଟଳବାବୁ । ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ଆମେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ନାଆରେ ବସି ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ଯାଉଚେ । ଆପଣ ବଢ଼େଇ ଦେଇଥିବା ଗଞ୍ଜେଇ ଭର୍ତ୍ତି ଚିଲମ ମୋ ବାଟ ଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରିଗଲା ବେଳକୁ ସେଥିରେ

ଗଞ୍ଜରେ ଅଛି ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇଟା ଜାଣି ପାରିବେ । ମୁଁ ଜାଣେ ଆପଣ ମୋତେ ଆଉ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବେନି । ଯେତିକି ମୋ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । କଳାଠାରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଥିବା ମଦପାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କୁ ଫେରେଇ ଦେଇଗଲି, ତୃଟମରୁ ସେଇଟା ଅପଣଙ୍କର ପାମ୍ୟୁ ଟାଣ ଜାଣିଥିଲେ ମୁଁ ସେଥିରେ ମୁହଁ ଲୁଚେଇ ଅଇଁଠା କରି ନ ଥାନ୍ତି । ତେବେ ନିଜେ କହିବା ଅନୁସାରେ ଆପଣ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟେ ମଦ ଭାଟିର ମାଲିକ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବେ ଭାଟି ଭିତରେ ଉଚିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଖୁବ୍ କମ ଲୋକ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ମୋର ଆଉ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । ତେବେ ବିଚାର କରିବେ କିଏ କାହା ପାଇଁ ଧୂମକେତୁ ।”

ସେଠି ଆଉ ଟିକିଏ ପାଇଁ ରହିବାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ମୋର ନଥିଲା । ପୁରୀ—ଆସନ୍‌ସୋଲ ଗାଡ଼ିରେ 'କଟକ ଗୁଳା ଆସିଲି । କ୍ରସିଂ ପାଇଁ ହାଉଡ଼ା-ପୁରୀ-ଏକ୍ସ ପ୍ରେସ୍ ଠିଆ ହୋଇଛି । ବାଟରେ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଜଣଙ୍କୁ ପଚାରିଲି । ମୋ ଜୀବନ ରାସ୍ତାରେ ଦୌଡ଼ିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଦୌଡ଼ାଳୀ ଠିକ୍ କରି ଦେଇ ପାରିବେ କି ନା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର, 'କୁମାର ବହୁତ ଡେରିରେ କହିଲ ।'

ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭିତରୁ ବାହାରି ରାସ୍ତାରେ ପାଦଦେଲି । କଟକ ସହର । ଏଇଠି ଜନ୍ମ ହେଇ ଏଇଠି ମରିଯିବି । ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଚାର କସି କାମର ଦୋକାନ ଗୁରମିନାର ସିଗାରେଟର ସାଇନ ବୋର୍ଡ । ମଦ ଦୋକାନରେ ଆଲୁଅ ଲଗିଲଣି । ମୋ ପାଇଁ ରାସ୍ତା ସରିଗଲା ।

ଘର କବାଟ ଖୋଲିଲି । ଏଇ ଗୋଟାକ ମୋ ଘର । ବାପା ଏଇଠି ମଲେ । ମୋ ବୋଉ ମୋ କଥା ଭାବି ଭାବି ଏଇଠି

ମରିଗଲା । ମୁଁ ବି ମରିବି । ସବୁ ଆଶାର ଚିତା ଜଳି ଯାଇଛି । ବାହାରକୁ ଅନେଇ ହେଉନି । ଚାରିଆଡ଼େ ମରୁଭୂମି । ସବୁଠି ମୃଗତୃଷ୍ଣା । 'ସବୁବେଳେ ମରୁଝଡ଼ର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି !

ମରୁକନ୍ୟା ମୋର ହଜିଗଲା । ମୋର ସେଥିରେ ଆଉ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଏଇ ବିରାଟ ମରୁ ଭୂମିରେ ଏଇ ଖଜୁରୀ ଗଛର ଛାଇତଳେ ମୁଁ ବେଶ୍ ଶାନ୍ତିପାଏ । ମରୁଦ୍ୟାନରେ ଖଜୁରୀ ବଣ ଆଉ ମରୁ ଝରର ପାଣି ତଳେ ମୋ ମନର କ୍ଷୁଧା ତୃଷ୍ଣା ଭୁଲେଇ ଦିଅନ୍ତି ।

କଣ୍ଠରେ ଝୁଲୁଛି ଓମର ଖାୟାମଙ୍କ ଛବି । ଓଠରେ ସୁରା, ଛାତିରେ ନାରୀ । ଆଉ ହାତରେ କବିତା ପଙ୍କ୍ତି ।

ସିଲଦିଆ ରମ୍ ବୋତଲଟିକୁ ଖୋଲି ମୁହଁରେ ଲଗେଇ ଦେଲି । ତଣ୍ଟି ପାଖରେ ଗଲା କାଲକୁ ହଜମ କରିବାର ହାଲୁଟି ।

ଛବିକୁ ଚାହିଁଲି । ସେ ଜଣେ ମଦୁଆ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବହିଟି ପାଖରେ ମୁଁ ବି ଜଣେ ମଦୁଆ ବସିଛି । ତେବେ ଆମ ଭିତରେ ତଫାତ୍ କଅଣ···???

—*—★—*

ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କରେ

* ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର
* ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ରାୟସିଂହ
* ଅଧ୍ୟାପିକା ଷୈରେନ୍ଦ୍ରୀ ପରିଜା
* ଅଧ୍ୟାପକ ସୌଭାଗ୍ୟ କୁମାର ମିଶ୍ର
* ଶ୍ରୀ ଫକୁର ନନ୍ଦ
* ଅଧ୍ୟାପକ ଜୀତେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
* ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିଭା ମଞ୍ଜରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ
* ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଟ୍ଟନାୟକ
* କାହ୍ନୁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
* ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରମୁଖ ଲେଖକଙ୍କର ବାସ୍ତବ ଧର୍ମୀ ପ୍ରଗତିଶୀଳ, ପରୀକ୍ଷା ମୂଳକ ଉପନ୍ୟାସ ମାନ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।

ଆହତ ସଙ୍ଗୀତର ସ୍ୱର

—ପଳାତକ

ଏଇ କେତେ ଦିନ ହେଲା ନିଖିଳେଶ କେମିତି ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ ଅନେକ ସମୟରେ ବି କବି ସ୍ୱଭାପନ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ନିଖିଳେଶଙ୍କର ଏଭଳି ଏକ ଅସାଧାରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାଲାଗି ଅନେକ ଉପାଦାନ ଯୋଗାଡ଼ ଥିଲା । ହଠାତ୍ ଦାର୍ଜିଲିଂରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫ୍ଲାଇ କରି ଆସିବା ପରେ ନିଖିଳେଶ ଘୋର ଅନ୍ଧାରରୁ ଆଲୋକକୁ ଆସିବା ପରି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଏତେଦିନ ଧରି ସେ ଯେମିତି ପ୍ରଚୁର ତମସାଚ୍ଛନ୍ନ ଏକ ଗୁମ୍ଫା ବା ଜେଲ ଭିତରେ ଥିଲେ । ଦାର୍ଜିଲିଂର ସେଇ ବରଫାଚ୍ଛନ୍ନ ପର୍ବତ, ଶୃଙ୍ଗ, ଡେଙ୍ଗା ପାଇନ ଗଛମାନ ଏବଂ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଭେଳା ବାନ୍ଧି ବୁଲୁଥିବା ଦଳଦଳ ମେଘ ମାନଙ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ପରିବେଶ ଯେମିତି ଯଥେଷ୍ଟ ଚମତ୍କାର ଓ ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ ।

ମାମାର ହାତ ଧରି ଖଣ୍ଡଗିରିର ପାହାଡ଼ ଉଠୁ ଉଠୁ ନିଖିଳେଶ ଭାବୁଥିଲେ, "ମାମା 'ଖଣ୍ଡଗିରି କେତେ ଚମତ୍କାର । ଏଠି ପ୍ରତିଟି ପଥରରେ ଯେମିତି ପ୍ରାଣର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ଏଠି ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦରେ ଯେମିତି ଜୀବନର ସଙ୍ଗୀତ ଅଛି ! ମୋ'ର ମନେ ହୁଏ ପୃଥିବୀର ସବୁସ୍ଥାନ ଅପେକ୍ଷା ଏଠି ଅଛି ଯଥେଷ୍ଟ ଶାନ୍ତି ।"

ମାମା ମନେ ମନେ ନିଖିଳେଶଙ୍କ କଥାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରୁଥିଲା । କ'ଣ ହୋଇଛି ନିଖିଳେଶଙ୍କର ? ନିଖିଳେଶଙ୍କର ଏଭଳି ଅସାଧାରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାକୁ କେମିତି ଖାପଛଡ଼ା ଲାଗୁଥିଲା । ମେସିନ ଦେହରେ ପ୍ରାଣର ସଞ୍ଚାର ପରି ନିଖିଳେଶଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଥିଲା ।

ନିଖିଳେଶ ତା' ହାତଟାକୁ ଧରି ଟାଣିନେଇ ଗଛମୂଳ ତଳେ ଗୋଟାଏ ପଥର ଉପରେ ବସାଇଲେ ଓ ନିଜେ ତା' ଦେହକୁ ଦେହ ଲଗାଇ ବସିଲେ । ଏଇ ପଥର ଉପରେ ଅମିତାଭ ଦିନେ ମାମା ନିକଟରେ ଠିକ୍ ଏମିତି ବସିଥିଲେ । ହେଲେ ଅମିତାଭ ଆଜି ନାହାନ୍ତି । ସବୁ କିଛି ଅତୀତ । ଅମିତାଭ ସେଇ ଅଦ୍ଭୁତ ଅମିତାଭ ବିଚରା ମରି ଗଲେଣି । ତାଙ୍କ ମରିବା ଖବର ଏଇ ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ମାମା ଖବର କାଗଜରୁ ପଢ଼ିଥିଲା । ଅମିତାଭଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଆକସ୍ମିକ । ହଠାତ୍ ହୃଦଯନ୍ତ୍ରର ପ୍ରକ୍ରିୟା ବନ୍ଦହୋଇ ଅମିତାଭ ମରିଗଲେ ।

ଅମିତାଭ । ସେଇ ବିଚିତ୍ର ଅମିତାଭ । ସେ ଅଦ୍ଭୁତ ଅମିତାଭଙ୍କର ହସ ହସ ମୁହଁଟା ସବୁଦିନ ଲାଗି ଲୁଚିଗଲା । ଅମିତାଭଙ୍କ ଶରୀରଟା ପାଉଁଶ ହୋଇ କେଉଁ ମଶାଣିର ମାଟିରେ ମିଶିଯିବଣି । ତଥାପି ଅମିତାଭ ଆଜି ମାମାର ମନ ଭିତରେ କାୟା ବିସ୍ତାର କଲେ ।

ଅମିତାଭର ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ପଢ଼ି ମାମା ଅନେକ କାନ୍ଦିଥିଲା । ନିଖିଳେଶ ସେଦିନ ମିଲଟାରି ବାରରେ ପ୍ରଚୁର ମଦ ପିଇ ରାତି ଅଧରେ ଟଳି ଟଳି ଘରକୁ ଆସି ସବୁଦିନ ପରି ଡାର୍ଲିଂ ଡାର୍ଲିଂ ବୋଲି ମାମା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବେଜାଏ ଚିତ୍କାର କରିଥିଲେ । ତକିଆରେ ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜି ମାମା କାନ୍ଦୁଥିଲା । ତା କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ ହେଉନି । ନିଖିଳେଶ

ମାମାର କାନ୍ଦକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ନ ଦେଇ ପ୍ରଚୁର ବିରକ୍ତି ମିଶା ସ୍ୱରରେ ଇଣ୍ଡି ଆନ୍ ଓଇମାନ ଆରଲିଇକ୍ ହେଲ ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରି ବିଛଣା ଉପରେ ଦୁଲ କରି ପଡ଼ି ଶୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ନିଖିଳେଶଙ୍କୁ ବିଭାହେବା ପରେ ତାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ମାମା ବୋଧେ ସେଦିନ ପ୍ରଥମ ଥର ଲାଗି କାନ୍ଦିଥିଲା । ହେଲେ ମିଲେଟାରୀ ଇଞ୍ଜି-ନିୟରର ନିଖିଳେଶ ମାମାର କାଳ ପ୍ରତି ଏତେଟିକେ ବି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ନ ଥିଲେ ।

ମାତ୍ର ଅମିତାଭ । ଯେଉଁ ଅମିତାଭଙ୍କ ପାଇଁ ମାମା ସେଦିନ କାନ୍ଦୁଥିଲା, ସେହି ମାମା ଆଖିରେ ବିନ୍ଦୁଏ ଲୁହ ସହ୍ୟ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲେ ।

ଅମିତାଭ ପାଗଳ ହେବାର ଅଳ୍ପ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସେଦିନ ମାମା ଅମିତାଭଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲା, ଅମିତାଭ ତମର ପ୍ରତିଟି କଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କେତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସତେ ? ତମେ କହ ଯେ ତମର ଓ ମୋର ଭଲ ପାଇବାଟା ଦେହାତୀତ । ହେଲେ ଦେହକୁ ବାଦ ଦେଇ କିଏ କେବେ କାହାକୁ ଭଲ ପାଇପାରେ ?

ଅମିତାଭ ସେଦିନ ସଶବ୍ଦ ହସିଥିଲେ । ହସିହସି କହିଥିଲେ, "ମାମା···ଆମ ଭଲପାଇବାଟା ଦେହାତୀତ ନିଶ୍ଚୟ । ଏଠି ସ୍ୱାର୍ଥ-ନାହିଁ କାମନା ନାହିଁ । ଅଛି କେବଳ ଭଲ ପାଇବାର ଗୋଟାଏ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପାଗଳାମି । ତେଣୁ ଆମର ଭଲ ପାଇବାଟା ନିହାତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ଦେହାତୀତ ।"

ଅମିତାଭଙ୍କ କଥାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ମାମା ହଠାତ କମିତ ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅମିତାଭ କେଡ଼େ ବିଚିତ୍ର ସତେ । ତା ପରେ ମାମା ଅମିତାଭଙ୍କ ଛାତିରେ ମୁଣ୍ଡ ଅଉଜାଇ ସୁକୁ ସୁକୁ

ହୋଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଥିଲା, ଅମିତାଭ ! ତମେ ମତେ ସବୁଦିନ ଏମିତି ଭଲ ପାଉଥିବତ ?''

ମାମା ଆଖିର ଲୁହ ଦେଖି ଅମିତାଭ ଯଥେଷ୍ଟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ମାମା ଆଖିର ଲୁହ ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ପୋଛି ଦେଇ ଦେଇ କହୁଥିଲେ, "ମାମା ତୁ କ'ଣ ଏବେବି ଏ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନୋହୁ ?"

ମାମା କିଛି କହି ନ ଥିଲା । ସେ ଅମିତାଭଙ୍କ ଗୁଣ୍ଡିରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ମୁହଁକୁ ଗୁଞ୍ଜି ଚୁପ୍ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଅମିତାଭ କହିଥିଲେ, "ମାମା, ମୁଁ ସବୁ କିଛି ସହ୍ୟ କରି ପାରେ । ହେଲେ ତୋ' ଆଖିର ବିନ୍ଦୁ ଏ ଲୁହ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଅକ୍ଷମ ଯେମିତି ।''

ମାମା କିଛି ନ କହି ସିମିତି ଚୁପ୍ ରହିଥିଲା ।

ନିଖିଳେଶ ଆଜି ଅମିତାଭଙ୍କ ଭିତରେ କେତେ ତଫାତ ସତେ । ମାମାର ଲୁହରେ ତକିଆଟା ଭିଜି ଯାଇଥିଲା । ସେ ଫୁଲି ଫୁଲି କାନ୍ଦୁଥିଲା । ତଥାପି ନିଖିଳେଶ ଏଥିରେ ସାମାନ୍ୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କିମ୍ବା ତା କାନ୍ଦିବାର କାରଣ ପଚାରି ନଥିଲେ ।

ନିଖିଳେଶ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ମେସିନ ।

ନିଖିଳେଶ ଯଦି ସେ ଦିନ ମାମାକୁ ତା' କାନ୍ଦିବାର କାରଣ ପଚାରି ଥାଆନ୍ତେ ତେବେ ସେ କି ଉତ୍ତର ଦେଇ ଥାନ୍ତା ।

ସେ ହୁଏତ ଅମିତାଭଙ୍କ କଥା ସେଦିନ ନିଖିଳେଶଙ୍କୁ କହି ଥାଆନ୍ତା । ସେଇ ବିଚିତ୍ର ଅମିତାଭ । ସେଇ ପାଗଳ ଅମିତାଭ । ସେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅମିତାଭର କାହାଣୀ ।

ନିଖିଳେଶଙ୍କ ହୃଦୟ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ନୁହେ । ତେଣୁ ସେ ମାମାଙ୍କୁ ଆଦୌ ଭୁଲ ବୁଝି ନଥାନ୍ତେ । ଭୁଲ୍ ବୁଝିବା ଲାଗି କଣ ବା କାରଣ ଅଛି ? ନିଖିଳେଶଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ମାମା ତାଙ୍କର ମଦ୍ୟପାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିନି । ତେଣୁ ନିଖିଳେଶ ତାକୁ ଭୁଲ ବୁଝିବା ଲାଗି କିଛିଟା କାରଣ ନାହିଁ ।

ଭୁଲ ବୁଝିବା ଠିକ ବୁଝିବା ଦୂରେ ଥାଉ ନିଖିଳେଶ ତା' ସେଦିନ ମାମାର କାନ୍ଦିବା ଉପରେ ଆଦୌ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ନଥିଲେ । ସେ ତାକୁ କିଛିଟା ପଚାରିଥିଲେ ସିନା ମାମା ତାଙ୍କୁ ଅମିତାଭଙ୍କ କଥା କହି ଥାଆନ୍ତା । ମାତ୍ର ପ୍ରଚୁର ମଦ୍ୟପାନ ପରେ ସମସ୍ତ ବାହ୍ୟଜ୍ଞାନ ହରାଇ ଥିବା ନିଖିଳେଶ ବିଛଣା ଉପରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ସଶବ୍ଦରେ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ଖଣ୍ଡଗିରିର ଏହି ପଥର ଉପରେ ମାମା ଦିନେ ଅମିତାଭ ନିକଟରେ ବସିଥିଲା । ସେ ଦିନ ଅମିତାଭଙ୍କୁ କହିଥିଲା, "ଅମିତାଭ ଆଜିର ସ୍ମୃତି କଣ ସବୁଦିନ ତମର ମନରେ ରହିବ ? ତମେ ବିଭା ହେବା ପରେ ମତେ ଭୁଲି ଯିବନିତ ?"

ଅମିତାଭ ହସିଥିଲେ । ହସିଲେ ଅମିତାଭ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ଦେଖା ଯାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଈଷତ୍ ଚଳ ଆଖି ଦୁଇଟା ଅଧିକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠେ । ସେ ହସି ହସି କହି ଥିଲେ, "ମାମା; ମୋ' ହୃଦୟରେ ସେଉଁଠି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ତା' ସବୁଦିନ ସିମିତି ରହିବ । ପରେ ମୁଁ କେବେ ଯଦି ଏଠାକୁ ଆସେ ତେବେ ଏଇ ଗଛ ପତ୍ର, ଏଇ ପଥର ଦେହରେ ତୋର ଉପସ୍ଥିତି ଉପଲବ୍ଧି କରିବି ସିନା । ଆଜି କାହାର ଉପସ୍ଥିତିରେ ତୋତେ ମନଭିତରୁ ବାହାର କରି ଦେଇ ପାରିବନି ।"

ସେ ସବୁ ଅତୀତ । ଅମିତାଭ ଆଜ ନାହାନ୍ତି । ସେ ସେଇ ସୁଦୂର ପ୍ରସାରି ଅତୀତ ଭିତରେ ହଜି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଖୋଜି ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ । ତାଙ୍କୁ ଖୋଜି ବସିଲେ କେବଳ ଗଦା ଗଦା ସ୍ମୃତି ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ମିଳେନି । ମିଳିବନି ମଧ୍ୟ । ପାଗଳ ଅମିତାଭ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭକରି ଫେରିବାର ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ମରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଅମିତାଭ କଣ ସତରେ ମରି ଯାଇଛନ୍ତି ? ମାମା ନିଜ ମନକୁ ପଚାରିଲା । ନା ଅମିତାଭ ମରି ନ ପାରନ୍ତି । ମାମାର ସେଇ ବିଚିତ୍ର ଅମିତାଭ ମରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ମାମାର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଅନେକ ଦିନ ତଳେ ଥରେ ଅମିତାଭଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରାଇ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରାଇ ଥଟ୍ଟାରେ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲା । ଅମିତାଭ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭୁଲି ଯିବାକୁ ଚାହେଁ । କମିତି ଭୁଲିବି କହିତ ।

ଅମିତାଭ ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବପ୍ରବଣ । ମାମାର ଥଟ୍ଟାଟାକୁ ସେଦିନ ସେ ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ନେଇ ଲେଖିଥିଲେ, ମାମା; ତୁ ଭାବି ନେବୁ ଯେ ଆଜି ଅମିତାଭ ମରି ଯାଇଛି । ତା'ପରେ ମତେ ଭୁଲି ଯିବାକୁ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ।"

ମାମା ଚିଠିଟି ପଢ଼ି ସେ ଦିନ କାନ୍ଦିଥିଲା । ଅମିତାଭଙ୍କୁ ଅଯଥା ଆଘାତ ଦେଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଅନୁତାପ କରିଥିଲା ଏବଂ ଲେଖିଥିଲା, "ଅମିତାଭ ମରି ଯାଇପାରନ୍ତି । ହେଲେ ଅମିତାଭ ମୋ' ନିକଟରେ ସବୁଦିନେ ଅମର । ମୋର ଅମିତାଭ ମରି ନ ପାରନ୍ତି ।"

ତା'ପରେ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଅମିତାଭ ଭଟ୍ଟି ଘଡ଼ି ଯଥେଷ୍ଟ ହସି ଥିଲେ । ମାମାର କାନଟାକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ମୋଡ଼ି ଦେଇ କହିଥିଲେ, "ତୁ ପାଗଳୀଟାଏ ମାମା ।"

ମାମାର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଖଣ୍ଡଗିରିର ଏହି ପଥର ଉପରେ ଅମିତାଭ ସେଦିନ ଫଟୋ ଉଠାଇ ଥିଲେ । ଫଟୋ ଉଠାଇବା ବେଳେ କହୁଥିଲେ, "ମାମା; ତୁ ବଡ଼ ହେବା ପରେ ତୋ' ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କେବେ ଖଣ୍ଡଗିରି ଆସିଲେ ଏଇ ପଥର ଉପରେ ବସି ଫଟୋ-ଉଠାଇବୁ । ସେଦିନ ତୋର ନିଶ୍ଚୟ ଆଜ ମନେ ପଡ଼ିବ । ତୁ ଦେଖିବୁ ସବୁ କିଛି ଠିକ୍ଥିବ । କେବଳ ନଥିବ ଗୋଟାଏ ଲୋକ । ସେ ହେଉଛି ଅମିତାଭ । ସେତେବେଳକୁ ସେ ହୁଏତ ମରି ଯାଇଥିବ ।"

ଅମିତାଭଙ୍କ କଥା ସତ ହେଲା । ଅମିତାଭ ଆଜ ନାହାନ୍ତି । ମରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ମାମା ସାମ୍ନାକୁ ଚାହିଁଲା । ନିଖିଳେଶ ତା ଠାରୁ ଅଳ୍ପଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ କ୍ୟାମେରା ସେଟ୍ କରୁଛନ୍ତି ।

ମାମା ଜୀବନରେ ଏହାହିଁ ପ୍ରଥମ । ମିଲଟାର ଇଞ୍ଜିନିୟର ନିଖିଳେଶ କେବେହେଲେ ମାମାର ଫଟୋ ଉଠାଇ ନ ଥିଲେ । ମାମା ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ସେ ମନା କରିଛନ୍ତି । ହେଲେ ଆଜ ନିଖିଳେଶ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ମାମାର ଫଟୋ ଉଠାଇବା ଲାଗି କ୍ୟାମେରା ସେଟ୍ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ନିଖିଳେଶଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାମାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଖାପଛଡ଼ା ଲାଗୁଥିଲା । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନିଖିଳେଶଙ୍କ ମୁହଁକୁ

ବୁଝିଲା । ନିଖିଲେଶ ହସିଲେ । ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ସ୍ନାପ ନେଇ ମାମା ନିକଟରେ ବସି କହିଲେ, "ମାମା; ମୁଁ ତମକୁ ଆଉ ଡାର୍ଲିଂ ନ ଡାକିଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ? ମୁଁ ତାହାହିଁ ଡାକିବି ।"

ମାମା ଅଧିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ନିଖିଲେଶଙ୍କର ଏ ସବୁ ପାଗଳାମି କାହିଁକି ? ସେ ଅମିତାଭ ଭଳି ପାଗଳ ହୋଇ ଯିବେନିତ ?

ଦୀର୍ଘ ତିରିଶ ବର୍ଷର ବୈବାହିକ ଜୀବନ ଭିତରେ ମାମା ନିଖିଲେଶଙ୍କ ସହ ନିଜକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଖାପଖୁଆଇ ନେଇଥିଲା । ଗୋଟାଏ ମେସିନ ମଣିଷ ନିଖିଲେଶଙ୍କର ପ୍ରତିଟି ପ୍ରକୃତି ସହ ସେ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ତେଣୁ ଆଜି ନିଖିଲେଶଙ୍କର ଏଭଳି ଅସାଧାରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାମାକୁ କେମିତି ଖାପଛଡ଼ା ଲାଗୁଥିଲା ।

ମାମା ଭାବୁଥିଲା ଭାବ ପ୍ରବଣତା ଅମିତାଭଙ୍କ ନିକଟରେ ଶୋଭାପାଏ । ମାତ୍ର ମିଲିଟାରୀ ଇଞ୍ଜିନିୟର ନିଖିଲେଶ ଭାବ ପ୍ରବଣ ହେବା ଏକାନ୍ତ ଅନୁଚିତ ।

ନିଖିଲେଶ ମାମାର ଅସଜଡ଼ା କେଶଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉ ଦେଉ କହିଲେ, "ମାମା, ମୁଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ଧ ଥିଲି ଯେମିତି ଏବେତ ମୋ' ଆଖି ଖୋଲିଲା । ତମେ ଯେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ତା ଏତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଜାଣି ପାରି ନଥିଲି । ତମେ କ'ଣ ଏଥିପାଇଁ ମତେ କ୍ଷମା ଦେବନି ?"

ମାମା ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । କ'ଣ-କରୁଛନ୍ତି ନିଖିଲେଶ, "ତାଙ୍କର ଏଭଳି ଅସାଧାରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହିଁକି ?" ଦାର୍ଜିଲିଂରେ ତ ସେ ବେଶ୍ ଆରାମରେ ଥିଲେ । ହେଲେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିବା ପରଠୁଁ ସେ ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ତାଙ୍କର ଏଭଳି ଭାବ ପ୍ରବଣତାକୁ ସହ୍ୟ କରିବା ଲାଗି ମାମାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ଯେମିତି । ତାର ଇଚ୍ଛା ହେଲା ସେ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ଚିତ୍କାର କରି ନିଖିଲେଶଙ୍କୁ କହିବ, "ନିଖିଲେଶ, ଚାଲ ଆମେ ଦାର୍ଜିଲିଂ ଫେରି ଯିବା । ଏଠି ରହିଲେ ତୁମେ ହୁଏତ ପାଗଳ ହୋଇ ଯିବ... । ମୁଁ ତମର ଏଭଳି ସେଣ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଆଦୌ ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରିବନି । ମୁଁ ତମକୁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖିଥିଲି ଗୋଟାଏ ମେସିନ୍ ରୂପରେ । ଆଜି ସେଇ ମେସିନ ମଣିଷଟାକୁ ନିଜର କରିଥିଲି । ହେଲେ ତମେ ଆଜି ଏ କ'ଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛ ?"

ମାମାର ମୁଣ୍ଡ ଘୂରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ କିଛି କହି ପାରିଲାନି । କେବଳ ବିସ୍ଫାରିତ ଆଖିରେ ନିଖିଲେଶଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା ।

ନିଖିଲେଶ ଅଶିଚ ବ୍ୟାଗଟା ଖୋଲି ରମ୍ ବୋତଲ ଟାଏ ବାହାର କଲେ । ମାମା ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଟିକିଏ ହସିଲା ।-ରମ୍ ପିଇବା ପରେ ନିଖିଲେଶ ହୁଏତ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବେ । ସେ ଆଗ ପରି ପୁଣି ସେଇ ମେସିନ ମଣିଷ ହୋଇଯିବେ । ମାମାର ଅତି ଆପଣାର ମିଲଟାରି ଇଞ୍ଜିନିୟର ନିଖିଲେଶ ।

ମାମା ବ୍ୟାଗ ଭିତରୁ ପେଗ୍‌ଟା ବାହାର କରି ଅମିତାଭଙ୍କ ହାତରୁ ବୋତଲଟା ଆଣି ପେଗରେ ଢାଳିଲା । ମାମା ଏ ସବୁ ସହି ନିଜକୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତା କରାଇ ନେଇଥିଲା । ସେଭଳି ଭାବରେ ଜାଣି-ଥିଲା ଯେ ଏ ସବୁ ବିନା ନିଖିଲେଶଙ୍କ ସହ ଖାପଖୁଆଇ ଚଳିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ।

ମାମାର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଅମିତାଭ ବି ଦିନେ ମଦ ଖାଉଥିଲେ । ମାମା ଏକଥା ଜାଣି ତାଙ୍କୁ ସେ ଦିନ ପଚାରିଥିଲା । ଅମିତାଭ ଖୁବ୍

ସହଜରେ ସ୍ୱୀକାର କରି ଥିଲେ ସେ ସେ ମଦ ଖାଇଛନ୍ତି । ମାମା ସେଦିନ ଅଭିମାନ କରି ଥିଲା । ଅମିତାଭଙ୍କୁ ମଦ ଖାଇବାର କାରଣ ପଚାରି ଥିଲା ।

ଅମିତାଭ ସବୁଦିନ ପରି ହସି ହସି କହିଥିଲେ, "ଲୋକେ ମଦ କାହିଁକି ଖାଆନ୍ତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ମଦ ଖାଉଥିଲି । ହେଲେ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲିନି । ମଦ ହାରିଗଲା । ମୋ ଉପରେ କିଛିଟା ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରିଲାନି । ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲିନି ଲୋକେ କାହିଁକି ମଦ ଖାଆନ୍ତି ।

ଅମିତାଭଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ମାମା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲା । କେତେ କେତେ ସହଜ ଭାବରେ ସେ ସବୁ କିଛି ସ୍ୱୀକାର କରିଗଲେ ।

ତା'ପରେ ମାମା ତାଙ୍କୁ ସପଥ କରାଇ ଥିଲା ଆଉ କେବେ ମଦ ନଖାଇବା ଲାଗି । ଅମିତାଭ ତାହାହିଁ କରିଥିଲେ ।

ଅମିତାଭଙ୍କର ସାମୟିକ ମଦ ଖାଇବାଟାକୁ ମାମା ସହ୍ୟକରି ନ ଥିଲା । ସାବ ସ୍ୱାମୀ ନିଖିଳେଶଙ୍କର ମଦ ଖାଇବାଟାକୁ ସେ ବେଶ୍ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲା । ନିଖିଳେଶ ମିଲଟାରି ଇଞ୍ଜିନିୟର । ଏଠି ସମସ୍ତେ ମଦ ଖାଆନ୍ତି । ମଦ ଖାଇବାଟା ଏଠି ପାପ ନୁହେଁ । ସଉକ । ଏଠି ମଦ ଖାଇବା ନିହାତି ପ୍ରୟୋଜନ । ମଦ ନ ଖାଇଲେ ଏଠାକାର ମିଲଟାରି ସମାଜ ବେଖାତିର କରିବ । ତେଣୁ ଦାର୍ଜିଲିଂ ମିଲଟାରି ଇଞ୍ଜିନିୟର ନିଖିଳେଶଙ୍କର ପ୍ରଚୁର ମଦ୍ୟ ପାନକୁ ମାମା ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲା ।

ନିଖିଳେଶ ରମ ଭର୍ତ୍ତି ପେଗ୍‌ଟି ଟେବୁଲରେ ଥୋଇଦେଇ ମାମା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ତା ପରେ ଟିକିଏ ହସିଲେ । ଏଇ ହସ ସବୁ ଦିନର ହସ

ଅପେକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ତା'ପରେ ନିଖିଳେଶ ହଠାତ୍ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପେଗ୍‌ଟାକୁ ପଥର ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ । ପଥର ଉପରେ ପଡ଼ି ପେଗ୍‌ଟି ଚୂନା ହୋଇଗଲା । ରମ୍ ଗୁଡ଼ିଆଡ଼େ ଛିଟିକି ପଡ଼ିଲା ।

ଏ କଣ ହେଲା ନିଖିଳେଶଙ୍କର ? ମାନୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନିଖିଳେଶଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । "ଏ କଣ କଲ ନିଖିଳେଶ ?"

ନିଖିଳେଶ ଝିମିଲା ପରି ମାନୀ ହାତରୁ ରମ୍ ବୋତଲଟା ଟାଣିନେଇ ଗୋଟାଏ ପଥର ଦେହରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପିଟି-ଦେଲେ । ଗୋଟାଏ ଅସ୍ୱାଭାବିକ୍ ଶବ୍ଦ ସହ ବୋତଲଟା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଓ ରମ୍‌ଗୁଡ଼ା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଛିଟିକି ପଡ଼ିଲା ।

ତା ପରେ ସେ ମାନୀ ନିକଟକୁ ଆସି ଜଣେ ଅପରାଧୀ ଭଳି ତାର ଦେହ ଛୁଇଁ କହିଲେ, "ମାନୀ ତୋ ଦେହଛୁଇଁ ଆଜ ଶପଥ କରି କହୁଛି ମୁଁ ଆଜି ଠାରୁ ଆଉ ମଦ କେବେ ଖାଇବିନି । ଏତିକି କହି ନିଖିଳେଶ ମାନୀ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।"

ମାନୀ ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟ ପଟ ହୋଇ ନିଖିଳେଶଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା । ନିଖିଳେଶଙ୍କର ମଦ ନ ଖାଇବାଟାକୁ ସେ ଆଦୌ ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରିବନି ଯେମିତି । ଦିନେ ଅମିତାଭ ମଦ ଖାଉଥିଲେ । ଆଉ ତାଙ୍କର ମଦ ଖାଇବାଟାକୁ ମାନୀ ସହ୍ୟ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା । ହେଲେ ଆଜ ମାନୀର ସ୍ୱାମୀ ମିଲଟାରୀ ଇଞ୍ଜିନିୟର ନିଖିଳେଶ ମଦ ନ ଖାଇବା ଲାଗି ଶପଥ ନେଉଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ମାନୀ ନିଖିଳେଶଙ୍କର ମଦ ନ ଖାଇବାକୁ ବରଦାସ୍ତ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ଯେମିତି ।

କଣ ହୋଇଛି ନିଖିଲେଶଙ୍କର ?

ମାନୀ ନିଖିଲେଶଙ୍କୁ ଚୁମ୍ବିଲା । ନିଖିଲେଶ ଖୁବ୍ ନିଗ୍ରହ ଭାବରେ ମାନୀକୁ ଚୁମ୍ବିଁଛନ୍ତି । ମାନୀ ସମସ୍ତ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହରାଇଲା । ସେ ନିଖିଲେଶଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାର ମନେ ହେଉଥିଲା ଅମିତାଭ ଯେମିତି ନିଖିଲେଶଙ୍କ ଦେହରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି ।

★—*—★

କେବଳ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ

ପରିଚାଳନା
ସ୍ନେହପ୍ରଭା
ପଟ୍ଟନାୟକ

ସ୍ନେହର ଭଉଣୀ ମାନେ;

ମାସକ ପରେ ଆଜ ତମ ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛି । ଏଭିତରେ ଅନେକ ଭଉଣୀ "ଚନ୍ଦ୍ରିକା"ର ଏହି ବିଭାଗଟି ପାଇଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇ ପଠାଇ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲେତ ଚଳିବନି । ଆମର ଏହି ବିଭାଗଟିକୁ ସରସ, ସୁନ୍ଦର ଓ ରୁଚିପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ତୋଳିବା ଲାଗି ତମ ମାନଙ୍କର ସ୍ନେହ, ସହାନୁଭୂତି ଓ ସହଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆଶା ଏଣିକି ତୁମେ ମାନେ ଏହି ବିଭାଗ ଲାଗି ନିୟମିତ 'ଗପ' ଚିଠାବଟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ମାନ ପଠାଇବ । ଇତି ।

ପ୍ରଶ୍ନକୁପନ

(୧) ପ୍ରଶ୍ନ···

(୨) ପ୍ରଶ୍ନ···

ନାମ···

ଠିକଣା ··

······

ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର

ଶ୍ରୀମତୀ ମାଲିନୀ ଘୋଷ, କଟକ

ପ୍ରଶ୍ନ—ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର—ସ୍ୱାମୀକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରଖି ସୁନାର ସଂସାର ଗଢ଼ିବା ।

କୁମାରୀ ଜାନକୀ ମହାନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ରୋଡ଼, କଟକ

ପ୍ରଶ୍ନ—ମୁଁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷିତା ଝିଅ । ମୁଁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉଛି । ମାତ୍ର ଆମର ବାପ ମାଆ ଏଥିରେ ଏକମତ ନୁହନ୍ତି । କହନ୍ତୁ ତ ଦେଖି କ'ଣ କରିବି ?

ଉତ୍ତର—ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ବାଧାର ସମସ୍ତ ହିମାଳୟ ଟଳି ପଡ଼ିବ । ଆପଣ ଏ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହନ୍ତୁ ।

କୁମାରୀ ଜ୍ୟୋତି ଦାସ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ମୋର ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ କହନ୍ତି 'ନାରୀ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନର୍କ ।, ଏହା କ'ଣ ଠିକ୍ ?

ଉତ୍ତର—ସେ ସ୍ୱଏତ କେବେ ଏମିତ ନର୍କରେ ପଡ଼ିଥିବେ ବା ଆଜ କେହ୍ୱ ଏହ୍ନ ନର୍କରେ ପଡ଼ ଥିବାର ଦେଖିଥିବେ । ତେଣୁ ଆପଣ ଚେଷ୍ଟାକରି ନର୍କକୁ ସ୍ୱର୍ଗ କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ତିନି ଚାରି ଜଣ ଯୁବକଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ ବସନ୍ତି । ହେଲେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅସ୍ଥାୟୀ । ଏହାର କାରଣ କଣ ?

ଉତ୍ତର—ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଗୋଟିଏ କପୋଟି । ସେ କ ଗୋଟିଏ ଡ଼ାଳରେ ଆଶ୍ରା କରି ପାରେନି । ଏ ଡାଳରୁ ସେ ଡ଼ାଳକୁ ଉଡ଼ି ବୁଲେ ।

କୁମାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, କଟକ

ପ୍ରଶ୍ନ—ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ମୋ ପାଇଁ ପାଗଳ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଏନି । ତାଙ୍କର ଡେଙ୍ଗା ପତଳା କାଳିଆ ଚେହେରା ଓ ଆଖିର ମୋଟା ଚଷମା ଓ କଥା କହିବାର ଢଙ୍ଗ ଦେଖିଲେ ମତେ ଘୃଣା ଲାଗେ । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ?

ଉତ୍ତର—ଆଜକାଲି ଅନେକ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଏ ଭଳି ବ୍ୟାଧି-ଗ୍ରସ୍ତ, ହେଲେ ଯଃ ପଳାୟତି ସଃ ଜୀବତି ପନ୍ଥା ଅବ-ଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀମାଙ୍କ ଫଟୋ ପୂଜା କରନ୍ତି ଅଥଚ ନିଜ ମାଙ୍କୁ ଖାତିର କରନ୍ତିନି । ଆଉ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ କୌଣସି ଠାକୁର ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ମାନନ୍ତିନି କିନ୍ତୁ ନିଜ ମାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭକ୍ତି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରନ୍ତି । ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ଅନୁ କରଣୀୟ ।

ଉତ୍ତର—ଦ୍ୱିତୀୟ ।

(ଗଳ୍ପ)

ମେରୀ

—ଅର୍ଚ୍ଚନା ନାୟକ

ସିମଲାର 'କ୍ଳବ ଅମ୍ବର'ର ଅର୍କେଷ୍ଟ୍ରାର ଧ୍ୱନୀ କ୍ରମଶଃ ଶିଥିଳ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ହାତ ଘଣ୍ଟାକୁ ଚାହିଁଲି । ବାରଟା ବାଜିବାକୁ କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ ବାକି । ବାହାରେ ଅସମ୍ଭବ ବରଫର ଝଡ଼ । ଝଡ଼ ନ କମିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରକୁ ଯିବା ମୁସ୍କିଲ । ନର୍ତ୍ତକୀ ମାନଙ୍କର ପାଦ ଶିଥିଳ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଦ କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ଅବସନ୍ନ ।

ହଲର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି ନିରୋଳା ସ୍ଥାନଟିଏ ଦେଖି ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲ ନିକଟରେ ମୁଁ ମୋ ଆସନ ବାଛି ନେଇ ଥିଲି । ବାହାରେ ବରଫର ଝଡ଼ । ଝାଉଁ ଗଛ ଦେହରେ ପବନର ମଥାପିଟି ବାହୁନିବାର ଶବ୍ଦ ।

ହଠାତ କ୍ଳାନ୍ତ ପାଦ ନେଇ ଝିଅଟିଏ ହଲ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସି ମୁଁ ବସିଥିବା ଟେବୁଲ ଆଡ଼େ ଆଗେଇଲା ଏବଂ ମୋ ସାମ୍ନାରେ ଚଉକିଟି ଉପରେ ବସିଲା । ତା'ଦେହରେ ପୋଷାକ ଓ କେଶ ରାଶି ଉପରେ ବରଫ କଣିକା ଗୁଡ଼ିକ ଲାଗି ରହିଥାଏ । ଶୀତରେ ଝିଅଟିର ଓଠ ଦୁଇଟି ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଥରୁଥାଏ । ତା' ଦେହରେ ପତଳା କନାର ପୋଷାକ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନଥିଲା । ଝିଅଟିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲି ତାର ଦେହରେ ଲକେଟଟିଏ ଝୁଲୁଛି । ଏବଂ ସେହି ଲକେଟ ଦେହରେ କ୍ରୁଶ ବଦ୍ଧ ଯିଶୁଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି । ଝିଅଟି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ନିଶ୍ଚୟ ।

ଏଥର ସେ ମୋ ଆଡ଼େ ଟିକିଏ ଚାହିଁଲା । ଶୀତରେ ସେ ଏତେ ଜୋରରେ ଥରୁଥିଲା ଯେ ତା' ଦାନ୍ତ ଗୁଡାକ ପିଟିହୋଇ

ଠକ ଠକ ଶବ୍ଦ କରୁ ଥିଲା । ଏଥର ସେ ଗ୍ଳାସ ସାମ୍ନାରେ ଦୁଇ ହାତ ଛନ୍ଦି ଜାକଯୁକ ହୋଇ ବସିଲା । ତା' ବାଁ ହାତରେ ମଟିଆ ଆଙ୍ଗୁଠି ମୁଦଟିକୁ ଘୁରାଇଲା । ସୁନାର ମୁଦଟି ଦେହରେ ସୁନ୍ଦର ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ଯାଇଛି 'ମେଗ୍ଗ ।' ମେଗ୍ଗ ସେଇ ଝିଅଟିର ନାଁ ନିଶ୍ଚୟ ।

ସେ ଶୀତରେ ଏଭଳି ଭୟଙ୍କର ଭାବରେ ଥରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଯେ ମୁଁ ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟଧରି ବସିରହି ପାରିଲିନି । ଝିଅଟିକୁ ତା ପରିଚୟ ପଚାରିବା ଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେଉଥିଲି ମାତ୍ର ତା ହାବ ଭାବରୁ ଲକ୍ଷ କଲି ଯେ ସେ କଥାଟା କହିବା ଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ନାହିଁ, ଅଉ କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ହୁଏତ ଶୀତରେ ଥରି ଥରି ମୁର୍ଚ୍ଛାଯିବ ।

ମୁଁ ମୋ କୋଟଟି ବାହାର କରି ଝିଅଟି ଦେହରେ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲି "କିଛି ମନେ କରିବେନି । ଟିକଏ ଆରାମ ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ ।"

ସେ ଟିକଏ ହସିଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ଉଠି ପଡ଼ି ବାଥରୁମ୍ ଆଡ଼େ ଆଗେଇଲା ଏବଂ ବାଥ ରୁମ୍ ଭିତରେ ପଶିଲା । ମୁଁ ତାର ଫେରିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲି । ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ଗଲା । ଘଣ୍ଟାଏ ଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଆଉ ଫେରିଲାନି । ମୁଁ ଭାବିଲି ବୋଧ ହୁଏ ବାଥ ରୁମ୍ ଭିତରେ ତାକୁ ସନ୍ନିପାତ ହୋଇଗଲା । ତେଣୁ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବାଥ ରୁମ୍ର ଦରଜା ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଅଘାତକଲି । "ମେଗ୍ଗ ମେଗ୍ଗ" ବୋଲି ଚିତ୍କାର କଲି । ମାତ୍ର ଭିତରୁ କିଛି ଉତ୍ତର ମିଳିଲାନି । ଏହାଦେଖି କ୍ଲବର ଅନେକ ଲୋକଆସି ସେଠାରେ ରୁଣ୍ଡ ହେଲେ ଓ ସମସ୍ତେ ମୋ' କଥା ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

ହଠାତ୍ ବୁଢ଼ୀଟିଏ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସି କହିଲେ "ମେଗ୍ଗ ଆଉ ଫେରିବନି ।"

ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଲି ।

ବୁଢ଼ୀଟି ଦରଜାଟିକୁ ହଲେଇ ଦେବାରୁ ହଠାତ ତାହା ଖୋଲିଗଲା । ମାତ୍ର ମେଗି କାହିଁ ?

ବୁଢ଼ୀଟି ଏଥର କିଛି ନ କହି ମୋ ହାତକୁ ଧରି କ୍ଲବରୁ ବାହାରକୁ ନେଇଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ବରଫ ଝଡ଼ କମି ଯାଇ ଥିଲା । ତା ପରେ ସେ ମତେ କ୍ଲବ ପଛ ପାଖର ବଗିଚା ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ମୁଁ କିଛି ବାଟ ଗଲା ପରେ ଗୋଟିଏ ସମାଧୀ ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲା, "ଏଇଟି ମେଗିର ସମାଧୀ ।"

"ମେଗିର ସମାଧୀ ?" ମୁଁ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲି । ସମାଧୀର ଗୋଟାଏ କଡ଼ରେ ମୋ' କୋଟଟି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ମୁଁ କୋଟଟିକୁ ଉଠାଇ ଆଣି ବୁଢ଼ୀଙ୍କୁ ଚାହିଁଲି । ସେ କହିଲେ "ମେଗି ମୋ'ଝିଅ ଥିଲା । ସେ ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନ ରାତି ଏଗାରଟା ପରେ ମେଗି ତାଙ୍କ ସହ କ୍ଲବର ସେହି ଟେବୁଲ ନିକଟରେ ଦେଖା କରେ । ଦିନେ ମେଗି ଆସୁଥିବା ବେଳେ ବରଫ ଝଡ଼ରେ ପଡ଼ି ସନ୍ନିପାତ ହୋଇ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲା । ତା ପରଠୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ରାତିରେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ସେହି ଟେବୁଲ ନିକଟରେ ତାର ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ବସି ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ତେଣୁ ଜଣା ଶୁଣା ଲୋକେ ପ୍ରାୟ ସେ ଟେବୁଲ ନିକଟରେ କେବେ ହେଲେ ବସନ୍ତି ନାହିଁ ।"

ବୁଢ଼ୀଙ୍କ ସହ ଆଳାପ କରୁ କରୁ ଏ ଭିତରେ ମୁଁ କ୍ଲବକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲି ।

(ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀ କାହାଣୀର ଛାୟାରେ)

ଖରାଦିନର ଚାଟିସ୍ୱାଦ

—ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରୀତିମଞ୍ଜରୀ ମହାନ୍ତି

ଆମ୍ବର ହାଲୁଆ

ଖରାଦିନେ ଆମ୍ବ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ମିଳେ । ତେଣୁ ଏହି ସମୟରେ ଆମ୍ବରେ ସୁସ୍ୱାଦୁ ହାଲୁଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ ମିଠା ଆମ୍ବକୁ ଭଲରୂପେ ଚିପୁଡ଼ି ରସ ବାହାର କର । ଦୁଇ ଲିଟର ଆମ୍ବରସ ସହ ଏକକପେ ଚିନି ଓ ଅଧ କପେ ଖୁଆ ଚେନା କିମ୍ବା ସେପରି ଦୁଧ ମିଶାଇ ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ ରଖି ପାତ୍ରଟିକୁ ନିଆଁରେ ବସାଅ ଅଳ୍ପ ଜାଳ ଦିଅ । କିଛି ସମୟ ପରେ ତାହା ଘନୀଭୂତ ହେବାକୁ ଲାଗିବ । ଏହି ସମୟରେ କିଛି କାଜୁ, ବାଦାମ, ପେସ୍ତା ପ୍ରଭୃତି ତହିଁରେ ପକାଅ ଓ ଅଧ କପେ ଓଜନର ଖାଣ୍ଟି ଘିଅ ନେଇ ଚାମୁଚେ ଲେଖାଏ ପାତ୍ରଟିର ଚାରି କଡ଼କୁ ଛୁଆଇଁ ଦେଉଥାଅ ।

ଅଳ୍ପ ଘନୀଭୂତ ହେବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଥାଳି ଦେହରେ ଘିଅ ହାତ ମାରି ତାହାକୁ ଥାଳି ଦେହରେ ଅଜାଡ଼ି ଦିଅ । ତା ଉପରେ କିସ୍‌ମିସ୍ ଓ ବାଦାମ ଛିଞ୍ଚି ଦିଅ । ଥଣ୍ଡା ହୋଇ ଯିବା ପରେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ଖାଇବାକୁ ଦିଅ ।

ଆମ୍ବ ସରବତ

ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସରେ ଦୁଇ ଚାମଚରୁ ଛଅ ଚାମଚ ଚିନି ନିଅ । ଦୁଇଟି ମିଠା ଆମ୍ବର ରସ ବାହାର କରି ତହିଁରେ ପକାଅ । ଅଳ୍ପକିଛି କୋରା ନଡ଼ିଆ, କିସ୍ ମିସ୍ ଓ ବାଦାମ ଏବଂ ସୁବିଧା ହେଲେ ଅଳ୍ପ ବରଫ ଦେଇ ଫେଣ୍ଟି ଦିଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ପରଷିଲେ ଏହା ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର ଲାଗିବ ।

ଅଭିନେତ୍ରୀ

ଦୁଇଟି ତରୁଣୀ···ଦୁଇ ଭଉଣୀ ! ଚେହେରା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁହେଁ ପ୍ରାୟ ଏକ ! ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ଏହା ଏକ ଯୋଗାଯୋଗ ହେଉକି ଦୁର୍ଯୋଗ ହେଉ ଏଇ ଚେହେରାର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟହିଁ ତାଙ୍କ ପରିବାର ଭିତରେ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା । ଘଟଣା ଏପରି ଏକ ରହସ୍ୟମୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ଯେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି, କିଏ ମାୟା ? କିଏ ଛାୟା ? କିଏ ବିବାହିତା, କି ଅବିବାହିତା ? କିଏ ସଧବା, କିଏ ବିଧବା ? କିଏ ମୃତା କିଏ ଜୀବିତା ?

ଇଏ ହେଲା ଛାୟାବାଣୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଓଡ଼ିଆ କଥାଚିତ୍ର 'ଅଭିନେତ୍ରୀ'ର ରହସ୍ୟାବୃତ ଘଟଣାବହୁଳ ପାରିବାରିକ ଗଳ୍ପ ।

ଏଇ ଜଟିଳତାର ସମାଧାନ ଯେଉଁଦିନ ହୋଇଛି ସେଦିନ ଅପସରି ଯାଇଛି ସମସ୍ତ ରହସ୍ୟର ପରଦା ।

ଏଇହେଲା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଔପନ୍ୟାସିକ କାହ୍ନୁଚରଣଙ୍କର ଅଭିନେତ୍ରୀ । ସୁଖ୍ୟାତ ନାଟ୍ୟକାର ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟଙ୍କର ସାବଲୀଳ ସଂଳାପ, ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କର ସୁମଧୁର ସ୍ୱର ସଂଯୋଜନା, ଦେଓଜୀ ଭାଇଙ୍କର ମନୋଲୋଭା ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ, ଅଲମ୍, ସନ୍ଧ୍ୟା ମୁଖାର୍ଜୀ ଓ ନିର୍ମଳା ମିଶ୍ରଙ୍କର କଣ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ଅଭିନେତ୍ରୀର ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ ।

ସ୍ବପ୍ନାବାଣୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପ୍ରଯୋଜକ ଶ୍ରୀ ବାବୁଲଲ ଯୋଷି କଲକତାର ଇନ୍ଦ୍ରପୁରୀ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ପରିସ୍ଫୁଟନ ଓ ସେନ୍‌ସର ପାଇଁ ଲଗି ପଡିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଦ୍ୱୈତଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ଝରଣା ଦାସ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ମଣିମାଳା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର, ମେନା ଓ ବାବ, ଉମାକାନ୍ତ, ବିମଳ ଘୋଷ, ନିରଞ୍ଜନ ବେହେରା, ଗିରୀଶ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଡ୍ଡିର ଅନେକ

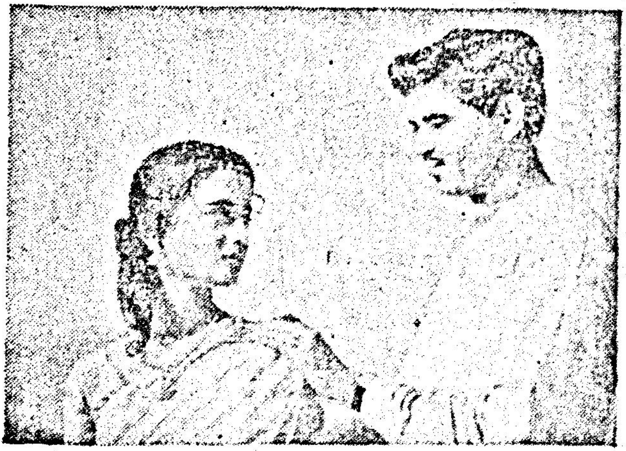

(ଅଭିନେତ୍ରୀର ଏକ ଦୃଶ୍ୟରେ ଝରଣା ଓ ଉମା)

ଓଡ଼ିଶାର ସୁପରିଚିତ ସୌଖୀନ ହାସ୍ୟରସ ଅଭିନେତା ସାଗର ଦାସଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ମଧ୍ୟ ଆଉ ଏକ ସୁସମ୍ବାଦ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଅମର ଗାଙ୍ଗୁଲିଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଅମୃତାବାଟ ପରି ଇଏ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରି ପର୍ଦ୍ଦାରେ ଅଦ୍ଭୁତ ହେବ ।

★ନିର୍ମଳା ଅଗ୍ରୁପ୍ୟ, ଅଗ୍ରୁପ୍ୟ ବଂଶର ଏକମାତ୍ର କୁଳଦୀପ । ଅଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଚଉତକ ଚାଲ ସେ ଦେଖି ଦବାକୁ

ଗୃହେଁ ପୁରାତନ ରକ୍ଷଣଶୀଳତାର ମନୋଭାବ । କଲେଜ ଜୀବନରେ ସେ ନିରୁପମାକୁ ଖୋଜପାଏ···ଆଉ ଶେଷରେ ନିରୁପମା ହୁଏ 'ବଧୂ' ତା'ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ "ବଧୂ ନିରୁପମା"ର କାହାଣୀ । ତରୁଣ କଥାକାର ଶ୍ରୀ ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ "ବଧୂ ନିରୁପମା" ଉପନ୍ୟାସକୁ ଚିତ୍ରରୂପ ଦବାରେ ଲଗିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟ । ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ଜଣାଏ ସଙ୍ଗୀତ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଅଛନ୍ତି ସୁପରିଚିତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର ।

ଶ୍ରୀନିବାସ ପାଇକରାୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଧୀରଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଲଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

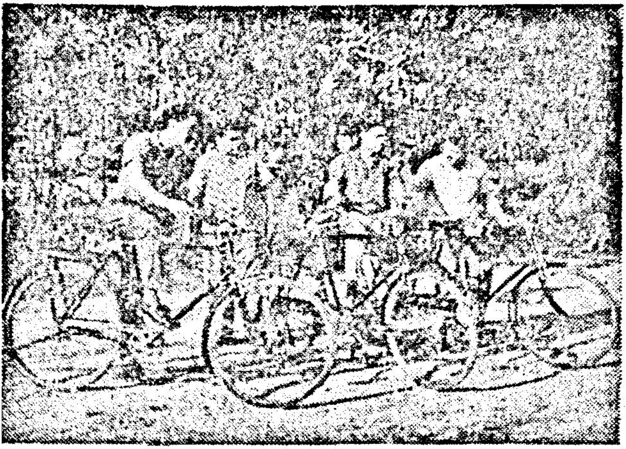

ଅଭିନେତ୍ରୀର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ

× × × ×

★ରାଧିକା ପିକ୍‌ଚର୍ସର ପ୍ରଯୋଜକ ଯୋରସୋରରେ 'ମନବନସ୍ତ କଳସାଏ' ପାଇଁ ଲଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଳ୍ପୀ ନିର୍ବାଚନ

କର ନାହାଁନ୍ତି । ଆଶାକରାଯାଏ ଆସନ୍ତା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ବେଳକୁ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।

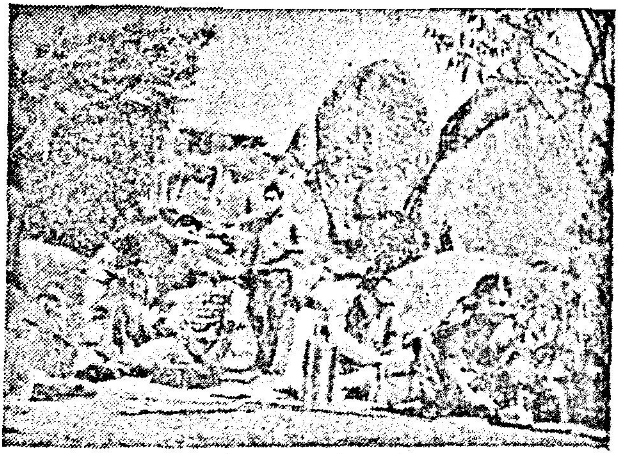

ଅଭିନେତ୍ରୀର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ

★କଳିଙ୍ଗ ଫିଲମ୍‌ସର ଶ୍ରୀ ଗୌର ପ୍ରସାଦ ଘୋଷଙ୍କ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ଶେଷ କରି ସାରିଲେଣି । ଏଥିରେ ସଂଳାପ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କରୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଶାରଦା ନାୟକ ।

ଶିଳ୍ପୀ ମନୋନୟନ ଚାଲିଛି । ସୁଟିଂ ଆରମ୍ଭ ଓ ଗୀତ ରେକର୍ଡିଂ ବିଷୟରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ସଠିକ୍ ଖବର ପାଇନୁ । ତେବେ ବିଶ୍ୱାସ ଖୁବ୍ ଚଞ୍ଚଳ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଏବିଷୟରେ ଆଉ ଅନେକ ଖବର ପରିବେଷଣ କରି ପାରିବୁ ।

× × × ×

★ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା 'ବି-ଗ୍ରୁପ୍' କଟକରେ ନାଟକରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଛି "ସାବତ ମା" ଉପନ୍ୟାସ । ଲେଖିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ବେହେରା

ସେଇ "ସାବତ ମା"ର କଥା ବସ୍ତୁ ହଉଚ୍ଛି ବି-କେ ପ୍ରଡ଼କ୍‌ସନ୍‌ର ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ ଆମର ଅଗଣିତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ।

ଅଭିନେତ୍ରୀର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ

ଶିଳ୍ପୀ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରାପ୍ତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବାବୁ, ଗୀତିସୁଧାଙ୍କୁ ପ୍ରଯୋଜକମାନେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରି ସାରିଲେଣି ।

× × × ×

ଶ୍ରୀ ଫିଲମ୍‌ସର ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ମହାନ୍ତି (ସଙ୍ଗୀତ) ଯୋର ସୋରରେ 'ମଲ୍ଲଜହ୍ନ'କୁ ମୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଦେଖା-ଯାଉ ପାଷାଣୀ ଅହଲ୍ୟାକୁ କେଉଁ ରାମ ଏବେ ଉଦ୍ଧାର କରୁଛନ୍ତି । ରୂପରାଗର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାନନଗୋ, ପଞ୍ଚସଖାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଧୀରଭାଇ କିମ୍ବା ଛାୟାବାଣୀର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁଭାଇ ? ରାମ ଯିଏ ହୁଅନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ 'ମଲ୍ଲଜହ୍ନ'କୁ ଆଉ ଅହଲ୍ୟା ପରି ପାଷାଣ କରି ପକାନ୍ତୁନି

ଫିଲମ୍‌ସର ପ୍ରଯୋଜକମାନେ । ଏଇତ୍ବେଲା ଆମର ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚିତ୍ର ପ୍ରେମୀଙ୍କ ତରଫରୁ ନିବେଦନ ।

ମଲଜହ୍ଲର ଏକ ଦୃଶ୍ୟରେ ଝରଣା ଓ ଅକ୍ଷୟ

× × × ×

★"ସନ୍ତାନ", ଏ-କେ ଫିଲମ୍‌ସର ଏ ସମ୍ବାଦ ଏବେବି ସମ୍ବାଦ ହୋଇ ଅଛି ଆମ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଖରେ ।

★ଓଡ଼ିଶାର ସୌଖୀନ କଳାକାର ଶ୍ରୀ ମୋହନ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଏକ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚିତ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରି ସାରିଲେଣି । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

* * * * * *

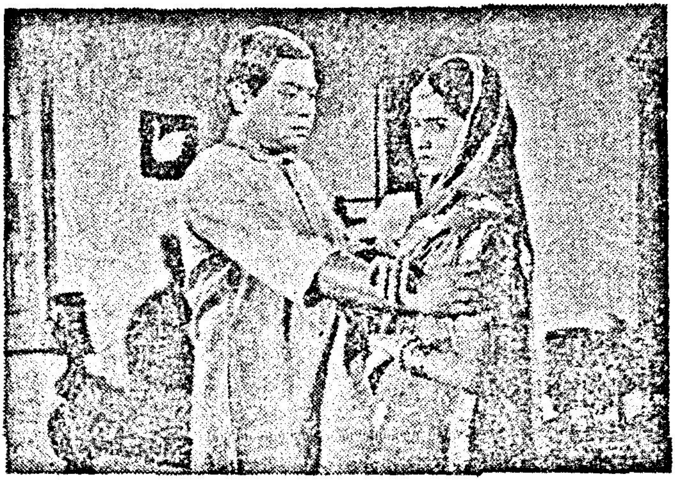

ମଲଜହ୍ନର ଏକ ଦୃଶ୍ୟରେ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ଓ ଝରଣା

ମାଡ୍ରାସରଟି—

★ଶୁଭବିବାହ—ସେଦିନ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ଯାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ମତେ ତିନିଟା ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେ ବିବାହ କାହା କାହାର ଜାଣନ୍ତି ? ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାରଙ୍କ ସହିତ ଓ୍ୱାହିଦା ରହେମାନଙ୍କର । ମନୋଜଙ୍କ ସହିତ ଶମ୍ମୀଙ୍କର ଏବଂ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା ଆଗାଙ୍କ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରା-ଚୌହାନଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଖାଲି ବିବାହ ଦେଖିବାହିଁ ସାର ହେଲା । ମାତ୍ର ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ମିଳିଲାନି । କାରଣ କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି ? ଏହା ଥିଲା ଏକ ସିନେମାର ବିବାହ । ଏହି ଛବିଟିର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାମକରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ତାମିଲ ଛବିର

ହିନ୍ଦୀ ରୂପାନ୍ତର । ଏହି ଚିତ୍ରଟିର ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ ମାଡ୍ରାସ ଠାରେ ଶେଷ ହୋଇଛି । ଏହି ଛବିଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ହେଉଛନ୍ତି ଖାମସିଂ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତ ନୌଶାଦ । ମାଡ୍ରାସର ବରୂଆଙ୍କ ପ୍ରଯୋଜିତ ଏହି ଚିତ୍ରଟିରେ ମଧ୍ୟ ସୁଲୋଚନା, ମୋହନ ଗ୍ଲେଠୀ ଏବଂ ପ୍ରାଣ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ।

★"ଉଁଚେଲୋଗ"ର ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ ଓ ପରିସ୍ଫୁଟନ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଡ୍ରାସ ଠାରେ ଶେଷ ହେଲାଣି । ଏହି ଚିତ୍ରଟି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତାମିଲ ଚିତ୍ର "ମେଜର ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ"ର ହିନ୍ଦୀ ରୂପାନ୍ତର । ପ୍ରୋଖ୍ୟାତ ଅଭିନେତା ଅଶୋକ କୁମାର, ଫିରୋଜ୍ ଖାନ୍, ଚନ୍ଦ୍ରନ ବୋଷ, ରାଜ କୁମାର ଏବଂ କେ-ଆର ବିଜୟା ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଫଣୀ ମଜୁମଦାର ଓ ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚାଳକ । ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କର ସମସ୍ତ କାମ ଶେଷ ହୋଇଛି । ପଥର ପ୍ରଯୋଜକ ସତ୍ୟମ୍‌ନନ୍ ଭୃଷ୍ଣା ଜାମନୁପେଲ ପର୍ଦ୍ଦାକୁ ଆଣିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବ ।

*ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଓ ବୈଜୟନ୍ତୀମାଳାଙ୍କୁ ନେଇ କିଛି ଦିନ ଉଜ୍ଜାମନ୍ତ୍ରରେ ଆଉଟଡୋର ସୁଟିଂ ସାରି ବେନମ୍ ପିକଚର୍ସର "ସୂରଜ" ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋରସୋରରେ ଇନ୍‌ଡୋର କାମ ଚଳାଇ-ଛନ୍ତି । ଏହି ଚିତ୍ରର ଖଳନାୟକ ଭୂମିକାରେ ଅଜିତ୍ ଅପଣଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବେ । ଏହି ଚିତ୍ରଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଟି-ପ୍ରକାଶ ରାଓ ।

ବମ୍ବେ ଠଂ—

*ସଙ୍ଗମ୍ ଫିଲ୍ମ୍‌ସର "ହମ୍ ସବ୍ ଉସ୍ତାଦହେଁ"ର ଆଉଟଡୋର ସୁଟିଂ ପରେ ଚିତ୍ରଟି ସେନ୍‌ସର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି । ନିର୍ମାତା ଏ-ଭି ମୋହନଙ୍କର ଏଇ ଚିତ୍ରରେ କିଶୋର କୁମାର ଅମିତା,

ଦାରାସିଂ, ଶେଖମୁକ୍ତାର, ବେଲା ବୋଷ, ଲଳିତା କୁମାରୀ ଅଂଶ ନେଇଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ ପ୍ୟାରେ-ଲାଲ । ଏ ବର୍ଷର ଫିଲମ୍ ଫେୟାର ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚାଳକ ବୋଲି ବିବେଚିତ ।

* ଶିଲ୍ପୁ କାରର ରଙ୍ଗୀନ ଚିତ୍ର 'ଦିଲ୍ ଔର ମୋହବତ'ର ନୃତ୍ୟଦାନ ସୁଟିଂ ରାଜ କମଲକଳା ମନ୍ଦିରରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆନନ୍ଦ ଦତ୍ତ ଶେଷ କରିଛନ୍ତି । ସୁଟିଂରେ ଶର୍ମିଳା ଠାକୁର ଏବଂ ମୋତିଲାଲ୍ ଅଂଶ ନେଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ଜୟ ମୁଖାର୍ଜୀ, ଅଶୋକ କୁମାର, କେ ଏନ୍ ସିଂହ, ଜାଗୀରଦାର ଓ ଜନିଓ୍ୱାକର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

* ବମ୍ବେ ଖବରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏଥର ଫିଲ୍ମାଲୟର ନୂତନ ଚିତ୍ରରେ ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେମନ୍ତ କୁମାର । ଚିତ୍ରଟିର ନାମକରଣ ହୋଇନି ।

ଏହି ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାରେ ଆମର ବମ୍ବେ ଓ ମାଡ୍ରାସ ପ୍ରତିନିଧି ଆପଣ ମାନଙ୍କୁ ସେଠାକାର ସିନେମା ଖବର ମାନ ଜଣାଇବେ । 'ବମ୍ବେ ଚିଠି' ଓ "ମାଡ୍ରାସ ଚିଠି"ରେ ଆପଣମାନେ ବମ୍ବେ ଓ ମାଡ୍ରାସର ଖବର ପଢ଼ିବେ ।

୧୯୬୪ ମସିହାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଓ କଳାକାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ

ଦ୍ୱାଦଶ ଫିଲ୍ମ୍ ଫେୟାର ପୁରସ୍କାର ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର—ଦୋସ୍ତି ।

,, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ—ରାଜକାପୁର (ସଙ୍ଗମ)

,, ଅଭିନେତା—~~ଦିଲୀପ କୁମାର (ଲିଡର)~~

,, ଅଭିନେତ୍ରୀ—ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଳା (ସଙ୍ଗମ)

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁରସ୍କାର—ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହ ଅଭିନେତା—ନାନା ପାଲସିକର (ସହେର ଔର ସପନେ)

,, ସହ ଅଭିନେତ୍ରୀ—ନିରୂପାରାୟ (ସହନାଇ)

,, ଗଳ୍ପ—ବାଣଭଟ୍ଟ (ଦୋସ୍ତି)

,, ସଙ୍ଗୀତ—ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ପ୍ୟାରେଲାଲ (ଦୋସ୍ତି)

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

> ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ ମତାମତ ପଠାନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ସହରର ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କ ଠାରୁ ବା ବୁକ୍‌ ଷ୍ଟଲରୁ "ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପୁରସ୍କାର କୁପନ" ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ।
>
> "ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର"

ଘୋଷଣା

ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ 'ଚନ୍ଦ୍ରିକା'ରେ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ବିଭାଗର ନିୟମିତ ଭାବରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବ ।

ଜଣେ ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତା ବା କର୍ତ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ତିନିଟୋଟିରୁ ବେଶୀ ପ୍ରଶ୍ନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନସବୁ ମୂଳତଃ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ଶସ୍ତା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଶ୍ନ ନ ପଚାରିବା ଭଲ । ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଓ ବୁଦ୍ଧି ଦୀପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତୁ—ଅନୁରୂପ ଉତ୍ତର ପାଇ ପାରିବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତା ବା ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେ । ଓଡ଼ିଶାର ଯଶସ୍ୱୀ ନାଟ୍ୟକାର ଓ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଲେଖକ 'ଜପସି'

ଆପଣ ତଳ ଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଠାନ୍ତୁ ।

'ଜପସି'
ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନୀ
ବାଙ୍କା ବଜାର, କଟକ—୨

କଳାକାର

(ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି)

ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ସାହିତ୍ୟ କହିଲେ ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି ଓ କାହ୍ନୁ ଚରଣ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ଭଳି ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର କହିଲେ ଯେଉଁ କେଇଜଣ କଳାକାରଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ହାତରୁ ଖାଲି ଘୋଡ଼ା ଆଗରେ ଡେଇଁବା ଭଳି ଓଡ଼ିଆ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଓ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଜଗତରେ ବିପ୍ଳବ ଆଣିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ସ୍ୱଳ୍ପ କେଇଜଣ ନିଜର ସବୁ ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି ସେଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ । ତେଣୁ ଗୀତାକୁ ବାଦଦେଇ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଯେଉଁଭଳି ମୂର୍ଖାମୀ ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ବାଦ୍‌ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଓ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ବୋକାମୀ ।

ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି କହିଲେ ସାଧାରଣ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ବୁଝନ୍ତି । ଜଣେ ସ୍ୱରଶିଳ୍ପୀ । ଆଉ ଜଣେ ଅଭିନେତା । ଆମେ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଅକ୍ଷୟବାବୁଙ୍କ

କଥା ଆପଣଙ୍କୁ କହୁଛୁ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଆପଣ ମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଅଭିନେତା ।

ଅକ୍ଷୟବାବୁଙ୍କ ଜନ୍ମ ୧୯୩୬ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୧୯ ତାରିଖରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କଅଁା ଡଙ୍ଗିର ଗ୍ରାମରେ । ସେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଣ୍ଡୁରି ଚରଣ ମହାନ୍ତିଙ୍କର ବଡପୁଅ ।

ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଅକ୍ଷୟଙ୍କର ପାଲା ଓ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବା ଲାଗି ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଘରୁ ଅନେକ ଗାଳି ମାଡ଼ ଖାଇ ଥିଲେ । ତଥାପି ରାତିରେ ଘରୁ ଲୁଚି ଲୁଚି ପଳାଇ ଯାଇ ପାଲା ଓ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବାର ଝୁଙ୍କ୍ ତାଙ୍କର କମି ନ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଖାଲି ଦେଖିବା ଲାଗି ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ହେଲେ ସେ ଯେ ଦିନେ ଅଭିନୟ କରିବେ ଏ କଥା ସେତେବେଳେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଭାବି ନ ଥିଲେ ।

ସ୍କୁଲ ଜୀବନରେ ପଢ଼ା ଖେଳ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ରେଭେନ୍ସା କଲେଜିଏଟ୍ ସ୍କୁଲରେ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁଥିବା ବେଳେ ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରଥମଥର ଲାଗି ସିନେମା ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ସେଇଟି ଥିଲା ହିନ୍ଦି ଚିତ୍ର 'ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର' । ସିନେମା ଦେଖି ମନେ ମନେ ଭାବିଥିଲେ ମୁଁ ଏମିତି ଅଭିନୟ କରନ୍ତିକି ? ସେହି ବର୍ଷ ସେ ମନୋରଞ୍ଜନ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ 'ମମତା' ନାଟକର ଅଭିନୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ । ନାଟକଟିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଉଥିଲେ ଶ୍ରୀ ନିତାଇ ପାଲିତ୍ । ସେ ଅକ୍ଷୟଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଥିଲେ "ତୋ ଦ୍ୱାରା ଡ୍ରାମା ହେବନି ।

ଏକଥା ଶୁଣି ସେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ନଥିଲେ ! ବରଂ ସାଧନାରେ ଲାଗି ପଡ଼ି ଥିଲେ । ମନେ ମନେ ଭାବିଥିଲେ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଏଭଳି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ ସେ ଦିନେ

ଯଦି ତାଙ୍କର ଅଭିନୟ କଳାକୁ ସ୍ୱୀକାର ନ କରିବେ ତେବେ ଏଇ ସାଧନାର ମୂଲ୍ୟ କଣ ? ଶେଷରେ ତାହାହିଁ ହେଲା ।

ଅକ୍ଷୟ କଲେଜରେ ପଢ଼ୁଥିବା ବେଳେ ୧୯୫୫ ଓ ୫୬ ମସିହାରେ ସେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତରଫରୁ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ଆନ୍ତଃ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯୁବୋତ୍ସବକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୫୬ ମସିହାରେ ସେ ବେତାର ଶିଳ୍ପୀ ହେଲେ ।

୧୯୫୬ ମସିହାଟି ଅକ୍ଷୟଙ୍କ ଜୀବନର ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ବର୍ଷ ନିଶ୍ଚୟ । କାରଣ ସେହି ବର୍ଷହିଁ ସେ ପ୍ରଥମଥର ଲାଗି ଗୋଟିଏ ନାଟକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଖି ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣାର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଶିଳ୍ପୀ ସାମୁଏଲ ସାହୁ (ବାବି) କହିଥିଲେ, “ଡାଇରେକ୍ଟର ହୋଇଛୁ ହେଲେ ତତେ ପୋଜିସନ୍ ଜଣାନାହିଁ ।” ତା’ ପରେ ଅକ୍ଷୟ ତ୍ରୁଟି ଶୂନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେବା ଲାଗି ଶପଥ ନେଇଥିଲେ ଓ ଅନେକ ନାଟକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ।

୧୯୫୯ ମସିହାରେ ସେ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମ କଥାଚିତ୍ର “ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ” ରେ ସଫଳତାର ସହ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ । ସେହିବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଖିଳ ଉତ୍କଳ ନାଟକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହ ଅଭିନେତା ରୂପେ ଏବଂ ୧୯୬୦ ମସିହାରେ ଉତ୍କଳ ନାଟ୍ୟ ସଙ୍ଘ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅଭିନେତାରୂପେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଥିଲେ ।

ତା’ ପରେ ସେ ପଞ୍ଚସଖା ପିକ୍‌ଚରର “ମାଟିର ଯୋଦ୍ଧା” “ନବଜନ୍ମ” ଛାୟାବାଣୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର “ଅମଡା ବାଟ”ର ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ । ୧୯୬୨ ମସିହାରେ ସେ “ମଲଜହ୍ନ”ର ପ୍ରଯୋଜନା

(୧୧୯ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଶ୍ରୀ ମତୀ ଗୀତା ରାଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରେମୀ ଗୀତା ଦତ୍ତଙ୍କୁ ଜାଣିଥିବେ । ହେଲେ ଆପଣମାନଙ୍କର ସୁପରିଚିତ ଗୀତା ଦତ୍ତଙ୍କୁ ଏଣିକି ଗୀତା ରାଓ ବୋଲି ଡାକିବେ । ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୀତା ସମୁଦାୟ ଛଅଟି ଚିତ୍ର-ରେ ଅଭିନୟ କରି ତାଙ୍କ କଳା କୃତିର ପରିଚୟ ଦେଇ-ଛନ୍ତି । ଗୀତାଙ୍କୁ ଆପଣ ସିନା ରୂପେଲି ପରଦାର ଜଣେ କୃତି ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ଦେଖିଥିବେ ହେଲେ ନିଜ ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କରେ କ'ଣ କିଛିଟା ଜାଣିଛନ୍ତି ?

୧୯୪୩ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୭ ତାରିଖରେ ପୁରୀର ଏକ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ବଙ୍ଗୀୟ ପରିବାରରେ ଗୀତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ନାମ କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ । ଗୀତା ହେଉଛନ୍ତି ପରିବାରର ବଡ଼ ଝିଅ । ତାଙ୍କ ତଳେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଭଉଣୀ ।

ଗୀତା ପୁରୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବା ବେଳୁ ଅଭିନୟ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ସେ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପଶ୍ଚାଳଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ ଶିଖିଲେ ।

ଗୀତା ରଙ୍ଗ ମଞ୍ଚରେ ପ୍ରଥମ ଥର ଲାଗି ଅଭିନୟ କରି-ଥିଲେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଯଦିଓ ସେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନିଜର ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରି ଥିଲେ ତଥାପି ଅଭିନୟ

କରି ନ ଥିଲେ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉତ୍ସବ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ନାଟକରେ ଲଳାବତୀ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କଲେ ସେ । ତାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରଥମ ଅଭିନୟରୁହିଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ମିଳିଥିଲା । ତା ପରେ ସେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ ।

ଗୀତା ପ୍ରଥମ ଥର ଲାଗି ଚଳ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଦେଲେ ପୁଷ୍କର ଗାଙ୍ଗୁଲି ଫିଲ୍ ପ୍ରଯୋଜିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପତିତପାବନରେ । ଗୀତାଙ୍କ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁ ନୁହେଁ ପ୍ରଯୋଜକଙ୍କ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁ ଚିତ୍ରଟି ଶୋଚନୀୟ ଭାବରେ ବିଫଳ ହେଲା ।

ତା'ପରେ ସେ 'ମାଣିକ ଯୋଡ଼ି' 'ଜୀବନ ସାଥୀ' "ମଲଜନ୍ହ" "ଅମଡ଼ା ବାଟ" ଓ ନବଜନ୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଚଳଚିତ୍ର ମାନଙ୍କରେ ଅଭିନୟ କରି ବେଶ୍ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କଲେ । ବୋଧହୁଏ ଗୀତା ହେଉଛନ୍ତି ଏକମାତ୍ର ଅଭିନେତ୍ରୀ ଯେ କି ଛଅଟି ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି ।

ଆପଣମାନଙ୍କର ସୁପରିଚିତା ଗୀତା ଦତ୍ତ ଏପ୍ରିଲ ୧୦ ତାରିଖ ଠାରୁ ଘରସଂସାର କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେହି ଦିନ ସେ ବିବାହ କଲେ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ଅଲୋକ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଏ. ଚନ୍ଦ୍ରେନ୍ ରାଓଙ୍କୁ । ଗୀତା ଦତ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୀତାରାଓ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ରାଓଙ୍କ ସହ ରହୁଛନ୍ତି ।

ଜଣେ କଳାକାରଙ୍କୁ ଜୀବନ ସାର୍ଥୀରୂପେ ପାଇ ଥିବାରୁ ଗୀତା ବେଶ୍ ଖୁସୀ ।

—*—

ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ କ୍ରୀଡ଼ାର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ସ୍ପୋର୍ଟସ କାଉନ୍‌ସିଲ ଜରିଆରେ ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇ କ୍ରୀଡ଼ାର ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରାଯାଉ ଅଛି । ମାତ୍ର ଏ ଦେଶର କୃତି କ୍ରୀଡ଼ାବିତ ମାନଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କଲେ ଦୁଃଖ ଲାଗେ । କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ପେଷା କରି କେହି କେବେ ବଞ୍ଚି ପାରିବନି । ତେଣୁ ବୃଦ୍ଧା ବସ୍ଥାରେ କୃତି କ୍ରୀଡ଼ାବିତମାନଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳିବା ଲାଗି ସମର୍ଥ ସେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ବାହାବା କରୁ ଥାଆନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ କ୍ରୀଡ଼ା ଜଗତରୁ ଅବସରନେବା ପରେ କେହି ହେଲେ ଭୁଲରେ ଥରକ ପାଇଁ ସୁଦ୍ଧା ତା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଭାରତୀୟ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧା ଗାମାଙ୍କ ଜୀବନର ଶୋଚନୀୟ ପରିଣତି ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କଲେ ଦୁଃଖଲାଗେ । ଯେଉଁ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧା ଗାମାଙ୍କୁ ନେଇ ଭାରତ ପୃଥିବୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁ ଥିଲା ସେ ଶେଷ ଜୀବନରେ ଅନାହାରରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ । ଏହା ଠାରୁ ବଳି ଦୁଃଖ ଓ ଲଜ୍ଜାର କଥା କଣ ବା ଥାଇପାରେ ?

ଏ ଦେଶର କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ ମାନଙ୍କର ସୁନାମକୁ ବାହାରେ ବିକି ଦେଶ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କମାଇବ ଅଥଚ ଶେଷ ଜୀବନରେ ସେମାନେ ଅନା

ଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିବେ ?

ତେଣୁ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାର ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଉଚିତ । ଦୁସ୍ଥ ସାହିତ୍ୟିକ ମାନଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ ଏକା ଡ଼େମି ତରଫରୁ ଯେଉଳି ବୃତ୍ତିମାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ଅଛି ଆମ ଦେଶରେ ଦୁସ୍ଥ (ଗରିବ) କ୍ରୀଡ଼ାବିତ ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଭଳି ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟର ବୃତ୍ତି ମାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ସରକାର ଏ ଦିଗରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ ବୋଲି ଆଶା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁଗଠିତ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇବା ଲାଗି ଆମ ଦେଶର କ୍ରୀଡ଼ାବିତ ଓ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରେମୀ ଜନସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

—ଜଣେ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରେମୀ

(୧୦୭ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ । 'ମନଜହ୍ନ' ବୋଧହୁଏ ନିକଟରେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଚିତ୍ର ପ୍ରଯୋଜକ ସେମାନଙ୍କ ଆଗାମୀ ଚିତ୍ର ଲାଗି ଅକ୍ଷୟଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚଳାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କନ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ ସ୍ଥିର ହୋଇନି ।

ଅକ୍ଷୟ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତି କରିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗ, ଏକାଗ୍ରତା ଓ ସାଧନା ତାଙ୍କ ସଫଳତାର ମୂଳଦୁଆ ।

ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ଯେଉଁ ପାଠକ ପାଠିକା ମାନେ ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସହ ବ୍ୟକ୍ତି ଗତ ସ୍ତରରେ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେମାନେ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ତାଙ୍କ ସହ ପତ୍ରାଳାପ କରି ପାରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି
କଳା ମନ୍ଦିର, କାଜି ବଜାର, କଟକ—୧

ସମ୍ପାଦକୀୟ:—

ସାହିତ୍ୟ ଓ କଳାବଜାର

ସମାଜର ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦୁର୍ନୀତି ଆଜ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ଗ୍ରାସ କରିଛି । କଳା ବଜାରୀ ମାନେ ଆଧୁନିକ ସମାଜର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦ, ସର୍ବାଧିକ ସମ୍ପତ୍ତି ବାନ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେମିତି ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କଳା ବଜାରୀ ଦେଖା ଦେଇଛି । ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବାର ଭରସା ହରାନ୍ତି ସେମାନେ ନିର୍ମଳ ଲତାଭଳି ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ତାକୁ ପୋଷଣ କରି ହୃଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । କଳା ବଜାରୀମାନଙ୍କର ଦଶା ସେୟା ।

ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ନିଜକୁ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀର କବି ବା ସାହିତ୍ୟିକ ବୋଲାଇବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନେଇ ଦଳେ ତଥା କଥିତ ସାହିତ୍ୟିକ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଳା ବଜାରୀ ଆରମ୍ଭ କରି ଥିବାର ଦେଖା ଦେଇଛି । ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲେଖକ ବା କବି ମାନଙ୍କ ଲେଖାରୁ କିଛି କିଛି ଉଠାଇ ଆଣି ନିଜର କହି ଗର୍ବ କରିବାରେ ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ । ମାତ୍ର ଅନ୍ଧକାର କେତେ ସମୟ ପାଇଁ ବ୍ୟାପିଥିବ ? ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଦିନେ ସବୁ ଅନ୍ଧକାରକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବ ।

ତେଣୁ ଆମର କହିବାର କଥା ଯେଉଁମାନେ କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଲାଗି ଅକ୍ଷମ ସେମାନେ ଯେତିକି ଦୂର ପାରି ପାରୁଛନ୍ତି ନିଜର ଶକ୍ତିମତେ ସେତିକି ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଅନ୍ୟର ସମ୍ପାଦକୁ ଚୋରାଇ ନିଜର କରିବାର ଅପଚେଷ୍ଟା ନକରନ୍ତୁ । ନିଜ ଶ୍ରମ ଉପାର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଝାଟି ମାଟି କାନ୍ଥର ଘରେ ରହିବାରେ ଆନନ୍ଦ ଅଛି ଗୌରବ ଅଛି ନା ମାତ୍ର ଅପରର ସମ୍ପତ୍ତି ଲୁଟିନେଇ ଆକାଶଚୁମ୍ବି ପ୍ରାସାଦରେ ରହିବାରେ ଗୌରବ ଅଛି ?

ତେଣୁ ସାଧୁ ସାବଧାନ !

ଚନ୍ଦ୍ରିକାର ପୁରସ୍କାର

(ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ)

ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପୁରସ୍କାର ଜୁଲାଇ ମାସରେ କଟକ ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ ବୋଲି ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଅଛି । ୧୯୬୪ ମସିହାରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିବା ସର୍ବମୋଟ ତିନୋଟି ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ର ଏହି ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ ଇଚ୍ଛୁନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ (୧) ଅମଡ଼ା ବାଟ (୨) ସାଧନା (୩) ନବଜନ୍ମ ।

ଏହି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା । ଆପଣ ମାନେ ଆପଣଙ୍କ ମତରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାକାର ମାନଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରି ପୁରସ୍କାର ଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମଟିକୁ ପୂରଣ କରି ଯଥା ଶୀଘ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନୀ, ବାଙ୍କାବଜାର କଟକ—୨ ଠିକଣାରେ ପଠାଇବା ଲାଗି ଅନୁରୋଧ ।

ଅମଡ଼ାବାଟ—

ପ୍ରଯୋଜକ—ଗୁପ୍ତାବାଣୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

କାହାଣୀ—ବସନ୍ତ କୁମାରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସଂଳାପ—ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା—ଅମର ଗାଙ୍ଗୁଲି

ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା—ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ

ଆଲୋକ ଚିତ୍ର—ଦେଓଜୀ ଭାଇ

ଗୀତିକାର—ନରସିଂହ ମହାପାତ୍ର, ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ, ଗୌରକୃଷ୍ଣ ଗୋସ୍ୱାମୀ ।

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପଟ୍ଟ ଶିଳ୍ପୀ—ସିକନ୍ଦର ଆଲମ, ନିର୍ମଳା ମିଶ୍ର, ସିପ୍ରାବୋଷ ।

ଭୂମିକା—ଅଷପ୍ର, ଝରଣା, ଝମା, ଗୀତା, ଶରତ ମହାନ୍ତି ।

ସାଧନା—

ପ୍ରଯୋଜକ—ଡାଇମଣ୍ଡ ଭେଲି ପ୍ରଡ଼କ୍ ସନ୍

କାହାଣୀ—ଶ୍ରୀମତୀ ଆଶାପୂର୍ଣ୍ଣା ଦେବୀ ।
ସଂଳାପ—ଶୀଳଦତ୍ତ, ଶରତ ଓ ମିନତି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା—ପ୍ରଭାତ ମୁଖାର୍ଜୀ,
ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା—ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ
ଆଲୋକ ଚିତ୍ର—ଜୀତେନ୍ ଗୁପ୍ତ
ଗୀତକାର—କାଳଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ, ପ୍ରମୋଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ଗୌର-
କୃଷ୍ଣ ଗୋସ୍ୱାମୀ, ଗୁଣନିଧି ଦାସ
ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ଶିଳ୍ପୀ—ପ୍ରଣବ ପଟ୍ଟନାୟକ, ସିପ୍ରା ବୋଷ
ଭୂମିକା—ଶରତ ପୂଜାରୀ, ବାବୀ, ଲୀଳା, ବାସନ୍ତୀ, ପ୍ରଶାନ୍ତ, ଅନନ୍ତ,
ଧୀର, ମିନତି, ରାଧାରାଣୀ ଶୈଳେଶ, ଭୃଙ୍ଗାର, ଉର୍ବଶୀ ।

ନବଜନ୍ମ—

ପ୍ରଯୋଜକ—ପଞ୍ଚସଖା ପିକ୍‌ଚର୍ସ ।
କାହାଣୀ—ଭଞ୍ଜ କିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ସଂଳାପ—ଭଞ୍ଜ କିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା—ସଚୀନ ମୁଖାର୍ଜୀ ।
ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା—ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ ।
ଆଲୋକ ଚିତ୍ର—ଦିନେନ୍ (ଖୋକା)
ଗୀତକାର—ସ୍ୱ କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ
ସିଂହ, ନରସିଂହ ମହାପାତ୍ର, ଜୀତେନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ଶିଳ୍ପୀ—ସନ୍ଧ୍ୟା ମୁଖାର୍ଜୀ, ନିର୍ମଳା ମିଶ୍ର, ରଘୁନାଥ
ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ସିକନ୍ଦର ଆଲମ୍ ।
ଭୂମିକା—ଝରଣା, ଗୀତା, ଉର୍ବଶୀ, ଲୀଳା, ମାୟା, ମେନା, ଅକ୍ଷୟ
ମହାନ୍ତି, ଶରତ ପୂଜାରୀ, ପୀର, ନଟ, ଧୀର, ହିମା, ପାଣ୍ଡେ,
ଶରତ ମହାନ୍ତି ।

"ଚନ୍ଦ୍ରକାର" ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରକା ପୁରସ୍କାର

୧୯୬୪ ମସିହାରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ—

୧-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ··· ···ଚିତ୍ରର ନାମ······
୨-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତା ······ ,, ······
୩- ,, ସହଅଭିନେତା······ ,, ······
୪- ,, ଅଭିନେତ୍ରୀ ······ ,, ······
୫- ,, ସହଅଭିନେତ୍ରୀ······ ,, ······
୬-ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁରସ୍କାର ······ ,, ······
(କୌଣସି ଅଭିନେତା ବା ଶିଶୁ ଅଭିନେତାଙ୍କ ପାଇଁ)
୭-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂଳାପ ······ ···ଚିତ୍ରର ନାମ······
୮-,, କାହାଣୀ ······ ,, ······
୯-,, ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା··· ,, ······
୧୦-,, ଆଲୋକ ଚିତ୍ର ······ ,, ······
୧୧-,, ଗୀତିକାର ······ ,, ······
······କେଉଁ ଗୀତଟି······
୧୨-,, ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପଟ୍ଟ ଗାୟକ ବା ଗାୟିକା···ଚିତ୍ରର ନାମ·· ···
୧୩-,, ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର······ ······

ସ୍ୱାକ୍ଷର······ ତାରିଖ······
ଠିକଣା······

ଆପଣ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚିତ୍ର ନିର୍ବାଚନରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତୁ

ନିୟମାବଳୀ

★ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚିତ୍ର ପ୍ରେମୀ ଏବଂ ଦର୍ଶକ ଏହି ନିର୍ବାଚନରେ ଭାଗ ନେଇ ପାରିବେ ।

★ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚିତ୍ର ଓ କଳାକାର ନିର୍ବାଚନ ଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମଟିକୁ ପୂରଣ କରି ତଳ ଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଫର୍ମଟିକୁ ପୂରଣ କରିସାରି ସାଦା ଲଫାପାରେ ଦଶନୟା-ପଇସା ଟିକଟ ମାରି ବୁକ୍-ପୋଷ୍ଟ ଯୋଗେ ପଠାଇ ଦେଲେ ଚଳିବ ।

★ପ୍ରତି ବିଭାଗରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ନାମ ଲେଖିବ । ଏକାଧିକ ନାମ ଲେଖିଥିବା ଫର୍ମ ନାକଚ ହୋଇଯିବ ।

★ଫର୍ମ ଗୁଡ଼ିକ ଜୁନ୍ ଶେଷ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ଚଳଚିତ୍ରଟିକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚିତ୍ର ଏବଂ କଳାକାରଙ୍କୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାକାର ରୂପେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯିବ ।

ଠିକଣା

ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନୀ
ବାଙ୍କା ବଜାର, କଟକ-୨

ଚିତ୍ରଲେଖା ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ରାଉତପାଡ଼ା ଟଣା, କଟକ-୧

ଅଭିନେତା ଓ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଆବଶ୍ୟକ

'ଦେବାଶୀଷ' ପିକ୍‌ଚର୍ସ'ର ଆଗାମୀ ଚିତ୍ର ବର୍ଦ୍ଧନରୂପମାରେ ଅଭିନୟ କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷିତ ଅଭିନେତା ଓ ଶିକ୍ଷିତା ଅଭିନେତ୍ରୀ ଆବଶ୍ୟକ । ଅଭିନୟ କରିବା ଲାଗି ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଭିନ୍ନ ଭଙ୍ଗୀର ଏକାଧିକ ଫଟୋ ସହ ପୂର୍ବ ଅଭିଜ୍ଞତା ବିଷୟ ଲେଖି ଜୁନ୍ ଶେଷ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଠିକଣାରେ ଆବେଦନ କରନ୍ତୁ ।

ଦେବାଶୀଷ ପିକ୍‌ଚର୍ସ

C/o ଚନ୍ଦ୍ରିକା

ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ—୨